FOTO MAGAZİN
Aylık salon mecmuası
Nisan nüshası çıktı

Cumhuriyet

Onbeşinci yıl sayı 5357 İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290
Perşembe 13 Nisan 1939

Büyük Hâmidin
Ölümünün yıldönümü dolayısile onun şaheseri
MAKBER
Yeni harflerle basıldı.
Ankara Kütübhanesi serisine dahil olan bu eser Dr. Sadi Irmağın Hâmid hakkında bir yazısını da muhtevidir.
Kanaat Kitabevi

ingiltere ve Fransa bugün kat'î kararlarını ilân ediyorlar

Çemberlayn, Halifaks ve Daladiye bugün son sözlerini söyliyecekler

Fransız donanmasına "Hazır ol!„ emri verildi

Arnavudluğun İtalya tarafından işgaline aid resimler. Solda: İtalyan ask erlerinin Draç limanına çıkışı ve sağda: İlk İtalyan tankları ve askerleri Tirana şehrine giriyor

Tereddüd

Umumî Harb başladığı sıralarda İtalya, parlmanter bir rejime malikti. Bir taraftan Almanyaya muahede ile bağlı bulunan, diğer taraftan bir Cermen zaferinin kendisi için doğuracağı müstakbel tehlikelerden korkan demokrat hükûmet, tereddüd içinde kıvranıyor, sağda solda patlayan top sesleri arasında nasıl bir vaziyet almak lâzım, bir türlü karar veremiyordu.

O zamanlar *Il Popolo d'Italia* gazetesinin sahib ve başmuharriri bulunan Mussolini, bir gün, Audace başlığı altında yazdığı bir makale ile hükûmete karşı şiddetli bir taarruza geçti. Kararsızlığın korkaklık ve zâf eseri olduğunu, memleket bir felâketten kurtarılmak isteniyorsa mutlaka harbe karar vermek icab ettiğini, geçen her saatin kaybedilmiş bir kıymet sayılacağını haykırdı.

Taarruzun uzun müddet neticesiz kalmadığını biliyoruz. Yazılarile efkârumumiyeyi kazanan Mussolini, hükûmetin bir an önce kendini toplamasına ve malûm kararı vermesine sebeb oldu.

İtalya, 1914 ün temmuz, ağustos, eylûl aylarında hükûmetini muattal bir hale sokan tereddüdünde devam etseydi, dört senelik faciadan herhalde müthiş zararlarla çıkacaktı.

Bu hareket tarzı, totaliter devletlerin mümeyyiz vasfıdır: Tereddüd etmemek, sür'atle karar vermek ve sür'atle işe koyulmak. Eğer karşı taraf da ayni hareket tarzını, daha doğrusu ayni silâhı kullanmasını bilseydi bugün gözümüzün önünde cereyan eden acıklı vaziyete şahid olmazdık. Demokrasiler bunu yapamadılar. Belki de başlangıcda yapamamaları mukadderdi. Çünkü onlar teessüs etmiş bir nizamın bekçisiydiler. Almanya, Ren'in sol kıyılarını işgal altına aldığı zaman buna karşı koymak, ancak seferberlik ilân etmekle mümkün olacaktı. Seferberlik ise, uzak da olsa bir harb ihtimalidir. Versay nizamının bir satırını muhafaza için Fransa ve İngiltere, galib çıkacaklarından emin bulundukları bir harbi dahi göze alamadılar.

NADİR NADİ

[Arkası Sa. 7 sütun 5 de]

BUGÜN
ihtiralar, keşifler

Değerli yazılarını alâka ile okuduğunuz Üstad Prof. Salih Murad bundan sonra «Cumhuriyet» te hergün bir sütun işgal edecektir.
Profesör Salih Muradın ilk yazısını bugün 5 inci sahifemizde okuyunuz.

Her tarafta büyük askerî tedbirler alınıyor

Yugoslavya, Berlin - Roma mihverine itimad ediyor, Kont Ciano tekrar Tirana şehrine gitti, Arnavudluğun işgali tamamlandı

Londra 12 (Hususî) — İngiliz ve Fransız Başvekillerile İngiltere Hariciye Nazırı Lord Halifaks, Arnavudluğun işgalinden sonra tahaddüs eden vaziyet hakkında yarın Londrada ve Pariste ayni mealde mühim beyanatlarda bulunacaklardır.

Çemberlayn, Avam Kamarasında, Lord Halifaks Lordlar Kamarasında, Daladye de Fransız meclisinde birer nutuk irad edeceklerdir.

Salâhiyettar mehafilden alınan malûmata göre, İngiltere, Akdeniz statükosunu herşeye rağmen muhafazaya karar vermiştir.

Başvekil Çemberlayn, yarınki beyanatile şarkî Akdenizde yapılacak herhangi bir tecavüzün doğrudan doğruya İngiltereye müteveccih bir hareket telâkki edileceğini kat'î bir lisanla ihtar edecektir.

Çemberlayn, bu münasebetle, İngiltere nin Yunanistanla Türkiyeye yardım edeceğini de bildirecektir.

Kabine, yarın sabah tekrar toplanarak Başvekilin nutkunu kat'î surette tespit e-

[Arkası Sa. 9 sütun 2 de]

Türkiye ve bazı italyan gazeteleri

İngiliz garantisi Balkanlara da verilirse, İtalyanlar Ege denizine yayılacaklarmış!

Roma 12 (a.a.) — Havas ajansı bildiriyor:

Balkanlar hakkında, siyasî mahfillerde bildirildiğine göre, Yunanistana verilen garanti bu memleketin İngiltere tarafından tasavvur edilen çevirme sistemine girmesi şartile muteberdir. Bu mahfiller, İngiltere tarafından Polonyaya verilen garantiye benzer bir İngiliz garantisi Balkan memleketlerine de verildiği takdirde Arnavudluğun işgalini E-

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

Canterbury Piskoposu dün şehrimize geldi

Piskoposa İngiltere Kraliçesinin kızkardeşi ve milyarder Morgan'ın oğlu refakat ediyor

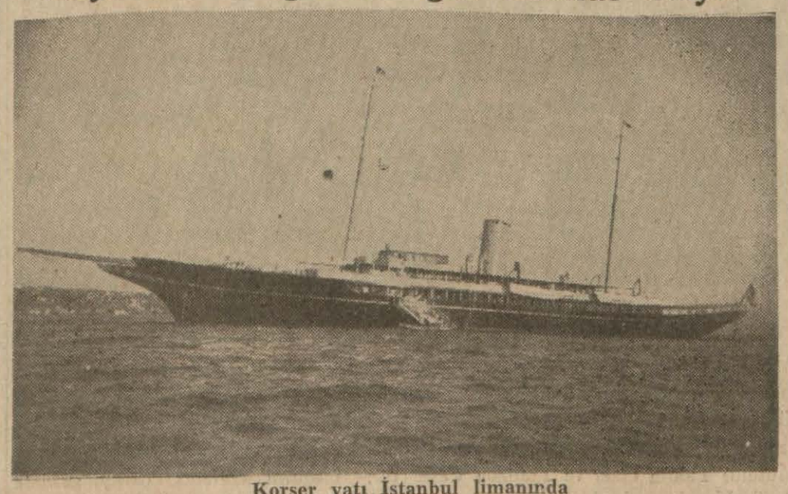

Korser yatı İstanbul limanında

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

Romanya Kralı Belgrada gidiyor

Balkanların vaziyeti etrafında mühim müzakereler yapılacak

Romanya Kralı Majeste Karol

Londra 12 (Hususî) — Paskalya tatilini Bulgaristan hududu civarında geçi-

[Arkası Sa. 7 sütun 1 de]

Leh Cumhur Reisi, Mareşal Ritz - Smigly ve hükûmet erkânı bir arada bir merasim esnasında

Sulh hediyesi!

Lehistanla Almanya arasında yeni müzakere

Hitler, 50 inci yıldönümü münasebetile bir sulh hediyesi olmak üzere Lehistanla Danzig hakkında yeni bir anlaşma yapılmasını arzu ediyormuş

Londra 12 (Hususî) — Salâhiyettar mehafilden alınan malûmata nazaran, Alman hükûmeti, İngiliz - Leh mütekabil yardım anlaşması münasebetile Leh hükûmetinden bazı taleblerde bulunmuştur.

Lehistanın Berlin elçisi Lipski yarın Berline giderek, Almanya Hariciye Nazırı von Ribbentrop'la yeni vaziyet hakkında müzakerelerde bulunacaktır.

İyi haber alan mehafile göre, Hitler, doğumunun 50 nci yıldönümü münasebetile bir sulh hediyesi yapmak üzere Le-

[Arkası Sa. 3 sütun 4 de]

Italya, Ispanyadaki askerini geri alacak mı?

Gönüllüler, mayıs ortasına kadar çekilmezse Fransa bunu gayridostane telâkki edecek

Paris 12 (Hususî) — Mareşal Peten İspanyadaki vaziyet hakkında hükûmete mufassal bir rapor vermiştir. Bu rapordan anlaşıldığına göre, İspanyadaki Alman ve İtalyan askerleri, General Franko'nun resmen Madride gireceği 2 mayıs tarihinden sonra memleketlerine döneceklerdir.

Fransız hükûmeti, mayısın ortasına kadar yabancı askerlerin memleketine dönmedikleri takdirde bu hareketi gayridostane bir hareket telâkki edeceğini General Franko'ya resmen bildirmiştir.

İspanya topraklarına yeni İtalyan kuvvetleri çıkarılmış

Cebelüttarık 12 (a.a.) — Büyük perhizin son hastasını geçirmek üzere Cebelüttarıktan Seville'e gitmiş olan seyyahların dediklerine bakılırsa bu ayın 8 inde Kadiks'e yeni İtalyan kıtaatı çıkarılmıştır.

Bu seyyahlar, Kadiks'te birçok İtalyan görmüş olduklarını söylemektedirler. Seyyahlar, ayın 8 inde bu limana İtalyan kıtaatının çıktığını ve Kadiks'in ana caddesinden geçmek suretile İspanyanın üssübahrilerinden biri olan Fernando'ya doğru ilerlediğini görmüşlerdir.

Askerî makamat, hududda ihtiyat tedbirleri almaktadır. Geceleyin Salinea - dan Cebelüttarıka hiç kimse girememektedir.

[Arkası Sa. 7 sütun 6 da]

Dr. Göbbels şehrimize geldi

Alman Propaganda Nazırı seyahatinin hususî mahiyette olduğunu söylüyor

Dr. Göbbels, Yeşilköy hava meydanında karşılanırken

(Yazısı 7 nci sahifemizde)

ANTALYA MEKTUBLARI

Antalyada portakalcılık para getirmeğe başladı

Nümune fidanlığında yetiştirilen Yafa cinsi portakal fidanları halka tevzi ediliyor

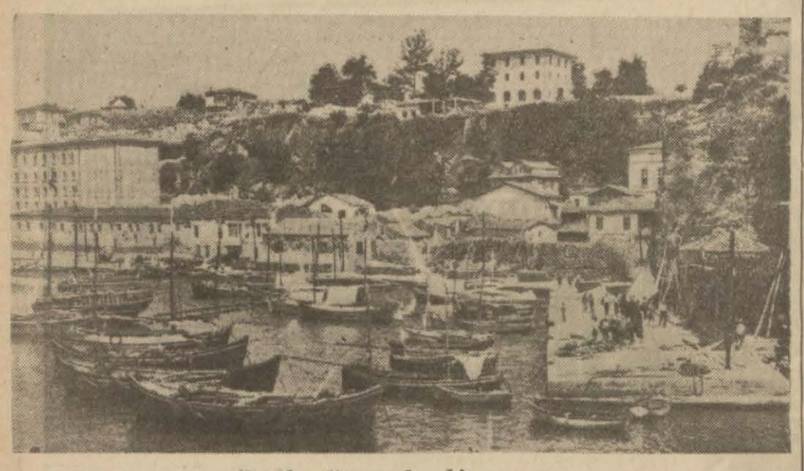

Antalya limanından bir manzara

Antalya (Hususî muhabirimizden) — Antalya, yüksek ve geçid vermez Torosların çevrelediği düz bir ova üzerinde kurulmuştur. Şehrin iç Anadolu ile rabıtasını temin eden tek yol, Antalya - Burdur şosesidir. Sahile muvazi olarak uzanan başları karlı yüksek Toros dağları, Kırkgöz yolundan başka hiçbir geçide malik değildir. Bu geçid, deniz seviyesinden altmış metre yüksek olan Antalya ovasının bittiği Kırkgöz suyundan başlayarak mütemadiyen irtifa kazanmak suretile iki saat kadar devam eder. İlk yağmurlar yağdıktan sonra tehlikeli bir hal alır. İndifaî bir yapılışa malik olan bu arazide kış günleri, mevzii heyelânlar vukua gelebilir. Bu itibarla sonbahardan sonra münakalât güçleşir; bilhassa ağır yük taşıyan kamyonların dik ve sarp yokuşları tırmanarak Kırkgöz geçidini aşmaları pek müşkülâtlı olur.

Antalyayı çevreleyen Toroslardan iç Anadoluya giden başka geçid olmadığı gibi açılması da muhaldir. Zira tamamen indifaî olan ve bazı kısımlarında iki bin metre yükseklik gösteren bu cenub Torosları üzerinde işlemek ve kesif ardıç, meşe, gürgen, çam ormanlarını açmak milyonlara mütevakkıftır. Antalya - Burdur şosesinden başka, ufak keçiyollarından değil nakil vasıtalarının, yayaların bile selâmetle gidip gelmeleri imkânsızdır.

Antalya - Burdur şosesi, her iki vilâyet hususî muhasebelerince ve her sene tamir edilmektedir.

Portakal ve limon

Antalya, Almanya, Polonya, Rusya ve Norveçe portakal ve limon gönderen memleketlerin başında gelmektedir. Yalnız evvelce de bildirdiğim gibi bu mahsullerin ihracı ve kalite bakımından ıslahı işi organize edilememiştir. Antalyada sulak arazinin % 70 i portakal ve limon bahçelerine tahsis edilmiştir. Son seneler zarfında Ziraat Vekâleti tarafından kurulmuş olan narenciye mahsulleri nümune fidanlığı, bahçıvanlara Yafa cinsi tek çekirdekli portakal fidanları tevzi etmeğe başlamıştır. Henüz ıslah edilmeğe başlanan narenciye ağacları Avrupaya mahsul ihrac edecek hale gelememiştir. Fakat, Antalya ve havalisinde günden güne ilerliyen portakalcılık, teşvik ve rağbet gördüğü takdirde memleket iktısadiyatında, büyük mikyasta rol oynıyabilecektir. Bu cümleden olmak üzere bir iki ay evvel vücude getirilen «narenciye mahsulleri» teşekküllerine düşen vazifelerin sayısız denilebilecek kadar çok olduğunu kaydetmek lâzımdır. İlk defa, yalnız Antalya ve havalisine şamil olmak üzere kurulan portakal ve limon organizasyonu, geniş ölçüde işler görmek suretile yurdun diğer mıntakalarındaki narenciye sahalarına da faydalı olabilecektir.

Her bakımdan bir kış şehri olan Antalyada bir Karslının, bir Konyalının, bir Ankaralının birkaç dönümlük bahçe satın alarak bir bahçıvanla ortaklama mahsul yetiştirmesi ve kışın termometre sıfırın altına düştüğü soğuk günlerde toprağının başına gelerek zengin bir yeşillik dünyası içinde bahara kavuşması bir hayal değildir. Antalyada kurulan portakal organizasyonu sadece Antalyanın değil, kışın bahara hasret çeken orta Anadolu şehirlerinin de ihtiyacına cevab verecek şekilde çalışacaktır.

Tabiî plâjlar

Antalyada Lara ve Konyaaltı adlarında iki tabiî plâj vardır. Bunlardan Lara, körfezin şark sahilinde ince bir şerid halinde ve gözün alabildiğine uzanmaktadır. Belediyeye düşen işlerin başında bu tabiî plâjın modern bir hale ifrağı mevzuubahistir. Şehre otomobille yarım saat çeken Lara'ya giden yol, maalesef bozuk ve arızalıdır. Yaz günleri halkın banyo ihtiyacını parasız olarak karşılayan bu tabiî plâjın civarında bulunan memba sularının beton tesisatla ve demir borularla sahile kadar indirilmesi lâzımdır. Unutulmuş bir servet membaı olan plâjın bugünkü ihtiyaclara uygun şekilde ihya edilmesi asla ihmal edilemiyecek bir belediye işidir.

Liman

Antalya, bu saydığımız tabiî zenginliklerine rağmen limandan mahrumdur. Kışın fırtınalı havalarda gemilerin barınmasına müsaid bir koyu bulunmıyan körfez, geçenlerde Sadıkzade vapurunun uğradığı felâkete sahne olan Adrasan mevkiinden başka hiçbir girintiye malik değildir.

İhracat mevsimi olan sonbaharda gemicilerin uğradığı müşkülât çok büyüktür. Bu yüzden ufak vapurların körfeze uğramak için ancak sakin bir havayı beklemeleri, büyük zararları mucib olmaktadır. Antalyada bir liman yapılması zaruridir, zira körfez çok açık ve cenub rüzgârlarına maruzdur. Meyvacılık ve turfandacılık bakımından büyük bir iktısadî inkişafa doğru ilerleyen Antalyada liman yapılmadıkça, bu inkişafın müspet neticeler vermesini beklemek muhaldir. Zaten denizcilik noktai nazarından burada bir liman yapılması zarurî görülmektedir. Çünkü cenub sahillerimizde gemilerin fırtınalı havalarda barınabilmeleri için Mersinden başka hiçbir liman yoktur.

Tarihî eserler

Antalya, tarihî abideler bakımından çok zengin ve tetkike değer bir beldedir. Şehri baştanbaşa kuşatan surların belediye tarafından yıktırılması, bu kıymetli tarih dekoruna bir saygısızlık addedilmekle beraber, ayni zamanda mamur bir hale gelmek isteyen Antalyanın belediyecilik bakımından gözönünde tuttuğu bir zarurettir.

Şimdiki halde, yıkılan asırlık surların yerinde modern kübik binalar yapılmakta ve muazzam kale taşları dinamitle kırılarak yol ve saire inşaatında kullanılmaktadır. Şehirde, surların yıkılması, moloz larının inşaat mahallerine nakli, temizlenen sahalarda yeni binaların inşa edilmesi iki senedenberi hummalı bir faaliyet halinde devam etmektedir.

Antalyada Roma, Yunan ve Selçuk eserlerinin mütemerkiz bulunduğu Yenikapı semtinde vücude getirilmiş olan müze, şehre seyyah celbetmek bakımından en karakteristik eserlerle doludur. Fakat öğrendiğime göre, bugün müzede teşhir edilen eserler, mıntaka dahilinde müzeye nakledilmesi icab eden diğer heykel, mezar, kitabe ve sair kıymetli taşların ancak onda birini teşkil etmektedir.

***

Turgudlular İş Bankasının bir şube açmasını istiyorlar

Turgudlu (Hususî) — Şehrimiz müstahsil ve bağcıları parasızlık yüzünden bugünlerde büyük bir sıkıntı içindedir. Ziraat Bankası, kooperatifimiz halkımıza yardım elini uzatmıştır. Esnaf ve ahali bankası da bugünlerde hissedarlara temettülerini vermeğe karar vermiş, lâkin tediyata henüz başlamamıştır.

Turgudluda kabili zer iki yüz seksen bin dönüm arazi vardır. Kasaba merkezi yirmi beş bini mütecaviz bağlı nahiye ve köylerile kırk dört bin nüfusa maliktir. Bütün halk verimli, münbit ve feyizdar ovaya yayılmıştır. Halktan bir çoğu arazilerini lâyıkı veçhile imar edememekte ve bağcılarımız da kendilerine lüzumu olan fennî levazımı ve mualeceleri kredi bulamaması yüzünden alamamakta ve bu suretle çiftçilerimiz de büyük sıkıntı duymaktadırlar.

Şehrimiz, İş Bankasının bir subesine muhtacdır. İş Bankası teessüs eden yerlerde halk dirilmiş ve boynu bükük vaziyetten kurtulmuştur.

Ege mıntakasının mühim bir istihsal merkezi olan Turgudluda çok muhtac bulunduğumuz bir şubenin açılmasına müşfik hükûmetimizin yardım edeceğini kuvvetle zan ve ümid ediyoruz.

Şehir ve Memleket Haberleri

Yeni Halkevleri

Kadıköy Halkevi münakasaya kondu

Cumhuriyet Halk Partisinde Vali Lûtfi Kırdarın başkanlığında bir toplantı yapılarak bilhassa geri kalmış olan Halkevi binalarının inşaatının tesrii hususu görüşülmüştür.

Bu cümleden olmak üzere 230.000 liraya mal olacak olan Kadıköy Halkevi binası münakasaya konmuştur.

İnşa edilmekte olan Eminönü Halkevi binası tahsisatının kifayetsizliği sebebile bu binanın bu yıl içinde mutlak surette ikmali için bir istikraz akdine karar verilmiştir. Bu muamele ikmal edilecek ve bina bu sene bitirilecektir.

Beyoğlunda da bir Halkevi binasının bu sene inşasına başlanması için yerinin ve masraf karşılığının temini üzerinde görüşülmüştür. Belediye, bu yıl Halkevleri inşaatı için kâfi miktarda tahsisat ayrılacak ve bu suretle İstanbulun Eminönü, Beyoğlu ve Kadıköy gibi merkezî üç kazasında memleketin mühim birer kültür kaynağı olan Halkevi binaları 939 yılı sonuna kadar ve nihayet 940 senesi ortasında ikmal edilmiş olacaktır.

ADLİYEDE

Bir gün hapis cezası

Millî hissiyatı sarsmak ve zayıflatmak yollu hareket mevzulu bir davaya aid muhakeme, İstanbul Ağırceza mahkemesinde bitmişti. Dün akşam bildirilen karara göre, bu dava suçluları Lâz Hasan ve arkadaşları, bu cihetten beraet etmişlerdir. Ancak Lâz Hasanın, rakılı eğlentiden dağılma sırasında sokakta kalabalık bir yerde sarhoşlukla silâh attığı sabit olmuş, kendisinin bir gün hapsi, beş lira para cezası ödemesi kararlaştırılmıştır.

Mahlût çay sattığı için

Halis çay diye mahlût çay sattığı iddiasile Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilen Fatmanın bir ay hapsine, bir ay ticaretten men'ine ve bir lira da para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Temiz elli imiş

Bursada Leylâ ile Sabriyenin ellerinden çantalarını kapıp kaçmaktan hakkında tahkikat yapılan İslâm Temizelin Bursadan İstanbula geldiği öğrenilmiş, oradan vaki iş'ar üzerine kendisi burada ele geçirilmiş ve dün akşam Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine getirilmiş, sorguya çekilmiştir.

İslâm Temizel, bu iki kadınla hayatında bir defa bile karşılaştığını hatırlamadığından bahisle, «ben, soy adımdan da anlaşıldığı gibi temiz elliyim. Öyle başkalarının çantalarına el atacak adam değilim» demiş, derhal Bursaya gönderilmesini istemiş, orada kendisini temize çıkaracağını söylemiştir. İslâm Temizel, mevkuf olarak ilk vasıta ile Bursaya gönderilecektir.

DENİZ İŞLERİ

Deniz işlerinde yapılacak değişiklik

Muhabere ve Münakale Vekâletinin ihdasile deniz işlerimizde yapılacak değişikliğin esasları tespit edilmiştir. Ankaradan gelen malûmata göre, kaldırılan Denizbankın yerini Devlet Denizyolları umum müdürlüğü alacaktır. Bu yeni umum müdürlüğe denizyolları, yakın sahiller ve körfez hatları vapurları, römorkörcülük bağlı olacaktır.

Limanlar umum müdürlüğü gene bulunacak ve bu umum müdürlüğe Deniz Ticaret müdürlüğü, Liman işletmeleri, kılavuzluk, rıhtımlar merbut bulunacaktır.

Trak, havuza girdi

Tirilye sahillerinde karaya oturan ve evvelki gün kurtarıldıktan sonra Armudlu sahiline götürülen Denizbankın Trak vapuru limanımıza getirilerek havuza alınmıştır. Trakın davlomboz altında bir yarası olduğu anlaşılmıştır. Bu yara Trak, Sus vapuru tarafından çekildiği sırada kayaların yırtmasile hasıl olmuştur.

Trak süvarisi dün Denizbank ve Deniz Ticaret müdürlüğüne kaza hakkındaki raporunu vermiştir.

Karadenizde fırtına

Gelen haberlere göre, Karadenizdeki fırtına devam etmektedir. Maamafih fırtına, vapurların seferlerine mâni olacak derecede değildir.

Bursada yerli kabaklar çıktı

Bursa (Hususî) — Mevsimin ilk turfanda sakızkabağı piyasaya çıkarılmıştır. Fevkalâde körpe ve nefis bir şekilde yetiştirilen bu kabaklar, pazarcılar tarafından toptan kilosu (100) kuruşa alınmış ve (120) kuruştan satılmıştır. Bursa piyasası için bir hâdise teşkil eden bu muvaffakiyet, Ziraat mektebinin yeni çalışmalarının bir eseridir. Bursada ilk defa olaraktır ki, sıcak vilâyetlerden evvel piyasaya yerli turfanda kabak yetiştirilmiş bulunmaktadır. Öğrendiğime göre, bugünlerde Ziraat mektebinde yetiştirilen turfanda hıyarlar da piyasaya çıkarılacaktır.

Kardeş katili

Dün Ağırcezada yedi seneye mahkûm oldu

Erenköyle Suadiye arasında işlenen bir cinayet davasında, İstanbul Ağırceza mahkemesi, kararını dün akşam bildirmiştir. Bu davada Hasan Yasemin, kardeşi Enveri çakı ile öldürmekten suçludur.

Suçun sübut şekline göre, Enver, fazlaca içmiş. Hasan Yasemin, eve gitmesini ihtar edince, öfkelenmiş. Eve gitmişse de içeriye girmemiş, bir ağac arkasına gizlenerek, kardeşinin yolunu beklemiş. Hasan Yasemin görününce, ağac arkasından çıkmış, elinde sakladığı bir taşı fırlatmış. Sağ kaşı üzerinden yaralanan Hasan Yasemin, çakısını çıkarmış. İki kardeş altalta, üstüste boğuştukları sırada, Hasan Yasemin, elindeki çakı ile Enverin boynunu kesmiş. Enver, aldığı ağır yara tesirile ölmüş.

İstanbul Ağırceza mahkemesi, Hasan Yasemin hakkında kardeş öldürmek suçundan yirmi iki sene ağır hapis kararı vermiş, lâkin Enver tarafından tahrik edilmesi, başına taş fırlatılması ceza müddetini azaltıcı sebeb sayıldığından, bu müddetin bir kısmı indirilmiştir. Netice olarak, Hasan Yasemin yedi sene, dört ay hapse mahkûm olmuştur.

ŞEHİR İŞLERİ

Beşiktaşta Bakımevi

Beşiktaşta mekteb çocukları için bir bakımevi inşasına karar verilmiştir. Bakımevi, Barbaros Hayreddin türbesinin etrafı açıldıktan sonra münasib bir mahalde yapılacaktır.

Şefkat Yurdu

Belediye, Kimsesiz Çocukları Kurtarma Yurdunu Düşkünlerevile birleştirmeğe karar vermiştir. Bunların her ikisine birden Şefkat Yurdu ismi verilecektir.

Güzel bir karar

Perapalasın arkasındaki Tozkoparanda Halice nâzır bulunan ve asfalt yolun Kasımpaşaya müteveccih bulunan ve şehrin güzelliğini ihlâl eden barakaların kaldırılması takarrür etmiştir.

Buradaki asfalt yolun üst kısmı kaldırım yapılacak ve alt tarafında da bahçe ve tenis sahası tesis edilecektir. Bu kısmın denize nâzır olan ve umumî manzarayı kapayan bir köşesine de Evkaf idaresi tarafından modern bir kazino yapılacaktır.

Cezalandırılan esnaf

Beyoğlu, Adalar ve Sarıyer kazalarında pazarlıksız satış kanununa tevfikan muamele yapmak icab ederken bazı dükkân ve müesseselerin pazarlıkla satış yaptıkları, et ve emtiaya etiket koymadıkları anlaşıldığından bunlar hakkında tutulan zabıt varakaları Daimî Encümence tetkik ve nakdî ceza verilmiştir.

Sokaklara konan lâmbalar

Son günlerde sokakların tenviri için Belediyece muhtelif mahallere yirmi üç elektrik lâmbası konmuş ve bu lâmbalardan tasarruf edilen 72 havagazi lâmbası da ihtiyac görülen mahallere tevzi edilmiştir.

20,116 ağac dikildi

Belediyece Beşiktaş, Adalar, Kadıköy, Sarıyer, Beykoz, Üsküdar, Bakırköy ve Beyoğlu kazaları dahilindeki yollara ve muhtelif teşçir sahalarına çeşidli nevilerden olmak üzere 20,116 aded süs ağacı diktirilmiştir.

Belediyenin yapacağı yardımlar

Vilâyet bütçesinden bu sene yardım olarak Darüşşafakaya 15,000, fakir talebelere 5,000, Sanatoryomda tedavi edilecek fakir hastalara 20,000, Maarif cemiyetine 2,000, ekalliyet mekteblerine 10,000, içtimaî muavenet faslına 10,000, Halkevine 35,000, Eminönü Halkevi inşaatına 65,000, Çocuk kütübhanesine 500 lira tahsis edilmiştir.

İşçi mümessilleri

Beklenilen izahname dün Ankaradan geldi

İş ihtilâfları nizamnamesinin beklenen izahnamesi dün İş dairesi merkezinden gönderilmiştir. İzahname, bütün iş yerlerinde bu iş yerlerinde çalışan işçilerin miktarı nispetinde mart başından mayış sonuna kadar işçi mümessillerinin seçilmesini âmir bulunmaktadır. Bu işçi mümessillerinin seçimi her iki senede bir yenilecektir. İş dairesi İstanbul bölge âmirliği mayıs sonuna kadar yapılması lâzım gelen bu intihablar için hareketini tacil etmektedir. Her iş yerinde seçim İş dairesi müfettişlerinin nezareti altında yapılacaktır.

Seçilen işçi mümessilleri derhal temsil vazifelerine başlıyacaklardır. Mümessillerin vazifesi gerek toplu, gerekse tekbaşlı iş ihtilâflarında iş veren ve işçi ile temasa gelip ihtilâfı halletmektir. İş verenle mümessil arasında halledıyemiyen ihtilâflar İş dairesi bölge âmirliklerine aksedecektir.

İşçi sigortası

İş kanunu mucibince çıkarılması lâzım gelen işçi sigortası kanunu projesini tetkik etmek üzere yapılan davet üzerine memleketimize gelmiş olan ve bir aydanberi Ankarada tetkiklerde bulunan Milletler Cemiyeti Mesai bürosu müdürü Osvalt Ştayn şehrimize dönmüş ve Cenevreye hareket etmiştir. Mütehassıs, oradan Amerikaya gidecektir.

Osvalt Ştayn'in tetkiklerinden sonra işçi sigortası kanun projesi son şeklini almış olmaktadır.

MÜTEFERRİK

Profesör Pittardın konferansı

Profesör Pittard ikinci konferansını dün akşam saat 18,15 te Üniversite konferans salonunda vermiştir.

Mevzuu (Merkezî Avrupada cilâlı taş devri) olan konferans, büyük bir alâka ile takib edilmiştir. Profesör cilâlı taş devrinin Avrupa için ehemmiyetini, diğer kıt'aların ayni devirle olan münasebetlerini, neticelerini derin bir vukufla tebarüz ettirmiştir.

Madam Pitard'ın konferansı

Madam Pittard bugün saat 15,30 da Çapa Kız Muallim mektebinde «Jan-Jak Rüsso» mevzulu bir konferans verecektir. Rüsso'nun hayatı, eserleri ve bilhassa terbiyeciliğini tebarüz ettirecek olan bu konferansın sonu cuma günü ayni saatte verilecektir.

Polis müdürü Ankaraya gitti

Polis müdürü Sadreddin Aka, dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Sadreddin Aka, Ankarada birkaç gün kalacaktır.

Mühim bir sahtekârlık tahkik ediliyor

Piyasada son günlerde yerli olduğundan şüphe edilmiyen kumaşların, kenarlarında İngiliz damgasını taşıyarak satıldığı görülmüş ve bu iş merakı celbetmiştir. Biraz araştırılınca bu nevi kumaşların bilhassa tüccar terziler tarafından satılmakta olduğu ve bunlar için istenilen yüksek fiatlarla halkın kandırıldığı anlaşılmıştır. Bu işi yapan fabrika da öğrenilmiştir. Bu suretle bir şebekenin bu işle meşgul olup yerli kumaşlar için değerinden fazla fiat alındığı anlaşılmaktadır.

Bu hususiaki tahkikat derinleştirilmektedir.

VİLÂYETTE

Mahsulâtı arziye sergisi

Vilâyet, bu sene bazı semtlerde mahsulâtı arziye sergileri açmağa, iyi sebze yetiştirenlere mükâfat vermeğe karar vermiştir.

Ofta yeni hükûmet binasının temelatma merasimi

Temelatma merasiminde bulunanlar

Trabzon (Hususî) — Geçenlerde Akçaabad hükûmet binasının temelatma merasimi yapılmıştı. Bu hafta da Of hükûmet binasının temelatma merasimi yapılmıştır. Merasimde Üçüncü Umumî Müfettiş Tahsin Uzer ve Trabzon Valisi Refik Kuraltan da hazır bulunmuştur. Tahsin Uzer ve Refik Kuraltan Oflulara adalet ve hayir dağıtsin temennisile temele harc koymuşlar ve kurbanlar kesilmiştir. Bundan sonra yeni yapılmakta olan Belediye binası gezilmiş ve yeni yapılacak Halkevinin yeri tetkik olunmuştur. Umumî Müfettiş çarşıyı gezerek halkla temas etmiş ve halkın derdlerini dinliyerek ihtiyaclarını sormuştur.

Siyasî icmal

Küçük devletlerin bitaraflığı

Bir tarafta İngiltere - Fransa ve diğer tarafta Almanya - İtalya olarak büyük Avrupalı devletler arasında devam eden ve sonunda harbi doğurması muhtemel bulunan mübareze; bu kıt'anın küçük devletlerini yakından alâkadar etmektedir. Çünkü İngiltere askerî cihetten bariz olan zâfını müttefiki Fransadan başka diğer devletlerin ittifakını temin ederek telâfiye çalışıyor.

İngiltere kuvvetli bir ordu vücude getirebilmek için ahiren miktarını arttırmış olduğu müstahfaz ve daha doğrusu milis kuvvetlerinin talim ve terbiyesinin muhtac olduğu uzun zamanı ve umumi askerlik mükellefiyetini İngiliz milletine kabul ettirmeği beklemek istemiyor. Bunun yerine yeni müttefiklerinin ordularından istifade etmeği düşünüyor.

Diğer taraftan İngiltere henüz Almanyanın çok kuvvetli deniz donanması hazırlamamış bulunduğundan bahrî tefevvukundan istifade fırsatını kaçırmağa taraftar değildir. Hatta bu bahrî tefevvukunu küçük bahrî devletleri zorla kendisine müttefik yapmak için bir alet olarak kullanıyor.

Şöyle ki İsveç Adliye Nazırı Westman 8 nisanda söylediği nutukta haber verdiği veçhile son buhranda İngiltere bahrî tefevvukundan istifade ederek Almanya ile İtalyayı abluka için hazırlık yaptığı zaman İsveçe ve diğer şimalî Avrupa devletlerine bitaraf kaldıkları takdirde bunu husumet telâkki ederek sahillerini Alman ve İtalyan sahilleri gibi sıkı abluka altına alacağını bildirmek suretile tehdid ve tazyikte bulunmuştur.

Fakat bu gibi teşebbüsler Avrupanın küçük devletlerini Umumî Harbde olduğu gibi müstakbel bir harbde dahi selâmet yolu bitaraflıklarını muhafazada olduğu kanaatinden vazgeçirememiştir. Bu devletler bitaraflıklarını bırakmak şöyle dursun İngilterenin mukabilinde birşey taleb etmeksizin yardım ve himayede bulunması teklifini bile reddetmekte tereddüd etmemektedirler.

Norveç hükûmeti böyle bir İngiliz teklifini derhal reddetmişti. Şimdi İsveç Harbiye Nazırı Sttolld dahi bu devletin tabiî olan vaziyet bitaraflık olduğunu ve başka büyük devletlerle işbirliği yapmanın tehlikesi büyük olacağını söyliyerek şimali Avrupanin en mühim devleti İsveçin kat'iyyen bitaraflıkta kalacağını anlatmıştır.

Yeni Baltık devletlerinden Estonyanın matbuatı bu devletlerin artık müştereken emniyet sisteminden kat'iyyen feragat etmiş olduklarını ve hiçbir bitaraf devletin Almanya ve İtalya aleyhine vücude getirmek istenilen bloka dahil olmıyacağını yazıyorlar.

Memel arazisinin işgalinden Baltık hükûmetlerinde peyda olan endişeler Almanya - Litvanya muahedesinin neşrinden sonra tamamile zail olduğundan şimdi bunlar tamamile bitaraf kalmağa karar vermişlerdir. Almanya ile hem denizden hem de karadan komşu olan Danimarka ziraî mahsulâtı için İngiltere başlıca piyasası olduğu halde herhangi şekilde İngilizlerden yardım ve teminat almaktan şiddetle içtinab ediyor.

Hem İngiltereye hem de Almanyaya komşu olan küçük devletler yani Holanda ile Belçika bitaraflıklarını kendi kuvvetlerile müdafaa edebilmek için şimdiden sahillerde ve kara hududlarında ihtiyatî tedbirler almışlardır.

Küçük devletlerin hepsi de bitaraf kaldıkları takdirde büyük devletler birbirlerine karşı harbedebilmek için yalnız kendi kuvvetlerini hesaba katmak mecburiyetinde kalacaklardır.

Muharrem Feyzi TOGAY

MÜZELERDE

Ayasofya camiindeki levhalar

Müze haline getirilen Ayasofya camiindeki Bizans mozaiklerini çıkarmak üzere asılı bulunan kıymetli levhalar indirilmişti. Her biri Türk yazıcılığının birer şaheseri olan bu levhalar yedişer metre kutrunda olduğundan kapıdan çıkarılacak başka bir yere nakledilememişti. Müzenin içinde bir keanrda duran levhalar günden güne harab olmakta olduğundan Maarif Vekâleti bunların tekrar yerine asılmasını emretmiştir. Yalnız bu levhaların indirilmesinden Vekâletin malûmatı olmadığı için emir verenlerin kim olduğunu anlamak üzere müfettişler tahkikata memur edilmiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti:	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

«Berlin ve Roma yalnız kuvvet dilinden anlar»

Amerika gazeteleri son hâdiseler münasebetile çok şiddetli neşriyatta bulunuyorlar

Vaşington 12 (a.a.) — «Washington Post» gazetesi Ruzvelt'in «eğer harb olmazsa sonbaharda Warmspring'e tekrar geleceğim» yolundaki sözlerini mevzuu bahsederek bu sözlerdeki harb tabirinin Amerika dahil olsun olmasın garb medeniyetini hayatî bir tarzda vuracak olan umumî bir harbi kasdettiğini tasrih eylemektedir.

Bu gazete ancak milletler azimkâr davranırlar ve Roma - Berlin mihveri ciddî bir mukavemet noktası bulursa harbin önüne geçilebileceği mütaleasında bulunuyor ve diyor ki:

«Roma - Berlin mihverinin yegâne anladığı dil kuvvet dilidir. Ruzvelt İtalya ve Almanyadan çok daha kuvvetli olan bir milletin bir harb takdirinde kayıdsız kalamıyacağını Roma - Berlin mihverine ihtar etmiştir.»

Ruzvelt, gazetecilerle yaptığı mülâkatta bunların Avrupa vaziyeti hakkında kendisine sordukları suale cevaben «Washington Post» un bu yukarıdaki makalesini okumaları tavsiyesinde bulunmuş ve bu yazının açık ve doğru olduğunu söylemiştir.

Ruzvelt'i tenkid eden gazeteler

Vaşington 12 (a.a.) — Bazı gazeteler, Amerikada bilhassa Ruzvelt'in esrarlı beyanatile yaratılmak istenilen harb havası aleyhinde bulunuyorlar.

«Vaşington Times Herald» diyor ki: «Ruzvelt'in «harb çıkmazsa sonbaharda Varmspring'e tekrar gelirim» yolundaki sözlerine teessüf etmek lâzımdır. Reisicumhur sükûnetini muhafaza edemiyorsa da parlamentonun sükûnetini muhafaza edeceğini ümid ederiz.»

«Vaşington Laily News» de şöyle yazıyor:

«Ruzvelt, karanlık teşhislerde bulunmak hususundaki eski oyunu hakikî düşmanlarımızın hangi tarafta bulunduğunu iyice öğreninciye kadar daha ihtiyatlı davranalım.»

Bitaraflık kanununun müzakeresine başlandı

Vaşington 12 (a.a.) — Meb'usan meclisi hariciye encümeni bitaraflık kanununun tadili müzakerelerine başlamıştır.

Muhtelif hatiblerin bu müzakereler esnasında ileri sürdükleri fikirler şunlardır:

Guyer - cumhuriyetçi -: Dünya yeni bir umumî harbe tahammül edemez. Kellog paktını imza eden 63 devleti, mezkûr paktı yenilemek için Vaşington'a davet ediniz.

Faddis - demokrat -: Bitaraflık kanununu büsbütün kaldırınız ve anayasanın umumî bir harb halinde Reisicumhura verdiği hareket serbestliğini devlet reisine bırakınız.

Fish - cumhuriyetçi -: Bütün bitaraflık kanunu, mütearrız devletlerin kim olabileceğini hükûmetin evvelden tayin etmek arzusuna istinad etmektedir.

Maas - cumhuriyetçi -: Bitaraflık kanununu tamamile ortadan kaldırmak icab eder. Bu kanun hakikî bir bitaraflık prensiplerine uygun değildir.

Borsada vaziyet

Nevyork 12 (a.a.) — Dün Nevyork borsasının kapanışında kıymetler yükselmiştir. Sabahleyin kaydedilen puvanlar tekrar kazanılmış ve başlıca kıymetler evvelki günkü kapanışa hemen hemen müsavi bir dereceyi bulmuştur.

Emtea mübadelesinin projesi

Vaşington 12 (a.a.) — Matbuat mümessillerinin bir içtimaı esnasında Ruzvelt, beyanatta bulunarak Amerikadaki buğday ve pamuk fazlasının kalay ve lâstik mukabilinde ecnebi memleketlerle mübadelesine dair âyandan Byrnes tarafından ileri sürülen programı prensip itibarile tasvib ettiğini ve tatbikata geçileceğini ümid eylediğini söylemiştir.

Mumaileyh, İngilterenin, Holandanın ve Belçikanın Byrnes'in programına karşı alâkalarını celbetmek için Hariciye Nezareti tarafından birkaç gün içinde teşebbüsatta bulunulacağını ilâve etmiştir.

Japon gazetelerinin ihtarı

Tokio 12 (a.a.) — Avrupa vaziyetini tahlil eden Hoşi Şimbun gazetesi, Japon dış politikasında yeni bir devreden bahsetmektedir.

Gazete, bu yeni devre vaziyetinin halen totaliter ve demokratik devletler olarak dünyanın ikiye ayrılması olduğunu kaydediyor ve diyor ki:

«Arita iki grupun ortasında kalmak istiyorsa da resmî ve hususî mahfiller Japonyanın kendi politika seyrini tespit eden yeni bir diplomasiye başlaması lüzumuna gittikçe daha ziyade kani bulunmaktadırlar.

Milliyetperver Kokamin Şimbun gazetesi, Uzakdoğu meselelerinde İngiltere ile hertürlü kompromiyi reddederek diyor ki:

«Japonya bir İngiliz - Sovyet yaklaşmasını da kabul edemez. Zira bu yoklaşmanın temayülü bilvasıta İngiltere aleyhinde olacaktır. Ve Uzakdoğuda komünist tahrikâtının kuvvetlenmesini intaç edecektir.»

Urfanın kurtuluşu

Dün büyük merasimle kutlulandı

Urfa, 12 (a.a.) — Urfa, kurtuluşunu kutlulamıştır. İnkılâb senelerinin bağrında ışıklı bir ok gibi yaşayan on bir nisan kurtuluş gününün Urfa ve Urfalılar dün heyecanlı bir surette kutluladılar. Yılların gerisinde kalan o günün manevî hâtırası önünde eğildiler. Merasime Belediye parkında Atatürk anıdı önünde İstiklâl marşile başlandı. Vali verdiği söylevde inkılâb başbuğlarının hatıralarını heyecanla andı. Belediye Reisi bu mukaddes günün yapraklarını karıştırdı. Urfa saylavı Şeref kurtuluştan sonra Türk vatandaşının bugünkü vazifelerini hatırlatarak aziz şehidlerin hâtıralarını hürmetle yadetti ve Atanın manevî huzurunda eğilerek İsmet İnönünün yüce şahsiyetinin bütün Türk milleti demek olduğunu anlattı. Bundan sonra Urfanın kurtuluşu canlı olarak temsil edildi. Kahraman askerlerimiz bir geçid resmi yaptı ve tayyarelerimiz bu törene çok heyecan verdi. Civar vilâyet, kaza ve nahiyelerden gelen ve kurtuluş mücadelesinde de bulunan kahramanlara Belediye tarafından bir ziyafet verildi.

Bu gece Urfa Halkevinde büyük aile balosu verildi. Urfa tamamile donanmış, Urfalılar bu büyük günün bayramını yaşamıştır.

İtalya, Slovakyayı tanıdı

Bratislava 12 (a.a.) — İtalya konsolosu hükûmetinin Slovakya devletini tanıdığını Hariciye Nazırına bildirmiştir. İtalya yakında bir mümessil tayin edecektir. Dr. Zvrskovec'in Slovakyanın ilk Roma sefiri olarak tayini için vukubulan istimcaza İtalya hükûmeti muvafık cevab vermiştir.

Şimal kutbunda

Almanya 600 bin km. murabbaı arazi kazandı!

Berlin, 12 (a.a.) — Kaptan Ritscher in kumandasındaki Schwabenland vapurunun şimal Kutbuna yaptığı sefer neticesinde 600.000 kilometre murabbaı genişliğinde bir saha Alman hâkimiyeti altına girmiştir. Kaptan Ritscher, dün Cenub Kutbu mıntakalarından Cuxhaven'e gelmiştir.

Alman hâkimiyeti altına giren arazi Şarkta ve garbde kutba doğru sarp bayırlarla muhat bir buz sahasile tahdid edilmiştir. Bu arazi parçasının cenubunda pek dik kayalıklar vardır.

Schwabenland vapurundan uçan Alman tayyarecileri buz sahasının başladığı yerde karaya inmişlerdir.

Keşfedilen arazinin hudud noktalarına gamalı haçlı bayraklar dikilmiştir.

Cenub kutbuna yapılan bu sefer Göring'in himayesi altında «Alman keşfiyat Cemiyeti» tarafından tertib edilmiştir.

Kaptan Ritscher, Spitzberg'e yapılan Alman seferinden sağ kalanlar meyanındadır.

Irak Kralının ölümü hakkında bir tebliğ

Londra, 12 (a.a.) — İrak elçiliği burada neşrettiği bir tebliğde, Kral Gazinin bir kaza neticesinde öldüğünü teyid ettikten sonra diyor ki:

Fakat Musulda birtakım fesatçılar bu hususta yalan haberler yaydıkların - dan halk İngiliz konsoloshanesine tecavüz ederek konsolosu öldürmüşlerdir. Irak hükûmeti ve milleti bu hâdiseye teessüf eder ve müttefik büyük Britanyaya olan dostluk hislerinin samimiyetini beyan eyler.

Hâdiseler arasında

Korkmaktan korkmalıyız

Böyle günlerde, saf ve ürkek ruhları fitillemek için, sansasyon tüccarı, dumanlı hava kurdu ve bulanık su avcısı elele verirler: «Geliyor! Köşeyi döndü! Yukarıdan sarkacak! İki ay, bilemedin üç ay sonra karşında! Gel şu direğe tutun, çeliktir, çelik! Daya arkanı, korkma, yoksa işin bitiktir!»

Bu şebekenin ajansları, tellâlları, köşebaşı öğütçüleri, salon hatibleri, kahve çığırtganları, ve sokak talkıncıları vardır, iradelerin gevşediği ve dışarıdan gelen tesirleri tam bir teslimiyetle kabul ettiği bu günleri seçerler.

Neticeyi görmek isterseniz piyasaya buyurun. Halk banka veznelerinin önüne yığılır ve alışveriş dünyasında panik alâmetleri belirir. İşte kundakçı Avrupa ajansının, çeyrek aşkına günde üç tabı çıkaran gazetenin, bozguncu kırmızı ideolojinin, telâşçı politika ebesinin, bilerek veya bilmiyerek ortalığa saldığı heyecanın ilk neticesi: Memleketin iktısadî hayatını bir an için kötürümleştirmeğe muvaffak olmak!

Piyasadan gelen bütün haberlerin önümüze koyduğu netice bu.

Yabancıları, onların casus, propaganda ve ajans servislerini anlıyoruz. Vazifelerini yapıyorlar. Fakat bize ne oluyor? Aramızda bazılarının günde iki üç nöbet kopardıkları bu cayırtı, bu telâşa verici ve kışkırtıcı ağız ne?

Muvazene sistemlerinin hızla değiştiği gergin anlarda uyanık ve tetik durmak başka, üstüne bir duvar yıkılmış gibi ciyaklamak gene başkadır. Samimî bir tehlike şuuru telâşı değil, vakti artırır. Bizim gibi hergün kitle ile temas mevkiinde olanların ilk vazifesi vatandaşa sükûn ve güven telkin etmektir. Dışarıdan gelen bozguncu tesirlere içeriden yapılacak mukavemeti hazırlamağa biz memuruz.

Vatandaşa bütün samimiyetimizle haber verelim ki, dünyalıklarını çekmek için onu bankalara koşturan tehlike ne kapımızın önüne gelmiştir, ne de bugünün şartları içinde geleceği vardır. Kimse telâş etmesin. Bizi korktuğumuza uğratacak olan şey yalnız bu korkudur. Çünkü bu endişemizi istismar etmek için ayaklarımızın ucuna vaid ve iğva tuzaklarını gerenler var.

Ortada, birkaç safdili yakalıyan bu korkudan başka korkulacak birşey olmadığına kalıbımızı basarız.

PEYAMİ SAFA

İktısad ve Ticaret Vekâletlerine aid teşkilât kanunları

Ankara 12 (Telefonla) — Ticaret ve sanayi işlerinin ayrılması ve deniz nakilleri işlerinin Münakale Vekâletine bağlanması dolayısile ayrı ayrı teşekkül eden İktısad ve Ticaret Vekâletlerine aid yeni teşkilât kanunlarının hazırlanmasına devam edilmektedir. İktısad Vekâleti Müsteşarlığı vazifesini Vekâlet mütehassıslarından Nihad Odabaşı yapmaktadır.

Halid Nazmi, Ticaret Vekâleti Müsteşarlığını ifa etmektedir. Söylendiğine göre, hazırlanmakta olan proje ile ticaret müdürlükleri yeniden tesis edilecek ve Türkofisin dahilî teşkilâtı kaldırılarak haricî mümessilliklere yeni bir şekil verilecektir. Bundan başka ihracatı teşkilâtlandırma işlerine de daha geniş bir veçhe verilerek bir umum müdürlük haline ifrağı derpiş edilmektedir.

Kastamonu Valisi Ankarada

Ankara 12 (Telefonla) — Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Kastamonu valisi Avni Doğan, vilâyetine aid işler etrafında alâkadar makamlarla temaslarına bugün de devam etti. Avni Doğan, Reisicumhur tarafından da kabul edilmiştir.

Kastamonu meb'usları, Avni Doğan şerefine bu akşam bir ziyafet verdiler.

İrana gidecek düğün heyetleri

Paris, 12 (a.a.) — İran veliahdinin izdivacı merasimine iştirak edecek olan ve General Weygand'ın riyaseti altında bulunan resmî Fransız heyeti, dün akşam Marsilyaya hareket etmiştir. İçinde bilhassa Bek dö Fukyer ve Hasignon'da bulunan heyet tayyare ile Marignane'dan Tunusa, oradan Bağdada ve oradan da trenle Tahrana gidecektir.

Filistin hakkındaki müzakereler

Kahire, 12 (Hususî) — Başvekil Mehmed Mahmud Paşa, Hicaz murahhası Prens Faysalın Irak murahhaslarının ve Filistin Arabları erkânının iştirakile Filistin meselesinin müzakeresine devam etmiştir.

Müzakerelerin müsaid bir şekilde devam etmekte olduğu haber veriliyor.

DÜŞÜNCELER

MİLLÎ EKONOMİDE

ideal yıkıcılığı

Yazan: *Fazıl Ahmed AYKAÇ*

Hemen bütün mütefekkirlerimiz bir noktada fikir birliği etmiştir; Türk inkılâbı adını verdiğimiz savaş ve atılışları, üç büyük bölgeye ayırıyorlar. Ulu Atatürkün İstiklâl mücadelesile açtığı medenî cihad, iptida ana toprağın tam ve müstakil olarak kurtuluşunu temin edince ikinci bir zafere koştuk. O da zihin hayatımızı evhamdan, hurafelerden ve geçmişin geleceğe zarar verir mahiyetteki çürütücü müesseselerinden halâs etmek gayesi oldu ve buna eriştik. Üçüncü seferberlik malûm. Fakat o büsbütün ileri ve maalesef yeni manası bizde daima meçhul kalmış bir mefhumdu: İktısadî kurtuluş.

Cihanın bugünkü en esaslı davası olan iktısadî savaş -ki yarınki âlemin kanlı boğuşmalarına sebeb olabilecek mahiyettedir- içine girdiğimiz işin en ziyade sabır, dikkat ve bilgi ile devamlı feragat istiyen kısmıydı.

Türkiyede ziraî, ticarî, sınaî ve malî bütün faaliyetleri bir taraftan dirilterek inkişaflandırmak, diğer taraftan da bütün bu iktısadî faaliyet şubelerini mes'ud bir ahenk içinde yekdiğerine yardımcı ederek elele yürütmek meselesile karşı karşıya gelmiştik. Davanın azameti meydandadır. Muvaffakiyetin iki değişmez çaresi vardı: Birincisi raslıyacağımız güçlüklerin azmimizi yenmesine razı olmamak.. İkincisi, tecrübesizliğimizin mucib olacağı acılara katlanarak bilmediğimizi gerçekten öğrenmeğe gayret etmek.

Memleket sahih fedakârlıklar etti. Kendi içindeki teşebbüs sahibi kabiliyetleri himaye edici çareler düşünmeğe başladı. Yurddaşı, yanındaki tacir, işçi, çiftçi, fabrikacı filân gibi diğer yurddaş durur ken başka yere başvurmamağa alıştırmak için çalışmaya koyuldu. Fakat burada hiç unutulmaması millî borc olan pek mühim bir nükte vardı. Bir nükte ki dikkat gözünden kaçırılınca kurulmak istenilen hayır abidesinin derakab yıkılmasına sebebiyet verirdi. Evvet daima en hassas bir şuurla bilmemiz icab ederdi ve hergün eder ki istihsal edeni korurken, istihlâk edeni helâk etmek gibi bir gaye mutasavver olamaz. Çünkü bunların ikisi de ayni surette aziz vatandaşlardır. Ve Türk ana yasasının hepimize temin ettiği haklara maliktirler. Cumhuriyet Halk Partisinin nizamnamesi, zaten toprağımızda «imtiyazlı sınıf» mevcud olmadığını bir saadet umdesi gibi bildirmiyor mu? Halbuki bu hayatî hakikati hiç hatırlamak istemez gibi görünen vatandaşlara rasladık. Bir Türk çocuğu yanındaki Türk kardeşinden alışveriş etmeği kendine nasıl bir millî borc bilmek icab ederse eşyayı yapan veya satan da kendisine müracaat eden yurdaşı aldatmamağı, soymamağı, ona vakit, enerji ve para ziyan ettirtmemeği ayni ehemmiyetle vazife sayacaktı. Aksi takdirde iç piyasalarımızı kuvvetlendirmiş değil, birbirimizi istismar etmiş kimseler olurduk. Vaktile yazdığım gibi gene tekrarlarım: Eğer ben herhangi bir Türk tacirine, işçisine, müracaat ediyorsam, bu hareketim bir suç mudur ki o yurddaşım bir belâhet «cezayi nakdisi» tahsil etmek istiyormuş gibi beni soymağa kalkışsın?.

İşte makalemin başlığına koyduğum «İdeal yıkıcıları» kelimelerinden kasdettiğim şey bu sınıf insanlardır. Yani memleketin iktısadî faaliyetinde gene memleketin iktısadi ahlâk ve emniyetini düşürecek ruhtaki kimselerdir. Bunlara yalnız millî ekonomi yıkıcısı değil, ideal katili demek pek münasib olur. Çünkü medenî halâsımızın en ileri ve en ehemmiyetli merhalesinde bozguncu vaziyeti almışlardır. Meselenin bu bir cephesi. Şimdi ikinci cephesine gelelim:

Hiç şüphe yok ki yukarıda bahsettiğim ruhiyeti gösterenlere karşı cemiyetin aksülâmeli nekadar şiddetli olsa tabiî görülür. Fakat bu münasebetle de büyük bir günah içine düşmek mümkündür ve ondan en büyük dikkatle kaçınmağa çalışmalıyız.

Meşru kazancı kıskanmamak, onu bilâkis takdir ve teşvik etmek lâzımdır. Bütün gayretimiz tekmil millet ferdlerinin hergün daha refahlı, daha geniş bir ömür sürebilmesi için değil mi? Gayretinin, faaliyetinin semeresi olarak kazanabilmiş, muvaffakiyete ermiş olanlarımızı -bazı defa yapıldığı gibi- nefretle görmeğe hakkımız yok. Sonra onları halkın istikrahı önüne binbir türlü iftira, yalan ve telmihle süren adam da hakikatte bir hakikat soyguncusundan başka nedir ki? Ve bu tarzda hareket diğer içtimaî neticelerini bir tarafa bile bıraksak memleketin teşebbüs, yükselme ve ilerleme kuvvetlerine karşı sarih bir suikasd teşkil etmez mi? Hele şu suçlu ve şerefsiz zihniyet basım hayatına da bulaşırsa?. İşte bu makule mahlûklaradır ki açıkça şeref haydudları diyorum.

Sözümü bitirmeden evvel üzerinde hatırlamak istediğim bir nokta daha var: Anlatmağa çalıştığım manevî durum, gerçekten pek kötü ve mücadele ister bir hal olmakla beraber unutulmamalıdır ki *dünyanın her yerinde muhtelif derecelerde* mevcuddur. Biz bunun bizim millî bünyemiz içine girmemesi için nekadar titizlik göstersek yeridir. Ancak bunu kaydederken memleketimizde ekonomi hayat ve şuurunun günden güne genişlediğini zevk ve memnuniyetle görmemek büyük hata olur. Ve bazı menfi yaratılışların çarpık hareketlerinden dolayı tuttuğumuz doğru yoldan dönmek bize yakışmaz. Binaenaleyh unutmıyalım:

İçtimaî vazifelerimizin içinde, başladığımız iktısadî seferberliğin icabları pek mühim bir yer tutuyor; ve hepimiz bu borcu ödemekle mükellefiz.

Fazıl Ahmed AYKAÇ

Sulh hediyesi!

[*Baştarafı 1 inci sahifede*]

histanla yeni bir anlaşma akdini arzu eylemektedir. Bu anlaşma ile Danzig meselesinin muslihane şekilde halledileceği Berlinden haber verilmektedir.

Almanyanın talebleri

Berlin 12 (a.a.) — Söylendiğine göre Varşovaya avdet eden Polonya sefiri Lipski, Alman - Leh meseleleri hakkında Almanyanın sarih tekliflerini hâmil değildir. Bu hususta ecnebi memleketlerinde dolaşan şayialar zannedildiğine göre Almanyanın Polonyaya karşı serdettiği taleblerden bahseden Völkischer Beobachter gazetesinin bir makalesinden neş'et etmiştir. Bu gazetenin bildirdiği taleblerin bundan 15 gün evvel Almanyanın Polonya elçisi tarafından Varşovaya tebliğ edildiği ilâve edilmektedir.

Öğrenildiğine göre Lipski, Von Ribbentrop'la bu ayın yedisinde yaptığı mülâkattan sonra bir daha Alman Hariciye Nezaretine uğramamıştır. Pek fırtınalı olduğu söylenen bu mülâkat esnasında Polonyanın Alman hududu civarında aldığı askerî tedbirler mevzuu bahsolmuştur.

Lipski, yarın Berline dönecektir.

Burada tahmin edildiğine göre Milletler Cemiyetinin kontrolu kalktıktan sonra Danzig için kabul edilecek statü işinin dostane bir surette halli için Almanya ile Polonya arasında müzakereye başlanması ihtimali mevcuddur.

Lehistanın askerî hazırlıkları

Varşova 12 (a.a.) — İyi malûmat almakta olan mehafil Von Ribbentrop'un bu ayın yedisinde Lipski'yi kabul ettiği sırada Almanyanın İngiliz - Leh garantisi hakkındaki noktai nazarına işaret etmiş olduğunu beyan etmektedir.

Alman mehafilinin istihbarlarına göre Von Ribbentrop bu garantinin 1938 tarihli Alman - Leh itilâfının ruhile gayrikabili telif olduğunu ve Alman hükûmetinin İngiliz Leh şifahî itilâfının tahrirî bir itilâf haline gelmesi takdirinde vaziyeti yeniden gözden geçirmek mecburiyetinde kalacağını söylemiştir.

Von Ribbentrop, Lehistanın Almanya tarafından «dostluğa münafi» telâkki edilmekte olan askerî tedbirlerine de telmih etmiştir.

Almanya ültimatom mu verdi?

Londra 12 (a.a.) — Diplomatik mahfillerde Lipski'nin Varşovaya bir Alman ültimatomunu getirdiği zannedilmemekte, fakat Polonya hükûmetine Almanyanın sarih taleblerini bildireceği tahmin edilmektedir. Bu taleblerin şunlar olması muhtemeldir:

Dantzig'in Almanyaya iadesi ve Polonya koridorundan geçecek olan bir otomobil yolunun inşası.

Londranın, Polonya mahfillerinde söylendiğine göre Polonya, kendi topraklarından geçecek olan bir Alman otomobil yolunun inşasını kabul etmiyecektir. Polonyanın Dantzig'e verilecek yeni bir rejim hakkında müzakereye girişmeğe hazır olduğu, fakat Dantzig'in terkine muvafakat etmemeğe karar verdiği ayni mahfillerde ilâve edilmektedir.

Almanya ve Polonya arasındaki derin ihtilâflar ve Polonya ihtiyatlarının yeniden silâh altına alınması siyasî İngiliz mahfillerinde endişe ile karşılanmaktadır.

Dantzigde vaziyet tekrar karıştı

Dantzig 12 (a.a.) — Dantziger Vorposten gazetesi, ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 40 Almanın Polonyalıların itisaflarından kurtulmak için Polonya hududunu geçerek Dantzig toprağına iltica etmiş olduklarını yazmaktadır.

Bu gazete, bu mültecilerin Polonyada uğramış oldukları fena muameleler ve itisaflar üzerinde ısrar etmektedir.

Dantzig'in nasyonal - sosyalist mehafili, şimdiki vaziyetin «Südet memleketinde 1938 eylûlünde mevcud olan vaziyeti hatırlatmakta» olduğunu beyan etmektedirler.

Leh generallerinin toplantısı

Londra 12 (a.a.) — Daily Ekspres gazetesinin Varşova muhabiri, Mareşal Ridz Smigly'nin dün yapılan bir generaller toplantısında İngiliz ordu erkânile müzakerelerde bulunmak üzere Londraya askerî bir heyet gönderilmesine karar verildiğini yazıyor.

Yüksek rütbeli beş Leh subayı bu hafta zarfında Londraya hareket edecektir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Sıra Holandanın mı?

Bazı haberlere göre, Almanya, Holandaya taarruza hazırlanmaktadır. Bu şayialar ne derece doğrudur, bilemiyoruz. Fakat, Almanyanın, Çeko-Slovakya'yı, İtalyanın da Arnavudluğu ilhak ettikleri günlerdenberi, Berlin - Roma mihverinin sağa sola bu gibi darbeler indireceği hakkındaki rivayetler karşısında, inanmak meylimiz aksinden daha kuvvetlidir.

Esasen Almanyanın Holandayı bir baskınla ele geçireceği hakkında, bir müddettenberi bir takım şayialar dolaşmaktaydı. Onun içindir ki geçen ikincikânunda İngiltere ile Fransa, Belçika gibi Holanda ve İsviçreye karşı yapılacak bir taarruzun da harb sebebi, telâkki edileceğini Almanyaya bildirmişlerdi.

Almanya, Holandaya niçin taarruz eder?

Hiç şüphesiz, sevkulceyşî sebeblerle. Çünkü, kaç gündür yazdığım gibi, Almanya ile İtalyanın bütün siyasî faaliyetlerine sevkulceyş hâkimdir.

Almanya, Felemenğe taarruz ederse, ilk hedefi, Fransızların Majino hattını ve Belçikanın müdafaa manzumesini arkadan vurmak, yani 1914 teki büyük sevkulceyş manevrasını daha geniş bir surette tekrarlamaktır. O zaman yalnız Fransanın değil, Belçikanın da Almanyaya karşı hazırladığı tahkimata cepheden tos vurmak mecburiyeti kalmaz.

Holanda büyük bir askerî devlet değildir. 7 buçuk milyona yakın nüfusuna rağmen, öyle tepeden tırnağa kadar silâhlanmamıştır. Askerlik hizmeti mecburî olmakla beraber Felemenğin küçük bir ordusu vardır. Son zamanlarda, takviye edilmiş olmasına rağmen, muvazzaf ordu 4 fırkadan mürekkebdir. Bu 4 fırka 26 piyade ve 2 süvari alayına ayrılmıştır. Muvazzaf orduda 20,000 tüfek, 700 makinelitüfek, 220 top, 100 kadar tayyare vardır. Bu küçük ordu, seferber edilerek bir misli artırılsa dahi, Alman ordusuna karşı, müessir ve devamlı bir mukavemet gösteremez. Bu itibarla, Almanya, kısa bir zamanda, Holandayı işgal ve istilâ edebilir. Yalnız Holandanın Almanyaya karşı tabiî bir müdafaa hattı vardır ki o da hududdaki bataklıklardır. Bu bataklıklar arasında büyük orduların harekâtta bulunması çok güçtür.

Holanda topraklarının işgali, Almanyayı İngiliz adalarile karşı karşıya getirecektir ki Alman hava ve deniz orduları, bilhassa hava kuvvetleri için, bu son derece mühim sevkulceyşî bir faydadır.

Almanyanın Holandaya taarruzu, İngiltere ile Fransanın derakab mukabele etmelerini intac edeceği için, böyle bir hareket, umumî harbin patlaması demektir. Almanyayı tahrik eden bir sebeb de, zayıf Holandanın zengin müstemlekeleri olsa gerektir. Bir harb halinde Almanya ile Japonyanın müştereken bu zengin müstemlekeleri, taksim etmeğe kalkışacakları muhakkaktır. Tabiî harbi kazanmak şartile.

İngilterenin, Holandaya sür'atle ve müessir surette yardım edebilmesi için, mesele dönüp dolaşıp İngiliz kara ordusunun sayıca da kuvvetli olmasına dayanıyor. Bu da, ancak İngiliz milletinin mecburî askerlik hizmetini kabul etmesile mümkündür; fakat artık yumurta kapıya gelmiş gibi görünüyor. Almanya, iddia edildiği gibi eylûle kadar, bütün emellerini tahakkuk ettirecekse ve bu yüzden ibr harb çıkacaksa İngiltere, Holandaya da, Belçikaya da, Fransaya da ancak mahdud bir kara ordusile yardım edebilir. Eylûle kadar çıkacak bir harb için, İngiltere, kara ordusu bakımından çok geç kalmıştır ve bunun acısını çekecektir. Bununla beraber, bir gün bir gündür ve bir kazancdır.

Küçük hikâye

Hayatta ölüm..

Mehmed Ceyhun, o gün oturduğu apartımanın birinci kat merdivenlerini çıkarken kapıcı Hüseyin telâş ve hayret içerisinde odasından fırladı:

— Aman beyefendi, dedi, ölmediğinize çok sevindim!.

— Anlıyamadım, neye ölecekmişim.. Sebeb ne?.

— Bilmem, gazeteler öyle yazmış dediler de..

Hüseyin, dilinin döndüğü derecede meseleyi izaha çalıştı. Bir akşam kahveye çıktığı zaman orada adile sanile, vazıh adresile kendisinin öldüğünden bahsetmişlerdi. Hatta cenazenin ne vakit kalkacağını öğrenmek üzere birçok eş dost bile apartımana gelmişlerdi. Kapıcı son olarak şu cümleyi ilâve etti:

— Üç dört gün üstüste sizi görmemiştim de..

Mehmed Ceyhun, gazetelere tarihî makale ve romanlar yazarak geçinen, fakat bu yüzden çok yorulan bir adamdı. Onun için kat'î bir istirahate ihtiyacı olduğu zamanlar Heybeliadada mütevazı bir otele çekilir, ahpab ziyaretinden, telefon tacizatından uzak kalır, erken yatar, geç kalkar, kış yaz çamlar altında yapayalnız dolaşmaktan büyük bir zevk alır. kafasını dinlendirirdi. Şüphesiz, ölüm hâdisesi, bu suretle son defaki ortadan kayboluşu esnasında cereyan etmişti. Birçokları adaşı Mehmed Ceyhunla onu ötedenberi karıştırırlardı. Muhakkak ki öbür dünyaya göçen o zavallıydı.

Mehmed Ceyhun bekârdı. Halihazırda sıkı fıkı hemen hiçbir kadınla da münasebeti yoktu. Dostlarından bir çoğu onun yerini yurdunu bilmezlerdi. Bunun için bazıları ölenin o olmasından şüphelenmişler, birbirlerinden telefonla işin hakikatini öğrenmek isterlerken mesele dallanmış budaklanmış ve herkesin zihninde tıpkı sahi imiş gibi yerleşmiş kalmıştı.

Mehmed Ceyhun, bu yanlışlığın komik tarafını yavaş yavaş hissetmeğe başlıyordu. Apartımanına çıktığı vakit gülmekten katılacak dereceye geldi. Azrail, Mehmed Ceyhun isminde birinin canını almağa kat'î surette karar vermiş, fakat ötekini kendisinden daha evvel ahirete gitmeğe lâyık görmüştü. Sevinilmiyecek, gülünmiyecek şey miydi bu?

Pekâlâ ama, ölmediğini, hâlâ sıhhat, afiyet içinde yaşamakta olduğunu dostlarına nasıl bildirecekti? Tamim şeklinde ve ayni mealde bir mektub yazıp hepsinin adresine göndererek mi? Yoksa bir kısmına telefon edip bilenlerin bilmiyenlere öğretmesini temin ederekten mi?

Hayır, bunların hepsini masraflı ve manasız buldu. Tefrikalarının devam etmekte, makalelerinin çıkmakta olduğunu görenler, bir müddet, bunların ölümden evvel yazılmış olduğuna hükmetseler bile nihayet bir gün hakikati anlıyacaklardı. Yarım kalmış bir romanını tamamlamağa oturduğu vakit meseleyi tamamile unutmuştu bile!

* * *

Üç saatlik mütemadi çalışma, tarihî tefrika muharririni epey yormuştu. Beyninin içi müthiş bir hava bombardımanından sonra et ve taş yığını altında kalmış harab bir şehri andırıyordu. Uçurulan kelleler, çarpışan süvariler, zehirlenen krallar, tahtından indirlien padişahlar, kazan kaldıran yeniçeriler gözünün önünde hâlâ birer canlı hayal halinde koşuşuyorlar, zıplıyorlar, sıçrıyorlardı.

Azıcık eğlenmek ve dinlenmek lâzım! Fakat nereye gitmeli? Sinema, yorgun gözlerini büsbütün berbad edebilirdi. Kahvede, kazinoda oturmayı sevmezdi. İki lâkırdı edecek, gönül oyalıyacak bir ahpab lâzımdı? Hah... Buldu. Seza Hanımefendi.. Yazılarını her zaman seve seve okuduğunu tekrar edip duran genc dul.. Gürültülü bir talâk hâdisesinden sonra serbest kalan Seza Hanımefendinin meclisleri eskisinden çok daha alaylı ve neşeli geçiyordu. Kapıyı çalarken:

— Acaba o da bizim ölüm haberini aldı mı?

Diye düşündü. Fakat genc dulun kendisini hayret ve telâştan âri gayet tabiî bir şekilde kabul ettiğini görünce sükûnet buldu. Kısa ve nazikâne bir hoşbeşten sonra Seza Hanımefendi:

— Mehmed Ceyhun Bey, dedi, cenaze alayında bulunulan bir insanı tekrar karşısında görmek insana öyle tuhaf geliyor ki.. Vefat haberinizi herkes gibi ben de gazetede okuyunca asrî mezarlığa kadar gittim. Orada kabrinizin başında söylenilen nutukları büyük bir teessür içinde dinledim.. Hatta, bunu itiraf etmekten çekinmiyeceğim, çok ağladım.. Hüngür hüngür ağladım.. Fakat birkaç kişi gelip de sizi sinemada gördüklerini söyledikleri zaman işin bir yanlışlıktan ibaret olduğunu anladım..

Genc dul, hâlâ o matem havasının tesiri altında titrek bir sesle duyduğu acıyı anlatmağa devam ediyordu. Bu sefer Mehmed Ceyhunun gözleri yaşarmıştı. Seza Hanımefendinin kendisile bu kadar yakından alâkadar olduğunu o zamana kadar niçin farketmemiş. Kalbinde ona karşı derin bir sevgi hissettiğini nasıl olmuş da anlıyamamıştı.

Teessür ve heyecana düşmenin zamanı değildi. Bu fırsattan istifade ederek kimsesizlik, bekârlık hayatına bir nihayet vermeliydi. Evvelce çok sevdiği ve üzerine büyük bir kıskanclıkla titrediği hürriyeti, yalnızlığı ona son zamanlarda, ne kadar ağır ve tahammül edilmez gelmeğe başlamıştı, bilmezsiniz!

Böyle bir vaziyet karşısında neler söylemek icab ediyorsa söyledi. Müstakbel izdivac hayatında temsil ettiği saadeti ballandıra ballandıra anlattı.

Fakat bune ya!.. Kadın birdenbire değişti. Yüzü sarardı. Demin, bir çocuk gibi parlak bakan gözleri şimdi uzun kirpiklerinin arasında soluk birer cam noktaya benziyor.. Tuhaf şey, sanki birşeyden korkmuş, tiksinmiş gibi bir hali var.. Buna sebeb ne? Niçin böyle oldu?

Amili ne olursa olsun Mehmed Ceyhun yanlış bir kapı çaldığını idrak etmişti. Bahsin üzerinde fazla durmadı, başka mevzulara geçti. Biraz sonra da müsaade alarak çıkıp gitti.

* * *

Mehmed Ceyhun günlerce, aylarca Seza Hanımefendiden aldığı bu red cevabının düğümlü muammasını çözmeğe çalıştı ve hâlâ çalışıyor. Lâkin, bir türlü halledemiyor.. Çünkü genc dulun başka birile seviştiğine, evlenmek istediğine dair ortada hiçbir emare görünmüyor.. O halde, evet o halde bu ancak garib bir ruh haletinin tezahüründen ibaret olabilir. Kendisinin öldüğüne velevki muvakkat bir an için olsun inanmış bulunan genc dul, onu beyaz bir kefen içerisinde sarı ve cansız, kurdlara yem olacak vaziyette tahayyül edivermişti. Böyle bir cesedin kolları arasına kendisini nasıl terkedebilirdi? Seza Hanımefendinin hakkı vardı. Fakat ya bütün dostları, bütün tanıdıkları böyle düşünüyorlarsa, onu karşılarında daima korkunc bir iskelet şeklinde görüyorlarsa bu hayatta ölüm demekti ki, hakikî ölümden çok daha acı, çok daha beterdi.

Nakleden:
Ahmed Hidayet

ASKERLİK İŞLERİ

Şubeye davet

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — Evvelce davet edilen 316 - 332 (dahil) ve bu sefer davetiye çıkarılan 333 doğumlulardan ve bunlarla muameleye tâbi yoklama kaçağı bakaya ve saklılarla muameleleri tekemmül eden ve hiç askerlik etmemiş olan (piyade) sınıfına mensub islâm erat askere sevkedileceklerdir.

2 — Şubede içtima günü 21 nisan 939 cuma sabahıdır.

3 — Bedel vereceklerin bedelleri 20 nisan 939 perşembe akşamına kadar kabul edilir.

4 — Gelmiyenler hakkında kanuni takibat yapılacağı ilân olunur.

***

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinden:

1 — 316 - 332 doğumlu islâm piyadelerden henüz askerliğini yapmamış olanlar evvelce celb ve sevkedilmişti. Bunlardan şubemize henüz müracaat etmiyenlerin çabuk müracaat etmeleri.

2 — 333 doğumlu islâm piyadeler de hemen askere sevkedileceklerinden 21 nisan 939 sabahı hüviyet cüzdanlarile birlikte şubede bulunmaları lâzımdır. Bunlardan nakdi bedel vermek istiyenlerin bedelleri 20 nisan 939 akşamına kadar kabul edilecektir.

***

Kadıköy Yerli Askerlik şubesinden:

939 nisan celbi için 316 - 333 dahil doğumlu islâm piyadelerden hiç askerlik etmemiş olanlar sevkolunacaklardır. Bunların toplanma günü 21 nisan 939 cuma günü saat 11 dir. Bedeli nakdi 20 nisan 939 akşamına kadar kabul olunur. Alâkadarların muamelelerini yaptırmak üzere şubeye müracaatleri ilân olunur.

YENİ ESERLER

Cebir yardımcı kitab

Memleketimize birçok felsefi, riyazi eserler kazandıran Kemal Zülfi Tanerinin yardımcı bir cebir kitabı çıkmıştır. Bu eser, bilhassa haricden lise bakaloryasına girecekler için bütün ihtiyaclar gözönünde tutularak yazıldığından en emin bir cebir kitabımızdır. Fiatı 60 kuruştur.

Konferans

Eminönü Halkevinden:

Sosyal yardım şubemiz tarafından beş hafta devam etmek üzere her çarşamba Evimizin Cağaloğlundaki salonunda (Çocuk bakımı) dersleri açılacaktır. Bu dersleri Dr. Naci Somersan verecek ve Çocuk Haftasına raslayan 26 nisan 939 çarşamba günü saat 4 te başlıyacak ve diğer haftalar derslere saat 11 de başlanacaktır.

Bu derslere muntzaman devam edenlere birer vesika ve münasib birer hediye verilecektir. Devam etmek istiyenlerin Evimiz bürosuna müracaatle kayıdlarını yaptırmaları rica olunur.

Tehir edilen konferans

Beyoğlu Halkevinden:

13/4/939 perşembe günü saat 18,30 da Evimizin Tepebaşındaki merkez binasında Mefharet Ersin tarafından verileceği ilân edilmiş olan «Çocuklara rüşvet ve mükâfat vermeyelim» mevzuundaki konferans, konferansiyenin rahatsızlığı dolayısile tehir edilmiştir.

Haydar Rifatın eserlerinden

Kadın Aşkı	60 Kr.
Aşk Peşinde	100 »
Karagömlekliler İhtilâli	100 »
Etrüsk Vazosu	20 »
İlk Aşk	50 »
İliçin Ölümü	50 »
Efendi İle Uşak	40 »
Vikontun Ölümü	30 »
İklimler	100 »
Ölüler Evi	125 »
Felsefe	35 »
Küçük hikâyeler	100 »
Mev'ud Toprak	125 »
Stalin	150 »
Lenin Mezhebi	75 »
Tarih Felsefesi	125 »
Farmasonluk	100 »
Anarşizm	60 »

SIVASTA

Kâmil Kitab ve Basımevi

Her çeşid kitab, kırtasiye, fotoğraf levazımı ve makineleri satılır.

Cumhuriyet gazetesi ve diğer gazete ve mecmuaların tevzi yeridir.

SİNEMA

Holivud'da muvaffak olmanın sırları

İstidadlı genclerin, artistliğe kabul edilebilmeleri için, başvurdukları birçok usuller vardır

Holivud'dan yazılıyor:

Burada nazarıdikkati celbederek artistliğe kabul edilmek yolunu bulan acemilerin takib ettikleri usulleri tetkik eden bir sinema muharriri incelemelerinin neticesini mecmuaların birinde neşretmiştir. Bu gazetecinin vardığı sonuca göre mezkûr usullerin hepsini anlatabilmek için birkaç cildlik kitab yazmak lâzımdır. Fakat bilhassa en kolay ve en kuvvetlileri şunlardır:

1 — Filim amillerinin, rejisörlerin yemek yedikleri lokantalara devam ederek onların gözlerini kendine çekmek. Eğer yakışıklı, güzel, sıksanız işiniz oldu demektir. Meselâ Wendy Barrie, Mauren O Sullivan, Sally Eilers bu yoldan yürümüşlerdir.

2 — Meşhur bir şahsiyetin oğlu veya kızı olmak... Bemet'in kızları Constance, Joan, Douglas'ın oğlu, Tyrone Power böyle muvaffak olmuşlardır.

3 — Cesurane bir harekete tevessül etmek. Tayyareci Corrigan Atlas Okyanusunu geçmesi dolayısile beyaz perdeye intisab eylemek fırsatını bulmuştur.

4 — Uzuvlarından biri orijinal olmak. Jimmy Durant kocaman burnunu, Joe Brown geniş ağzını, Guy Kibbe çırçıplak kafasını istismar ederek sinema artisti olmuşlardır.

5 — Meşhur fotografhanelerde modellik yapmak. Norma Shearer, Kay Francis, Jean Arthur böyle muvaffak olmuşlardır.

6 — Sesi güzel olmak, radyo merkezlerinde şarkı söylemenin kolayını bulmak. Misal mi istersiniz Jeannette Mac Donald, Deanna Durbin.

Birinci usulle muvaffakiyet kazanan Wendy Barrie

7 — Büyük kazinolarda çikolata, kibrit ve saire satmak... Yeni keşfolunan Ellen Drew bu suretle meydana çıkmıştır.

8 — Stüdyoların kapısından ayrılmamak, her fırsatta kapısının gafletinden istifade ederek içeri girmek ve bir rol istemekte ısrar etmek. Janet Gaynor muvaffakiyetini bu şekle medyundur.

Bir iki satırla

★ Haziran iptidasında tatil müddetini geçirmek üzere Amerikadan Fransaya gelecek olan Charles Boyer ağustos ayında Fransız muharriri Marcel Achard'ın piyesinden iktibas edilecek olan «Korsan» filmini çevirecektir.

★ Fransızlar, büyük ihtilâlin yüz ellinci yıldönümü münasebetile o devirdeki vaziyeti tasvir eden büyük bir filim vücude getireceklerdir. Bu kordelânın ismi «Mukaddes vatan aşkı» olacaktır.

★ «Simone de Belleville» ismindeki filmin yapılmasına ancak 1940 senesinde başlanılabilecektir. Bu kordelânın başrollerini Albert Préjan ile Simone Simon temsil edeceklerdir.

★ «Yarını olmıyan gün!» ismindeki filmini çevirip bitirmiş olan Fransız rejisörü Max Ophulus «Francois Ferdinand» adındaki tarihî kordelâyı idare etmek üzere angaje edilmiştir. Bu eserin başrollerini Edwige Feuillère ile John Lodge oynıyacaklardır.

★ Yapılmasına karar verilmiş olan «Istırab» namındaki Fransız filimlerinin başrollerini Jean Pierre Aumont ile Ginette Leclere ve Michel Simon temsil edeceklerdir.

★ Fransız muharrirlerinden Pierre Wolf «Hakikati arayan adam» isminde bir senaryo hazırlamıştır. Bu senaryonun filme çekilmesine yakında başlanacaktır.

Holivudda çevrilmekte olan yeni filmler

Baş rollerini Louise Reiner, Paulette Goddard ve Alan Marshall'in oynadıkları «Beklenilmiyen netice!» kordelâsından bir sahne

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19.74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 Program. 12,35 Türk müziği Pl. 13,00 Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15-14 Müzik (Senfonik plâklar, opera aryaları ve saire - Pl.) 18,30 Program. 18,35 Müzik (Neş'eli plâklar), 19,00 Konuşma (Ziraat saati), 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti), Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Halûk Recai, Basri Üfler, Hamdi Tokay. Okuyan: Tahsin Karakuş. 20,00 Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat) 20.15 Türk müziği. Çalanlar: Vecihe, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. Okuyanlar: Mahmud Karındaş, Melek Tokgöz. 1 — Karcağar peşrevi. 2 — Salâhaddin Pınar - Karcağar şarkı - Sana gönül verdim. 3 — Udi Ahmed - Karcağar şarkı - Elimde iken senin. 4 — Şükrünün - Karcağar şarkı - Hasta bir ümidle bekledim. 5 — Halk türküsü - Urfalıyım ezelden. 6 — Cevdet Çağla - Keman taksimi. 7 — Raif Beyin - Karcağar şarkı - Gülüyor sevdiğim. 8 — Bedriyenin - Hicaz şarkı - Mümteziç aşkınla. 9 — Sadeddin Kaynağın - Hicaz şarkı - İşte seni seven benim. 10 — Hüseyni saz semaisi. 21,00 Memleket saat âyarı. 21.00 Konuşma (Mizah saati) 21,15 Esham, tahvilât, kambiyonukud borsası (fiat) 21,25 Neş'eli plâklar - R. 21,30 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın). 22.30 Müzik (Solistler - Pl.) 23,00 Müzik (Cazband - Pl.) 23,45 - 24 Son ajans haberleri ve yarınki program.

PARİS, (Radio):
16,35 Şarkılar.
19,10 Oda musikisi.
21,05 Orkestra konseri.

HİLVERSUM II:
16,15 Şarkılar.
22,05 Eski musiki.
24,00 Hafif musiki
24,55 Dans musikisi.

İTALYA (II nci grup: 230 - 1303):
20,05 Karışık musiki.
21,35 Konser.
22,05 Lohengrin (Wagner'in operası).

VARŞOVA:
17,45 Schumann'ın piyano musikisi
18,25 Eğlenceli konser.
20,40 Hafif musiki
24,10 Oda musikisi.

BÜKREŞ:
18,30 Hafif musiki ve şan.
19,20 Balalayka musikisi.
19,50 Saksofon solosu.
20,20 Şan konseri.

BUDAPEŞTE:
18,15 Piyano konseri (Şopen'in eserleri).
19,20 Çingene orkestrası.
21,05 Büyük konser.
23,10 Hafif musiki.
24,20 Çingene musikisi.

NÖBETÇİ ECZANELER

İstanbul cihetî:

Eminönünde (Minasyan), Alemdarda (Arif Neşet), Kumkapıda (Asador), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Eyübde (Hikmet), Fatihte (Emliyadi), Bakırköyde (İstenbul) eczaneleri.

Beyoğlu cihetî:

İstiklâl caddesinde (Kanzuk), Yenişehirde (Baronakyan), Bostancıbaşı caddesinde (İtimad), Galata Mahmudiye caddesinde (İsmet), Taksimde (Taksim), Kurtuluş caddesinde (Necdet), Beşiktaşta (Vidin), Kasımpaşada (Müeyyed), Hasköyde (Sadık Akduman) eczaneleri.

Üsküdarda (İmrahor), Sarıyerde (Asaf), Kadıköy Moda caddesinde (Sıhhat), Pazaryolunda (Rifat Muhtar), Büyükadada (Sinasi Rıza) eczaneleri.

TEŞEKKÜR

Erenköyünde Etemefendi caddesinde 10 numarada iken 11/4/939 günü vefat eden ölü General İshak Cevdet kızı Fatma Mükerremin cenazesinde bulunan zevatı kirama teşekkürlerimizi sunarız.

Merhumenin validesi ve akrabası

* * *

Ailemi muhakkak bir ölümden kurtaran Haydarpaşa Nümune hastanesinde Dr. operatör Zeki Tektaş ve asistanı Dr. Nesibe Turhan, Dr. Piriftiye sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Teğmen İsmail

HALK OPERETİ

Bu akşam saat (9) da (ZIRDELİLER)
Cuma Zozo Dalmas
Pazar, Artistler müsameresi
Zengin program, (Son gece)
Pazartesi, Halk sineması

ERTUĞRUL SADİ TEK Tiyatrosu

Bu gece Şehzadebaşı TURAN Tiyatrosunda Abdülhak Hâmidin (EŞBER) inin saray faslı ve (Kadınların Çenesi) vodvil 2 perde, Atilâ ve Mişel varyetesi grupları

Cemal Sahir

Cumartesi günü akşamı Erenköy Sinemasında (Şeyh Ahmed) yeni operet 3 perde, pek yakında şehrin her tarafında (Aşk resmi geçidi).

SATILIK

İstanbul Erkek Lisesi karşısı No. 25 - 27 Onar odalı iki bölük hane SATILIKTIR

Edebiyat Tarihinin .... San'at âleminin ....

Film dünyasının en parlak güneşi... En yüksek eseri:

KEŞİF ALAYI

Cihanın en kudretli yıldızları

EROL FLYNN - OLİVİA DE HABILAND

BU AKŞAM Tam 9 da

LÂLE sinemasında

Bugün matinelerden itibaren **İPEK** sinemasında 2 film birden

1) Halkımızdan gördüğü büyük rağbet ve umumî arzu üzerine

SÜVEYŞ FEDAİLERİ

2) CAMBAZHANE ÇOCUĞU

Fransızca sözlü, son derecede müessir bir macera şaheseri. Baş rollerde:

VALAS BERY - JAKİ COOPER

Bugün SAKARYA sinemasında

Haftanın en güzel programı:

ROBERT TAYLOR
MARGARET SULLAVAN
tarafından fevkalâde bir tarzda oynanan

3 ARKADAŞ

Fransızca sözlü
Aşkın bütün güzelliği
ERİCH MARIA'nın dâhiyane eseri

WİLLIAM POWELL
ve ANNA BELLA
tarafından yaratılan

Barones ve Uşağı

En nezih bir komedi
En müessir bir mevzu.

Yarın akşam TURAN tiyatrosunda
DÜMBÜLLÜ İSMAİL GECESİ
İzmir ses müsabakasında birinciliği kazanan yüksek okuyucu MELAHAT ve saz heyeti
Ertuğrul Sadi tek ve arkadaşları
MİÇE PENÇEF varyetesi, S. ETİLLA revüsü
Millî ayak oyunları. Bu gece iki büyük kumpanya birden Tel: 22167

Haftanın En Güzel - En Nefis Filmi MELEK Sinemasında

KUTUB YILDIZI

SONYA HENNIE - RICHARD GREENE

San'at ve hayat

Tabiat karşısında düşünceler...

Yazan: *NURULLAH BERK*

Mahlûklara yeni bir hayatiyet veren bahar, san'atkârı, tabiatle barıştırıyor. Kışın, kapalı atölyelerde geçen çalışmalar, herşeyin yeni bir hayatla canlandığı mevsimde, uyanan şekillere ve fışkıran renklere dönerek, tabiatle san'at arasındaki ezelî ayrılığı barıştırmaya uğraşıyor.

Ana - tabiat müşfik olduğu kadar sabırlı, fikrin, kendisine hazırladığı bütün kalıblara akıverecek kadar iyi huyludur. Bizi doğuran ve bizi yaşatan tabiat, bütün entellektüel oyunlarımıza boyun eğecek kadar âlicenabdır.

Çiçeklenmiş daldan bir parça koparak hayranlıkla seyrettim. Sonra gözlerim, artık ölüme mahkûm ettiğim bu küçücük tabiat parçasından yere, binbir şekilli ve renkli nebatlara, kır çiçeklerine, hiçbiri ötekine benzemiyen ağaclara, nihayet denize, göke ve takım takım koşuşan pembe bulutlara takıldı. Bulunduğum yerden ihata edebildiğim kâinat parçasının namütenahi değişme imkânlarına, namütenahi inceliklerine şaştım.

***

Tabiat, gündelik mucizesini, en mütavazı köşeciğinde bile, lâkayd bakışlarımızın önüne seriyor. Yüksek dağlara, engin denizlere, geniş araziye karşı kolay hayranlığımızı bir tarafa bırakarak, bir kır parçasına, bir tutam ota, bir ağac dalına, bir su birikintisinin etrafında peyda oluveren hayata eğilelim. Kâinat, bütün esrarı ve bütün namütenahiliğile bu bir karış toprakta, bu otlarda, bu dalda ve bu mikroskopik gölde mündemicdir. Bu gölcük, gökün mavisini, bulutları, başımızın üstünden sarkan dalları, uçan kuşları ve hatta sinekleri aksettiren bir âlemdir. Demin koparılan şu dal, kütüğü, kalın ve ince kolları ve yapraklarile, başlıbaşına, bir ağacdır. Şu kır çiçeği, güneşin ışığındaki bütün renkleri kendinde toplamış, toplamakla kalmamış, mahir bir san'atkâr gibi terkib edip herbirine kendi payına düşen kıymeti vererek, üç beş yaprak üzerinde mahviyetkâr bir senfoni kurmuş. Deniz kenarına yaklaşalım. Kumsalın bir köşesinde toplanmış çakıltaşlarından, kayacıklardan teşekkül eden şu ârıza, yüzlerce metre yüksekliğinde bir dağ manzumesi kadar - fakat mikroskopik bir şekilde - tam bir nispet, bir büyüklük manzarası gösteriyor.

***

San'atkâr, tabiat manzumesinin içinde doğurduğu hayranlık ve coşkunlukla onu tercümeye kalkışınca, elindeki malzemenin basitliğini anlıyor: Birkaç kalem ve birkaç boya!

Dünyayı, bu iptidaî vasıtalarla tekrar canlandırmak, muşambaya aksettirmek mecburiyetindedir. Sanırsam her ressam bu acıyı hissetmiştir: İnsan tabiat ortasında nefes aldığı ve düşündüğü zamanlarda, en kudretli, en manalı eserin, iki parmak arasında ezilen bir yabani otun rengi, kokusu, buruk tadı kadar derin olmadığını, kâinatın dramını taşımadığı kanaatine varıyor. Yağmurla nemlenmiş toprağa iğiliniz ve koklayınız. Toprağı terennüm etmek istiyen hangi eser, size, bu kokunun sarhoşluğunu verebilmiştir?

Bütün hislerimizin anası tabiate, birkaç kurşunkaleminin, birkaç boyanın gülünç imkânlarile ibadet etmek istiyoruz. Ne garib, muvaffak oluyoruz da! Güneşe, ağaca, suya ve ateşe tapmayı unutalı beri, felsefeler, sistemler ve teoriler kurduk. Sonsuz lâkaydilerile yaşamaya devam eden ağac, kaya, su ve gök sanki bizden birşeyler bekliyormuş gibi herbirini tefsire, ve taklid edemediğimizden, tağyire kalkıştık. En mutavazı yaprağını muşambaya nakletmek imkânına sahib olmadığımızdan, ağacın kütüğünü deforme ettik ve ona, hislerimizi ve düşüncelerimizi kaktık. Tabiate karşı hayranlığımız, onu taklid imkânsızlığının doğurduğu inkisara katılarak, bizi, fikrî çalışmalara mecbur etti. Tabiati kana kana içiyor ve ancak hemcinslerimizin anlayabileceği bir takım hiyerogliflerle onun özünü beyaz muşamba üstüne nakletmeğe yelteniyoruz.

***

San'at ve tabiat autagouizması! Tabiati tercüme için san'at, ifrata ve tefrite düştü. Ağacın her yaprağına, samur fırçanın incecik ucile muşambaya dokundurulan boya lekelerile cevab vermek isteyen hakikatperestlikten, iki şakulî hat ve üç dört yuvarlak leke ile ağac sentezini kurmak isteyen müfrit mücerretliğe kadar, hertürlü yol denendi. Aynen taklidi ibadet, mücerretliği de ruha, öze varma sananlar oldu. Halbuki, tabiatin başdöndürücü inceliği ve değişme imkânları karşısında, resim san'atının büyük sırrı, kâinatın erişilmez derinliğile ondan çıkaracağımız manayı barıştırabilmektir. Büyük san'atkâr, hakikatle mücerretliği mezcedebilen, tabiate karşı saygı ve hayranlığına entellektüel bir kalıb imal edebilendir.

Bugünün san'atı yeniden tabiate dönüyor. Büyük ananın nankör evlâdları yeniden toprağa ekilip, oradan fışkıran şekillere ve renklere bakıyorlar. Mücerred spekülâsyonlardan o derece bıktık ki, en basit şaireneliğimizle yeniden toprağı kucaklamak istiyoruz. Rousseau'nun nasihatini dinliyelim:

«Ey parlak çiçekler, çayırların çini yeşili, serin gölgeler, ırmaklar, fidanlıklar; geliniz, dünya çirkinliklerinin kirlettiği muhayyelemi yıkayınız!»

Nurullah BERK

Malatyada imar faaliyeti artıyor

Yeni yapılan binalar şehre güzel bir manzara verdi

Malatya (Hususî) — Malatya büyük umran hareketleri içindedir. Dört yüz kişi alabilecek bir hapisane inşa edilmektedir. Bütün teşkilât ve tesisatı havi olduğu için bu hapisanenin sayesinde meşrutan tahliye usulünün tatbik edilmesi ve mahkûmların muntazam sicillere malik olması mümkündür.

Bir de modern bir belediye binası yapılmıştır. Hususî eşhas tarafından yapılan beş apartıman Malatyaya Ankaranın Yenişehir manzarasını vermiştir. İstasyona giden büyük cadde parke yapılmakta ve sağlı sollu köşkler inşa edilmektedir.

Mensucat fabrikası kısmen faaliyete geçmiş ve diğer kısmı da faaliyete geçmek üzeredir.

900 mevcudlu olan lisenin en büyük ihtiyacı pansiyonsuzluktur. Elâzığdan gelen talebe büyük müşkülât içinde ve mahrumiyetli bir vaziyette tahsile devam edebilmektedir. Ayrı ayrı evlerde oturdukları için Maarif Vekilinin son isabetli emri icabından olarak kontrol yapılamıyor. Taşradan gelecek talebenin barınabilmesi için bir pansiyon tedarik veya inşası çok faydalı olacaktır.

Burada iki meraklı vak'a olmuştur. Biri nöbette bulunan bir jandarmanın bir suç işlemesi ve Adliyeye verilmesidir. İkincisi 11 yaşlarında iki küçük yaramazın muhtelif evlerden çaldıkları eşya ve altınları şuraya buraya vererek atış talimleri için tabanca temin etmiş olmalarıdır. Her ikisi de arama neticesinde eşya ile birlikte yakalanmış, Adliyeye verilmişlerdir.

Evlenmeden evvel!

Fiyomede evlenecek kız, babasının kulübesinde bir yıl hapis ediliyor

Aşağı yukarı her yerin hususiyetleri ve acaiblikleri vardır. Bu arada şarkî Afrikada yaşıyan zencilerin bazı âdetleri de kayda değer. Meselâ Fiyomede bir kız, evlenmezden evvel, tam bir sene ebeveyninin kulübesinde kapalı kalmak zorundadır. Bu sırada saçını hiç kesmiyecek, vücudünü hava nekadar sıcak olursa olsun boyuna kumaş parçalarile örtülü bulunduracaktır. Bu suretle gelinin, güvey tarafından beğenilecek bir hale geleceğine, ana, babasının yüzünü ağartacağına inanılır. Kızın gerdeğe girinciye kadar tam bir sene müddetle kapalı tutulmasının hikmeti, ham meyvanın düğün ziyafetine lâyık olmak üzere olgunlaşması arzusu imiş ve bu neticenin böyle yapmakla husule geleceği kanaâti, asırlardanberi beslenirmiş!

Sonra Kamerun denilen sahanın orta kısmında, hemen hiçbir hasta, kendisini tedavi ettirmekten imtina gösteremezmiş. Gösterse bile, kabile mensubları, onu ister istemez muayeneye sevkederler, hatta «İmdad! İmdad!» diye bağırta çağırta, çalyaka ederek kabilenin hekimi saydıkları kimsenin bulunduğu kolubeye götürürlermiş. Bu arada herhangi bir zenciyi, diğer zencilerin hasta zannetmeleri de kâfi gelirmiş. Ama o zenci sahiden hasta mı, yokda diğer zenciler, yanlışlıkla sapasağlam bir adamı hasta mı sanıyorlar? Hele bir muayeneye sevkolsun da, bu cihet ondan sonra halledilebilecek bir husus! Hulâsa, biribirlerine karşı alâkalarını bu derecede ifrata vardırmak, aralarında ötedenberi bir itiyadmış!

Bahsi geçen yer, cüce zencilerin bol bol bulunduğu yerdir. Bunların en küçüğü, en kısa boylusu bir metre boyunda imiş. Bununla beraber, bu kadarına pek nadir rasgelindiğinden, bir metre boylu cüce, oranın zenci cücelerince de parmakla gösterilirmiş.

Karısını yaraladı

Nişantaşında Teşvikiye mahallesinde 3 numaralı apartımanın zemin katında oturan Mes'ude on bir aydanberi kocası Kâmilden ayrı yaşamaktadır.

Kâmil, evvelki akşam apartımana gelerek karısile münakaşaya başlamıştır. Uzayan münakaşa Kâmili fazla sinirlendirmiş ve bıçağını çekerek Mes'udeyi kolundan yaralamıştır.

Vak'ayı müteakib suçlu yakalanmış, Mes'ude de tedavi altına alınmıştır.

Otomobil çarptı

Taksimde oturan Salih isminde biri, Cumhuriyet caddesinden geçerken şoför Ardaşın idare ettiği otomobilin çarpmasına maruz kalarak yaralanmıştır. Şoför Ardaş yakalanmıştır.

ALMANYA MEKTUBLARI

Berlinde bir Türk sanatkârının muvaffak eserleri

Berlinde ince demir san'atları tahsili yapan Sami Sert, Mareşal Göring'e zarif bir av dolabı hediye etti

Yazan: *Şerif Hulûsi*

Dolabın tezyinatından...

1938 senesinde Berlinde açılan, ve o senenin 18 mayısından 10 temmuzuna kadar devam eden «Beynelmilel Elişleri (el san'atları) sergisi» nde en çok nazarı dikkati celbeden eserlerden biri, ve devlet tarafından üç altın madalya ile teltif edilmiş olanı, «Almanya ince demir san'atkârları birliği» namına Mareşal Göring'e hediye edilen av silâhlarına mahsus dolabdır. Bu mühim eserin plânları ve konstrüksiyonu Berlin San'at mektebi profesörlerinden Karl Schmidt'le, bu profesörün talebesi Sami Sert tarafından yapılmıştır. Profesörün bu mühim san'at eserini ortaya çıkarmak için, yüzlerce talebe arasında, bir Türk talebesinin zevkine ve bilgisine güvenmesi lehimize kaydedilecek büyük bir muvaffakiyettir. Eser, Almanyada yeni bir terkible elde edilmiş, «Alüminyom halitası» adı da verilen, demir kadar sert, işlenmesi onun kadar güç silal madeninin ilk tecrübelerinden biri olduğu için, Alman san'atının, millî bir buluşuna aid ilk ve orijinal mahsulünü verirken, bir Türkün mesaisinden istifade etmesi, bize Sami Sertin san'atkâr kıymeti hakkında sarih bir fikir de vermiş oluyor.

Sami Sert aslen İspartanın Karaağac kazasından olup, 1933 senesinde Konya San'at mektebini bitirdikten sonra, Kırıkkale çelik fabrikasında bir sene kadar çalışmış, 1934 senesinde San'at mektebi mezunları arasında yapılan müsabaka imtihanını kazanarak, ayni sene ince demir san'atları tahsili için, Maarif Vekâleti tarafından Berline gönderilmiştir. Zekâsı, hassasiyeti, ve san'at kabiliyetile derhal temayüz eden bu genc, muhtelif seneler zarfında mektebde ve atölyede geçirdiği imtihanlarda muvaffak olduğu gibi, 1938 senesinde Alman demircilik san'atı devlet imtihanını kazanmış, bundan sonra geçirdiği ayni san'atın ustalık imtihanında da büyük bir muvaffakiyet göstermiştir. 1937 senesinde bir sınıf imtihanına hazırlık olmak üzere yaptığı pencere parmaklığı, motiflerile, modern mimarî tezyinatına aid orijinal bir nümune vermiştir.

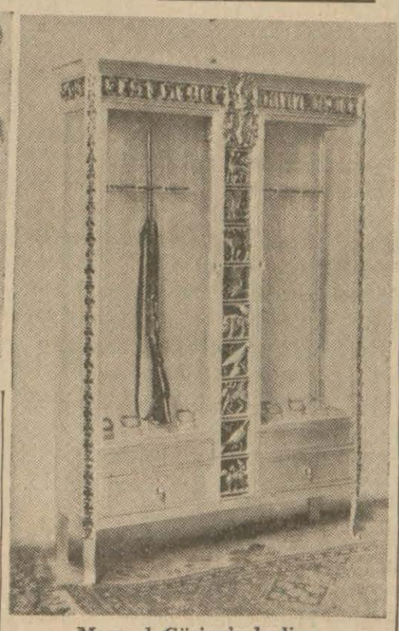

Mareşal Göring'e hediye edilen av dolabı

11,000 mark (6000 Türk lirası) değerinde olan av silâhları dolabı (1 numaralı resim), plânlarının ve konstrüksiyonunun mühim bir kısmile, orta kısmında görülen motifler - Mareşal Göring'in aile armasını tasvir eden en yukarıdaki motif müstesna - Sami Sertin eseridir. Muhtelif av hayvanlarını, sıra ile, karaca ve yavrusunu, yabani kazı, geyiği, ve ilâh.. ı gösteren bu motiflerin işlenişinde (2 numaralı resim bu motiflerden birini gösteriyor), işlenen madenin sertliğini ve haşinliğini unutturan bir incelik vardır. Dolabın konstrüksiyonunda, madenin kabalığına aid tesirleri izale etmek bakımından mühim birer rolü olan bu motifleri etüd ederken, Sami Sert, kendi memleketinin av hatıralarından istifade ettiğini, hatta çalışmadaki realizmin Türkiyede kazandığı bir tarzın devamı olduğunu söylemektedir. Dolabın üst kısmında görülen, kaideye muvazi ince yazı almanca bir cümledir, ve «Evvelâ korumalı, sonra avlamalı» mealinde bir halk darbımeselidir. Dolabın hakikî eb'adı 1.10×1.80 metredir ve eser tamamile elişi mahsulüdür.

«Alman ince demir san'atkârları birliği» namına, evvelâ sergide teşhir, sonra da büyük bir devlet adamına hediye edilmiş bir san'at eserinin meydana çıkabilmesi için, bir Alman profesörünün, kısa zamanda kıymetini muhitine tanıtan bu gencin san'at zevkine güvenerek, onunla birlikte çalışması, Sami Sertle beraber, bütün Türk gençliğinin, ve yarınki Türk mimarî tezyinat san'atının bugünden gözümüzü kamaştıracak ilk parıltılarından biridir.

İLİM KÖŞESİ
İHTİRALAR KEŞİFLER

Büyük dünya, küçük dünya

Yazan: Prof. SALİH MURAD

Bugün, her ilimde olduğu gibi astronomide de mühim keşiflere şahid oluyoruz.

Kırk sene evvel 5000 yıldız bilindiği halde yeni teleskoplar ve diğer cihazlarla bugün yıldızların adedi 200 milyara çıkmıştır. Nedense insanlar kendi yakınlarındaki (yani iyi bildikleri) şeyleri basit, uzaktakilerini karışık mahiyette addederler. İşte bunun için eski zamanlarda yaşıyan insanlar, uzaklardaki yıldızları pek karışık zannetmişler, her birinin ayrı ayrı maddelerden yaratıldığına kail olmuşlardı. Yeni keşifler bunun doğru olmadığını meydana koymuştur.

Gerçi yıldızların adedi milyarlarla ifade edilirse de bunlar birkaç sınıfta mütalea edilebilir: Devler, ortancalar, cüceler.

Yıldızlar kütle itibarile mütecanis gibidirler. En ağır yıldızın ağırlığı, en hafif yıldız ağırlığının yüz misli kadardır. Yıldızların ağırlıklarile parlaklıkları arasında yakın münasebet vardır.

Bugün fizik yardımile astronomi, o derece ileri gitmiştir ki, riyaziyeciler arzda gördüğümüz maddenin hassalarına istinad ederek masa başında yıldızların mahiyeti hakkında mühim ve kat'î hükümler verebiliyorlar. Zamanımızın büyük âlimlerinden olan Eddington diyor ki:

«— Arzımız, yıldızları bizden saklıyacak derecede kesif bulutlarla örtülmüş olsaydı fizikçiler arzdaki maddenin hassalarını öğrendikten sonra yıldızların mevcudiyetini görmeden ispat edebilirlerdi.» Filhakika bir yıldızın bünyesile bir atom bünyesi arasında yakın münasebet var. Gene zamanımızın büyük âlimlerinden Jeans'ın dediği gibi (atom bünyesi, kâinatı bir baştan öbür başa aşar. Fizikçiler bunu bulamasaydılar, bir gün astronomlar bulurlardı.)

Yıldızlar âleminin anahtarı atom âlemi içinde yatar. Yani makrokozmos denilen yüce kâinattan bahseden (astrofizik) le mikrokozmos denilen atom âleminden bahseden (atomfiziği) yeni fiziğin birer şubesidir. Birinde yapılan keşifler, diğerini anlamak hususunda bize güzel ders olur. İnsanı düşündüren meselelerden biri de kâinat mekanizmasını anlamak olduğuna göre bugün - gündelik gazetelerde bile - atomlara dair neşriyatın çoğalmasına şaşmamalıyız.

Bugün cemiyetler büyük nisbet peşinde koşarken kâinatın bir de müspet ilim içine giren maddî cephesi var. Bu maddî varlık atom âlemi dediğimiz en küçük âlemden kâinat dediğimiz büyük âleme gider. Bunlara aid kanunlar dünyanın en güzel şiirleridir.

Prf. SALIH MURAD

Bursa Elektrik şirketi de satın alınıyor

Bursa (Hususî) — Hükûmetçe satın alınması kararlaştırılan Bursa Eelektrik şirketi için Ankarada yeniden müzakerelere başlanmaktadır. Nafıa Vekâletinden gelen emir üzerine Bursa Belediyesini temsilen murahhas olarak Belediye hukuk müşaviri Kemal Ziya Demirel Ankaraya gönderilmiştir. Elektrik şirketinin murahhası olarak müzakerelerde bulunmak üzere şirket müdürü Bertola ile şirketin sermaye merkezi olan Milânodan Nerin, İstanbulda birleşerek Ankaraya gitmişlerdir. Müzakerelerin bu sefer kat'i bir neticeye varacağı muhakkak sayılmaktadır.

Musul sıhhat müdürü Adanada

Adana (Hususî) — Komşumuz Irak devletinin Musul Sıhhat müdürü Dr. Faik Şakir, şehrimizdeki Sıtma Enstitüsünde bir müddet tetkikat yapmak üzere Musuldan buraya gelmiştir

Bu geceki konser

Konservatuar büyük orkestrası bu gece saat 21 de Fransız tiyatrosunda şef Seyfeddin Asal idaresinde bir konser verecektir. Programda Ramau Hayden ve Mozart'ın la majör, keman konsertosu vardır.

Bu konsere solist olarak Konservatuar muallimlerinden İskender Ardan iştirak edecektir. Hazırlanan bu konserin diğerleri gibi muvaffakiyetli olması için büyük bir gayret sarfedilmektedir.

Dün akşam Vilâyette bir toplantı yapıldı

Toplantıda bulunanlar

Dün akşam Vilâyette, Vilâyet ve Belediye muavinlerile kaymakamların iştirakile Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarın başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda, Belediye hizmetlerinin lâyikile ifa edilmediği hakkında müzakereler olmuş, işlerin sıkı bir takibe tâbi tutulması kararlaşmıştır.

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, Emniyet İşleri müdürlüğüne ve diğer alâkadarlara mühim bir tamim göndermiştir. Bunda: «Sebze ve meyvalarla yıkanmadan, pişmeden ve kabukları soyulmadan yenilecek gıda maddelerinden husule gelecek tifo ve emsali vahim ve sari hastalıkların önlenmesine müteallik tedbirlerin gözönüne alınması ve bu amillerin şimdiden karşılanması icab eder. Halkın sağlık durumlarile alâkalı olan bu işle Belediyenin ilgili şubelerile ahenkli bir çalışma ve mücadele sisteminin tatbiki en önde gelen bir iştir. Bunun için emniyet teşkilâtının nazarı dikkati celbettirilerek şehrin en ücra merkez ve karakol ve mevkileri - nin şimdiden faaliyete geçirilmesini ve yapılacak faaliyetin esas ve teferrüatına göre programlandırılmasını ve neticenin bana bildirilmesini rica ederim» denilmektedir.

Valiinin bu tamimi üzerine Polis müdürlüğü bütün merkezlere bir tamim göndermiş, polis komiser ve memurlarını temizlik işlerile alâka ve mücadeleye seferber etmiş, memurların bu kabil çürük sebze ve meyva satanlar, sokağa tükürüp çöp atanlar ve çöp arabaları gelmeden kapılarının önlerine ağzı açık çöp tenekesi koyanlar hakkında zabıt varakası tutmaya memur etmiştir. Polis şube müdürlerinin de bu işi sıkı bir kontrola tâbi tutmaları için ayrıca bir program hazırlanmaktadır.

Bursada iki üfürükçü yakalandı

Bursa, (Hususî) — Kanberler mahallesinde Devecioğlu sokağında oturan Seyfullah kızı Pembe ile ayni mahalle ve Hamam sokağında Halil kızı Fatma isminde iki kadının falcılık ve üfürükçülük yaptıkları haber alınarak yakalanmışlar ve bu suçla maznunen Adliyeye verilmişlerdir.

Eskişehirde hayvan ıslahı için çalışmalar

Eskişehir (Hususî) — Hükûmet programının müspet mesai çerçevesi içinde bulunan hayvanlarımızın ıslah ve tekessürü ve Ebedî Şefin «Her çiftçi bir at sahibi olmalıdır» emir ve işaretleri atçılık çalışmalarımıza hız vermiş bulunmaktadır. Memlekette at materyalı itibarile zengin, ıslah ve tekessürüne müsaid olan Eskişehir - Çifteler havalisinde bu mevzu hususî bir teşkilâtla idare edilmekte ve çalışılmaktadır. Vilâyete on sekiz muhtelif yerinde köylerde açılan sakad istasyonlarında Ziraat Vekâletinin emirlerile Çifteler aygır deposundan verilmiş yüz baş kıymetli damızlık aygırla köylümüzün kısraklarının tabiî ve sun'î tohumlaması yaptırılarak temiz kanlı tay alınması faaliyetine devam edilmektedir. Köylerde bulunan bu on sekiz sakad istasyonunun her birine ayrı ayrı memur edilen veteriner ler yetiştiricinin hükûmet aygırlarından azamî istifadesini temin için ayni zamanda damızlığa yaramıyan aygır ve erkek tayları ihsa etmektedir. Bütün bu mesaiyi şükranla karşılıyan yetiştirici de hükûmetin bu mevzua verdiği ehemmiyeti görerek ayni gayretle çalışmaktadır. Gelecek senelerde de devam edecek olan bu çalışmalar sayesinde vilâyette adedi on bine yaklaşan kısraklarla istenilen evsafı haiz at materyalini memleket kazanmış olacaktır.

Gönderdiğim resim bu işte çalışmakta olan veteriner grupunu göstermektedir.

Tramvaya atlarken

Haydarpaşa lisesi talebesinden 19 yaşlarında Ali Çökmez, evvelki gün Üsküdarda hareket etmiş bulunan tramvaya atlamak isterken muvazenesini kaybederek yere düşmüş ve başından yaralanmıştır.

Atatürk için..

Edib arkadaşımız İsmail Habibin «Atatürkten hatıralar ve ibretler» başlığı altında gazetemizde intişar eden değerli yazıları «Atatürk için..» ismi altında, bir cildde toplanmıştır.

Bir iki güne kadar satışa çıkarılacak olan «Atatürk için..» Cumhuriyet matbaasında hazırlanmaktadır.

SPOR

Millî güreş takımımız seyahate çıkarken...

Norveçte ve Finlândiyada yapılacak maçlarda iyi dereceler kazanmak isteniliyorsa icab eden tedbirleri hemen almalıyız!

Norveçte yapılacak Avrupa güreş şampiyonasile Finlandiyada yapılacak Türkiye -Finlandiya güreş maçlarına iştirak edecek olan güreşcilerimiz cumartesi akşamı geç vakit yola çıkacaklardır.

İki aydan fazla bir zaman Ankarada kurulan hususî kampta idman yapmış olan güreşçilerimizin, bu sene yapılacak müsabakalara daha iyi bir şekilde çalıştıkları muhakkak olmakla beraber, bu kadar ciddî müsabakalara hazırlanırken, onların hakikî kuvvetlerini meydana çıkarmakta büyük faydaları olacak, yabancı takımlarla müsabaka yapmamış olmaları da o nispette endişe uyandıracak bir hakikattir.

Büyük seyahate çıkacak olan takım, kamp içinde ve dışında bulunan güreşcilerin birbirlerile yaptıkları müsabakalardan sonra seçilerek tespit edilmişse de, takımın gerek seçilmesindeki isabeti ve gerekse müsabaka kabiliyeti bakımından bugünkü formunu ölçmeğe imkân yoktur.

Geçen sene Tallinn'de yapılan Avrupa şampiyonası esnasında takımın maruz kaldığı ve netice itibarile acı bir mağlûbiyete sebeb olan noktaları üç esas üzerinde toplıyabiliriz:

1 — Hakem işi.
2 — İdarî işler.
3 — Masaj meselesi.

Avrupa şampiyonası müsabakalarında hakemler, tasavvurun fevkinde rol oynamaktadırlar. Takımlarile beraber hakem götüren milletler, temsil ettikleri takımın teknik kıymetini çoğaltmaktadırlar. Bir takım içinde en az bir hakemin bulunması o takıma verilen itimadı göstermektedir. Bilhassa mühim maçların bu hakeme verilmesi, gerek seyirciler üzerinde, gerekse sporcular üzerinde bu hakemliği yapan millette iyi güreşçiler bulunduğunu ifade etmektedir. Bu keyfiyet güreş kazanmak kadar mühim bir rol oynamaktadır.

Berlin Olimpiyadında bulunan hakemlerimize İsveç, Finlandiya ve Estonyalılar arasında yapılan en çetin müsabakalarda hakemlik verildiği hepimizin hatırındadır. Hatta, sonlara doğru çok karışık bir şekil alan bu müsabakalarda bizden başkalarına itimad bile edilmemişti ki biz bunun zevkini ve şerefini duymuştuk..

Norveçte yapılacak Avrupa şampiyonasında başka milletlerin hakemleri, bizim müsabakalarımızı idare edebilecekleri kabul etsek bile - ki bu bile büyük bir noksandır - burada, çok daha mühim bir noktaya temas etmeğe mecburuz.

Güreş millî takımımız, Norveç müsabakalarından sonra Finlandiyada, mühim bir maçını yapacaktır. Türkiye - Finlandiya güreşçileri arasında üçüncü ve son karşılaşma Finlandiyada yapılacaktır.

Ekiple beraber hakem gitmediğine göre Türkiye - Finlandiya millî maçında, Türk hakeminin mindere çıkamaması çok çirkin, hatta ayıb bile olacaktır.

Kendisinin güreş varlığını bilen ve dünyanın birinci sınıf güreşçilerile boy ölçüşmeğe giden bir takımda salâhiyettar ve işe tamamile vâkıf bir hakem bulunmayışının orada çok fena bir tesir uyandıracağına inanmak lâzımdır.

Hiç şüphe yok ki; bu vaziyet takımın aleyhine bile neticeler doğuracaktır. Bu hakemden başka, her hususta takımın menafiini müdafaa edecek kadar kuvvetli bir lisana aşina idareci bile bulunması şarttır.

İyi bir hakem ve eski bir idarecinin kafileye alınmasını temin faydadan uzak değildir. Geçen sene Tallinn'de müsabakalardan evvel ve müsabakalardan sonra takımın nekadar ihmal edilmiş olduğu henüz unutulmuş değildir. Mersinli Ahmed, yedi yüz gram düşemediği için müsabakalardan çıkarıldı. Yaşar, kilo fazlası yüzünden ikinci müsabakalara girememişti. Yollarda sandoviçle vakit geçirilmesi, Çoban Mehmedin Alman şampiyonile yaptığı müsabakadan sonra üzerinde otele dönecek parası olmaması neticesi, bütün bu bakımsızlıklar, güreşçilerimizin âsablarını bozmaktan başka bir işe yaramamıştı.

Masaj meselesine gelince; bunun ehemmiyeti aşağı yukarı malûmdur. Yorulan, bir yeri sakatlanan, maça çıktığı zaman adalâtını kâfi derecede yapacağı büyük efora hazırlamış bir hale gelmeyen güreşçiden azamî randımanı almak mümkün değildir.

Güreş müddetinin, on beş dakikaya inmesi, azamî sür'at ve çeviklik ihtiyacını arttırmıştır.

Vaktin bu suretle kısalmış olması, müsabakaların sür'atli ve şiddetli başlamasını icab ettirmektedir ki, bu da evvelden alınacak tedbirlerle mümkündür.

Hareketten evvel Federasyonun bu noksanları telâfi için harekete geçmesini temenni ederken, 61 ve 66 kilo güreşcilerinin de yanlış intihab edilmiş olduğunu bir kere daha hazırlatmağı faydalı bulduk.

Bu hafta yapılacak maçlar

İstanbul Futbol Ajanlığından:

15/4/1939 cumartesi günü yapılacak maçlar:

Fenerbahçe stadı:

Galata Gencler - Beylerbeyi saat 15. Hakem: Şehab Şişmanoğlu.

Yan hakemleri: Rıfkı Aksay ve Talib Gürkan.

Doğanspor - Fenerbahçe saat 16,45. Hakem: Halid Galib Ezgü.

Yan hakemleri: Feridun Kılıc ve Eşref Mutlu.

16/4/1939 pazar günü yapılacak maçlar:

Şeref stadı:

Anadoluhisarı - Bozkurt saat 11,15. Hakem: İzzet M. Apak.

Yan hakemleri: Fikret Kayral ve Ziya Kuyumlu.

Hilâl, Kurtuluş - Beykoz, Kurtuluş muhtelitleri saat 13. Hakem: Necdet Gezen.

Yan hakemleri: Tarık Özerengin ve Nuri Bosut.

İstanbulspor, Beyoğluspor - Süleymaniye, Şişli muhtelitleri saat 14,45. Hakem: Ahmed Adem Göğdün.

Yan hakemleri: Şazi Tezcan ve Adnan Akın.

Doğanspor - Vefa saat 16,30. Hakem: Feridun Kılıc.

Yan hakemleri: Halid Galib Ezgü ve Eşref Mutlu.

Atletleri davet

İstanbul Atletizm Ajanlığından:

1 — Fenerbahçe sahası koşu pisti esaslı bir surette tamirat görmekte olduğundan 16/4/1939 pazar günü yapılması evvelce karar altına alınan müsabakalar 23/4/1939 pazar gününe bırakılmıştır. Program mucibince 23/4/1939 pazar günü yapılması takarrür etmiş olan atma ve atlamalar 16/4/1939 pazar günü sabahı saat 10 da Fenerbahçe sahasında yapılacağından bu müsabakalara girmek istiyen atletlerin cuma günü akşamına kadar bölge atletizm ajanlığına müracaat etmeleri tebliğ olunur.

2 — Aşağıda isimleri yazılı hakemlerin 16/4/1939 pazar günü sabahı Fenerbahçe stadında bulunmaları rica olunur:

Ali Rıza Sözeralp, Cemil Uzunoğlu, Kâzım, Vasfi, Nazmi, Neriman Tekil, Füruzan Tekil, Bakır, Başaran, İhsan Belor.

Bisiklet müsabakaları

İstanbul Bisiklet Ajanlığından:

1 — Seri bisiklet yarışlarının sekizincisi 16/4/1939 pazar günü sabahı yapılacaktır.

2 — Yarışa tam saat 8,30 da başlanacaktır.

3 — Yarış yolu: Topkapı sahası önünden başlamak ve ayni yerde bitmek üzere Silivri kasabasının ilerisindeki 75 inci kilometreye kadar gidip gelme olmak üzere 150 kilometredir.

4 — Bu yarışa iştirak edecek olan bisikletçilerin yarış saatinden evvel hazırlanmış oldukları halde yarış yerinde hazır bulunmaları ve isimlerini hakem heyetine kavdettirmeleri lâzımdır.

ÖLÜM

Hicaz Defterdarı merhum Hayri Beyin oğlu emekli Peşte konsolosu ve eski başkonsoloslardan Rauf ve Fahreddin Hayri Köstemin ağabeyleri ve emekli Maarif müdürlerinden Alâeddin Saygılının kayınbiraderi Hasan Kemaleddin Köstem uzun zamandanberi müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak dün gece vefat etmiştir. Bütün hayatında iyi kalbliliği ve arkadaşlarına, dostlarına karşı candan vefakârlığile tanınmış ve çok sevilmiş olan merhumun cenazesi yarınki perşembe günü Beyoğlunda Hamalbaşında Yeniyolda 79 numaralı ikametgâhından kaldırılarak öğle namazı İstiklâl caddesinde Ağacamiinde eda edildikten sonra Feriköyde aile kabristanına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

Tayyare piyangosu

Keşide dün bitti

Muhtelif ikramiyeler kazanan numaraların tam listesini neşrediyoruz

Tayyare piyangosunun yirmi altıncı tertib altıncı keşidesine dün de Beyoğlunda Asrî sinemada devam olunarak bütün numaralar çekilmiştir.

200 bin liralık büyük ikramiyenin bir parçası Malatyada Ziraat müdürü Ekremde, bir parçası Milâs ilkmekteb hademesi Ömerde, bir parçası İzmir Devlet Demiryolları cer atölyesinde Saimde ve bir parçası da Cihangirde Gündüz apartımanında Madam Angelikidedir.

40 bin liralık ikramiyeyi kazanan biletin bir parçası İzmirde Akseki Bankasında Raşidde, bir parçası Aydında Ahmed Sabride, bir parçası Beşiktaşta Tuzbabada 17 numarada oturan Cemalde, bir parçası da Kumkapıda bakkal Villân Manidistedir.

25 bin liralık ikramiyeyi kazanan biletin bir parçası Karaköyde Mavropulo-da, bir parçası Tokadda Singer Dikiş muallimi Fikriye ve berber Mustafada, bir parçası da Konya Maliye tahsil şubesi şefi Kedri ve dört arkadaşındadır.

20 bin liralık ikramiyeyi kazanan biletin bir parçası Üniversitede hademe Alide, bir parçası İstanbulda mücellid Otosyanda, bir parçası da Bilecik ortamekteb muallimi Fikrettedir.

Dünkü keşidede kazanan numaralar sıra tertibile aşağıdadır:

3 bin lira

13339

1500 lira

19391 38229

1000 lira

3638 6097 8770 8778 11931 14988
21660 27124 36746

500 lira

84 465 494 906 1662 2185
2356 2529 2569 2579 4133 5060
5796 5831 6365 6706 6734 7032
8216 8399 9158 9644 9688 9949
10106 10311 11546 11808 12120 12747
12926 13467 13490 13581 14766 14888
15452 15636 16892 17394 18352 18361
18632 18771 19881 20155 21051 21315
21763 22334 22698 22774 22991 23116
23246 23885 24233 25327 25344 25436
25504 26223 27255 27447 27704 28305
28554 28576 28999 29063 29068 30273
30290 30657 31724 31791 31880 32018
32126 32273 32454 32524 32993 33386
34397 35103 35207 35502 35608 36428
36668 36687 36831 37061 37406 38545
39113 39501 39558 39907

200 lira

638 2338 3014 4434 5451 6831
7674 7793 8487 8879 9154 9789
12302 13125 14085 14200 15536 16391
20396 22242 23388 23780 23999 24212
25203 26694 27701 28141 28411 29064
29707 29808 30779 31256 31298 31699
32741 35494 35542 35805 38385 38650
38851 39293 39686

70 lira

3 156 294 994 1374 1392
1605 1845 2072 2177 2244 2257
2875 3315 3465 3690 3767 4324
4799 4864 5351 5621 6842 6976
7102 7736 8415 8654 8733 8828
9453 9592 10356 10781 11128 11629
12006 12055 12211 12297 13232 13249
13323 13481 13906 14188 14554 14716
14920 14965 15896 16645 16837 16912
16957 18197 18438 18470 18717 18920
19288 19468 20008 20492 20506 20970
21035 21079 21296 21326 21567 21594
21879 22222 22432 22516 22584 23300
23365 23476 23569 23749 23852 24905
25494 25859 25902 25933 26443 26454
26702 26804 28801 28849 28863 29157
29280 29291 29574 30003 30765 30931
31125 31360 31498 31541 31756 32637
32694 33375 33684 33744 33874 33878
34589 35270 35410 35447 35595 35808
35820 36467 37089 37719 37814 37946
37978 38133 38923 39057 39727 39871
39888

50 lira

422 514 562 763 842 1263
1395 1555 1737 1783 1883 2091
2369 2530 2687 2688 2742 2774
3231 3467 3485 3801 3926 4235
4595 4719 4931 5110 5186 5311
5333 5347 5422 5761 6013 6132
6333 6549 6605 6617 6777 6874
7066 7285 7383 7388 7521 7904
8131 8211 8477 8485 8812 8888
8920 9201 9230 9250 9404 9518
10099 10100 10125 10192 10254 10399
10518 10579 10592 10876 10882 11261
11303 11367 11395 11557 11583 11605
11789 11895 12278 12463 12529 12650
12740 12808 13003 13152 13351 13436
13600 13651 13734 14286 14727 14854
15374 15649 15652 15779 15882 15926
16002 16159 16224 16385 16670 16759
16859 16938 17408 17977 18004 18346
18368 18575 18599 19329 19357 19937
20005 20058 20608 20772 20912 20948
21053 21135 21347 21630 21676 21699
21895 22295 22425 22535 22553 22626
22665 22937 23062 23118 23127 23816
23872 23878 24327 24456 24504 24872
25027 25104 25654 25768 25944 26016
26089 26175 26305 26581 26698 26844
26924 26925 27430 27481 27489 27658
27740 27850 27897 28209 28317 28347
28380 28685 28902 28999 29034 29256
29473 29951 30176 30178 30201 30433
30523 30574 30795 30839 31407 31780
31828 31875 31946 32393 32912 32978
33488 33618 34120 34688 34858 34898
35048 35131 35191 35195 35297 35413
35505 35543 35590 35617 35872 35949
36310 36349 36444 36751 37057 37373
37557 37701 37987 38074 38090 38123
38196 38295 38344 38470 38496 38502
38720 38738 38810 38946 39233 39422
39481 39561 39670 39752

40 lira

17 188 199 235 286 293
392 504 525 528 592 643
808 1010 1153 1184 1255 1380
1519 1631 1692 1726 1829 1957
1993 2077 2094 2193 2222 2272
2273 2278 2324 2419 2481 2501
2607 2665 3032 3114 3143 3265
3448 3779 3792 4044 4052 4064
4112 4184 4305 4360 4496 4552
4621 4789 4874 5096 5383 5409
5435 5502 5544 5600 5701 5756
5804 5839 5868 5946 5969 6143
6214 6291 6340 6351 6466 6571
6704 6899 6915 7042 7099 7130
7294 7396 7474 7512 7557 7571
7631 7657 7746 7778 7923 7957
978 7996 8130 8330 8373 8451
8556 8614 8716 8723 9073 9088
9129 9237 9277 9350 9469 9510
9601 9632 9695 9700 9826 9864
9994 10314 10323 10371 10397 10410
10550 10614 10686 10928 10986 10987
10988 11053 11392 11459 11473 11488
11803 11855 11904 11915 11957 12124
12144 12153 12197 12257 12324 12336
12428 12657 12693 12856 12912 12958
13153 13281 13375 13443 13466 13493
13586 13635 13750 13766 13780 13849
13871 13927 13965 13991 14129 14152
14154 14217 14507 14569 14651 14705
14769 14792 14815 14908 14979 15069
15131 15154 15200 15212 15248 15280
15292 15570 15745 15838 15976 16080
16085 16319 16375 16410 16474 16492
16625 16786 16971 16975 16993 17957
17074 17142 17198 17207 17270 17329
17359 17415 17484 17512 17529 17833
17867 18254 18377 18446 18567 18613
18657 18658 18690 18881 18954 19355
19531 19600 19653 19790 19795 19866
19894 20015 20197 20212 20354 20427
20580 20654 20729 20764 20810 20994
20997 21066 21098 21121 21211 21258
21297 21467 21584 21633 21714 21819
21847 21987 22141 22160 22226 22650
22710 22776 23075 23217 23244 23494
23556 23592 23678 23696 23712 23788
23813 23842 23950 24422 24488 24670
24681 24685 24734 24797 24899 25012
25111 25312 25500 25658 25662 25870
25911 26002 26127 26141 26258 26417
26388 26735 26829 26884 27038 27174
27201 27264 27356 27728 27843 27917
27980 28003 28039 28126 28256 28479
28578 28673 28749 29061 29073 29170
29173 29212 29237 29378 29540 29650
29693 29745 29924 29973 29985 30011
30029 30094 30157 30172 30245 30371
30390 30570 30623 30740 30821 31119
31517 31524 31539 31631 31661 31685
31719 31833 31909 32038 32053 32206
32221 32240 32543 32801 32873 32883
32957 32996 33008 33050 33189 33224
33250 33360 33432 33532 33613 33651
33786 33920 33939 34028 34130 34214
34279 34296 34423 34445 34506 34592
34634 34774 34789 34845 34937 35153
35155 35285 35295 35373 35399 35628
35669 35856 35902 35920 36134 36165
36172 36250 36412 36506 36771 36834
36874 37002 37326 37430 37521 37530
37542 37678 37712 37739 37906 37950
38004 38035 38062 38111 38163 38165
38211 38279 38352 38380 38498 38515
38535 38596 38634 38773 38905 38975
39118 39176 39194 39289 39412 39468
39485 39556 39574 39692 39879 39962
39998

Selimiye Askerî Satın Alma Komisyonu ilânları

14 nisan 939 cuma günü saat 10 da Üsküdar Atpazarında Selimiye Tümen birliklerine aid bir baş 1• gir tümen satınalma komisyonu tarafından satılacağı ilân olunur.

23 nisan
Çocuk Haftası

İlkmekteb talebesinin bilgisini kuvvetlendirecek ve zihnini açacak en güzel ve en sevimli çocuk romanları:

Tarihî çocuk romanları
Yazan : iskender F. Sertelli

1 — Tanrının oğlu, 2 — Çanakkalede küçük Ahmedin kahramanlığı, 3 — Karakurumdan Tunaya Türk akını, 4 — Avcı Mehmed, 5 — Tarihin çocukları, 6 — Temuçin ve oğulları, 7 — Kutublarda bir Türk kızı, 8 — Kubilây Hanın akınları, 9 — Sokak çocukları, 10 — Çocuklara küçük hikâyeler, 11 — Çocuk şiirleri, 12 — Kız çocuklarına ev işleri.

Beher kitabın fiatı 30 kuruştur.

Kanaat Kitabevi

AKBABA

Bugün

Çıktı

Arnavudlukta: iki ordu karşı karşıya!

Avcılık destanı Fırsat avcılarına dair

NÜFUZ TİCARETİ!
Yazan: YUSUF ZİYA ORTAÇ

M. ZEKERİYAYA NASİHAT!
Yazan: ORHAN SEYFİ ORHON

Bugünkü AKBABA bir mizah şaheseridir

ETİ BANK

Genel Direktörlüğünden:

Sıvas Vilâyetinin Divriki kazasındaki demir, Artvin Vilâyetinin Borçka kazasındaki Murgul bakır, Niğde vilâyetinin Ulukışla kazasındaki Bolkardağ Simli kurşun, işletmelerimiz için ikametgâh ve ikametgâhlarının tenvir ve teshini işletmeler tarafından temin edilmek şartile üç doktor alınacaktır.

Müracaat edenler arasında dahiliye mütehassısı veya operatör olanlar tercih edilecektir.

Diploma ve ihtisas vesika suretlerinin Eti Bank Genel Direktörlüğüne gönderilmesi. « 1258 » (2418)

AVRUPA ve AMERİKAN AMBALÂJ

ve ETİKETLERİLE ŞANTAJ yapılmaktadır. Fransızca, İngilizce kelimelerle uydurma isimlerle piyasaya çıkarılan ve fahiş fiatlarla satılan bazı malları almak kesenize ve sıhhatinize zararlıdır.

HASAN ITRİYATI hakikî Avrupa ve Amerikan mallarından bile üstündür.

KLEOPATRA

nın tarihe mal olan cinsî cazibesini temin etmek bugün artık imkânsız bir şey olmaktan çıkmıştır. Onun baş döndürücü cinsî cazibesini elde etmek bayanlarımızın muhakkak

HASAN

Lavantalarını, Esanslarını, Losyonlarını, Kolonyalarını bilhassa Ruj, Pudra. Allık ve Kremlerile bütün ıtriyatını kullanmalarile kabildir.

Beyoğlunda Tokatlıyan oteli karşısında; Karaköyde Köprübaşında, Beyazıdda Fen Fakültesi karşısında, Kadıköyünde Altıyolağzında, İzmirde Kemeraltında, Ankarada Bankalar caddesinde, Eskişehirde ve memleketin her tarafında şubelerimiz satış yerlerimiz ve acentalarımız mevcuddur.

Nezle — Baş — Diş — Nevralji
ve bütün ağrılarına karşı

NEOKALMİNA

Sütçüler âleminde bir hâdise...

Míele

SÜT MAKİNELERİ
1939 modelleri gelmiştir
Dünyanın en sağlam ve en ucuz
MİELE
SÜT MAKİNELERİ dir.
Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz.
Yedek aksamı daima mevcuddur.
Anadoluda acenta aranmaktadır.
Taşra satış yerleri.
Konyada Kaşıkçı Necati, Erzurumda Neş'et Solakoğlu

Türkiye umum deposu: Jak Dekalo ve Şsı. İstanbul Tahtakale No. 51

Ankara acentamız:	Yusuf Esendemir ve oğulları
Adana „	Ömer Başeğmez
Konya „	Mehmed, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan „	Said Akman
Gazi Anteb „	Mutafoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum „	Neş'et solakoğlu
Polatlı „	Süleyman Uzgeneci

ŞEHRİN İÇİNDEN

Bahar geldi, fakat...

Harb tehlikesini de beraber sürükleyerek getirdi, baharın nefesile açılan gönülleri şimdi kasvetli bir hava doldurmuş bulunuyor

Bülbüller öter, güller açar, şâd gönül yok,
Biz, böyleliğin görmemişiz faslı baharın!...

Yazan: *SALÂHADDİN GÜNGÖR*

Adriyatik kıyılarını kana bulamak suretile işe başlıyan 939 modeli bahar, eli hançerli bir eski zaman cellâdı gibi Balkanların karşısına dikildi. Balkan dağlarındaki mor menekşeler, dallarında heyecanla titreşiyorlar:

— Bakalım, hangi orduların ayağı altında kalacağız?..

İki yaprağın arayerinde hıçkıran hanımeli, büyük bir teessür içinde, kendi kendine mırıldanıyor:

— Yazık... Bu güzel elleri öpen olmıyacak!..

Ve gül, derin bir endişe ile, yanındaki çiğdeme soruyor:

— Ben, bütün Avrupaya yetecek lâl rengi nereden bulacağım?..

Derelerin ağzında uyuklıyan söğüd dalları nefretle başlarını kaldırıyorlar:

— İnsanlar nekadar zalim!.. Bir söğüd ağacı kadar bile, olamıyorlar!?.. Bak, ben komşumun toprağına göz dikiyor muyum?..

Ve en sonra, servi harekete geliyor:

— Oh... Demek, yeryüzünde en kıymeti bilinen ağac ben olacağım. Geniş mamureleri, yarın benim gölgemle süsliyecekler! Yarı ve belki de bütün Avrupayı, hep benim ormanlarım kaplıyacak!..

Sonra, bülbül, o meşhur bestekâr, söze karışıyor ve içini çekerek:

— Ne yazık, diyor, yeni sene için hazırladığım o neş'eli türkülerin hepsini mersiyeye çevirmeğe mecbur olacağım!

En nihayet karahaberci karga ile akbaba, ciyak ciyak haykırışıyorlar:

— Asıl bize gün doğacak!.. Asıl bize kısmet çıkacak!..

. . . . . .

Evet, bahar geldi. Her gün ona biraz daha yaklaşıyoruz. Fakat yaklaşmakta olan harb tehlikesi, yaklaşan baharı, yeryüzündekilere, çoktan unutturdu. Bütün milletler, kılıçlarının kabzasına dayanmış, gözleri ufuklarda beliren kara dumanda, hudud nöbetçiliği yapıyorlar.

Londra ve Paris menşeli sesler duyuyoruz:

— Filân devletin niyeti bu... Filânca devletin hedefi şu...

Ve bu sağlı sollu tehdidler altında, cihan efkârıumumiyesine tercümanlık eden gazeteler, civatası gevşemiş makineler gibi, bir takım anlaşılmaz homurtularla, sadece tehlikenin elle tutulur derecede yaklaştığını bildirmekle iktifa ediyorlar. Bir kısmı facia aktörü gibi haykırıyor:

— Eyvah! Yazık oldu Arnavudluğa... Ve iş bu kadarla kalacak değildir. Yazık olacak Balkanlara!..

Diğer bir kısmı da ciddî bir kâhin edasile, şu birkaç gün zarfında, olup bitecek işleri haber veriyor:

— Yugoslavya iki ültimatom birden alacakmış!.. Korfu'nun dakikadan dakikaya isgali beklenivormus. İtalya, Selânikte inecek ve şarkî Makedonya yolu üzerinde Bulgaristanla birleşecekmiş.

. . . . . .

Evet, yalan değil, bahar geldi! Fakat bir yandan ağaclara sular yürürken bir yandan da hududları yabancı kuvvetler bürüdü. Semt semt açan çiçekler yeni bir mevsimin başladığına işaret ederken gelen haberler, baharın nefesile açılan gönülleri derhal kasvetli bir hava ile doldurdu!

Bu mevsimde, herkes birbirine sorardı:

— Siz bu sene ne tarafa?.. Boğaza mı, yoksa Adaya mı?

Her gün, yeni bir hududun kalktığı gözler önünde dururken, şimdi kimin kime böyle bir sual sormak aklına gelebilir?

Harbden ürkmediğini, eski ve yeni bütün dünyaya, asırlardanberi ispat edegelmiş olan döğüşken Türk milleti, hiç şüphe yok ki, yaklaşan tehlikeye karşı her milletten fazla hazırlıklıdır. Buna emin olduğumuz için, tetikte bekliyoruz!

. . . . . .

Bekliyoruz... Fakat bu intizar, bütün Avrupa gibi, bize de -bu sene aksi gibi- en tatlı çehresile görünen bir güzel «faslı bahar» a mal olacak!

Şairin dediği çıkıyor:

Bülbüller öter, güller açar, şâd gönül yok,
Biz böyleliğin görmemişiz faslı baharın!..

Salâhaddin GÜNGÖR

Şaka böyle olur!

Fransada bir nefer «harb var!» diye bir kasaba halkını ayaklandırdı

Fransanın Limoges eyaleti garnizonu efradından biri, Rilierès kasabası halkının yüreklerini ağızlarına getiren bir azizlik yapmıştır.

Adı René Drouet olan bu asker, pek şakacı bir adam olduğu için, son günlerdeki siyasî vaziyetin gerginliğinden istifade ederek bir alay tertib etmiş, eline geçirdiği bir otomobile atlayıp Ribierès kasabasına gitmiş ve kasaba meydanına halkı toplayarak:

— Harb ilân edildi, demiştir. Hitler Paris üzerine yürüyor. Ben buraya asker toplamağa geldim. Derhal hazır olun.

Kasaba halkı, işi fazla tahkik etmeğe lüzum görmeden büyük bir telâşa düşmüştür. Haber etrafa yıldırım sür'atile yayılmış, herkes ağlaşmağa, döğünmeğe başlamıştır. Havadisi duyan jandarma kumandanlığı, bu yalan haberi ortaya çıkaranın kim olduğunu öğrenip kendisini karakola davet etmek üzere kasabaya birkaç jandarma neferi gönderdiği zaman, bunlar René Drouet'yi bir meyhaneye oturup şarab içmekle meşgul bulmuşlardır.

Şakacı nefer, hasta annesini yoklamağa giderken, kasaba halkına bir azızlik yapmak aklına geldiğini söylemiş ve jandarmalar tarafından bir hayli tekdir işitmiştir. Hâdise, aldatılan ve saatlerce müthiş bir endişe içinde kalan köy halkının müdahale ederek René Drouet tarafını tutması ve kendilerine korkulu saatler geçirtmesine rağmen bu muzib adamı müdafaa etmesi gibi hiç beklenmedik bir şekilde kapanmıştır.

Dr. Göbbels şehrimize geldi

Yunanistan, Mısır ve Radosta bir tenezzüh seyahati yapan Almanya Propaganda Nazırı Dr. Göbels dün saat 15 buçukta hususî tayyaresile Yeşilköy hava meydanına inmiştir.

Doktor Göbels, Vali muavini Hüdai Karataban, Hava kumandanı, Yeşilköy hava istasyonu müdürü Abdullah, Alman Başkonsolosu Dr. Toepke, Alman ajans muhabirleri, Stefani İtalyan ajansı muhabiri, ve Alman kolonisi tarafından karşılanmıştır.

Almanya Propaganda Nazırı kendisini karşılayanlarla kısaca görüştükten sonra, Vali muavininin otomobiline binerek Yeşilköyden doğruca Perapalas oteline gitmiştir.

Dr. Göbels, Yeşilköy hava meydanında kendisile görüşen bir arkadaşımıza demiştir ki:

«— Yolculuğum çok iyi geçti. Seyahatim tamamile hususî mahiyeti haiz olduğu için, size beyanatta bulunmakta mazurum. Esasen Yunanistanda, Mısırda ve Radostaki meslektaşlarınıza da hep ayni cevabı vermek mecburiyetinde kaldım.»

Dr. Göbels, akşam üzeri otomobille Boğaziçinde bir tenezzüh yaparak Tarabyadaki Alman elçiliğini ziyaret etmiştir. Gece, Alman başkonsolosu Dr. Teopke tarafından, misafir nazır şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Dr. Göbels bugün müzeleri ve camileri gezecek ve yarın tayyare ile Berline doğru yoluna devam edecektir.

Canterbury Piskoposu dün şehrimize geldi

Anglikan kilisesi reisi bulunan Canterbury başpiskoposu, maruf Amerikalı milyarder Morgan'ın Korser adındaki yatile dün limanımıza gelmiştir.

İngiltere Kraliçesi Majeste Elizabet'in kız kardeşi Ledi Elfinston, kocası Lord Elfinston ve yatın sahibi Amerikalı milyarder Morgan'in oğlu da , Anglikan kilisesinin reisine refakat etmektedirler.

Başpiskopos Canterbury'nin Anglikan ve ortodoks kiliseleri arasında bir anlaşma husule getirmek üzere Fener patrikhanesile müzakerelerde bulunacağına dair verilen haberler tekzib edilmektedir.

Dün Korser yatını ziyaret eden bir muharririmize bu haberin aslı olmadığı ve Canterbury başpiskoposile refakatindeki zevatın Akdenize sureti hususivede bir tenezzüh seyahatine çıktıkları beyan edilmiştir.

Anglikan kilisesi reisile refakatindeki zevat dün müzeleri ve camileri ziyaret etmişlerdir. 2180 ton hacmi istiabisinde bulunan Korser yatı bugün İngiltereye müteveccihen limanımızı terkedecektir.

İpek kralının ölümü

Sekiz senedenberi devam eden muhakeme garib bir şekil aldı

İpek kralının mirasına konmak istiyen bar artisti

1931 senesinde cereyan eden bir faciânın sekiz senedenberi Nevyorkta görülen davası birkaç gün evvel, daha başka davaları intac edecek garib bir şekilde bitmiştir. Davanın mevzuu 1931 senesi ağustosunun 14 üncü günü esrarengiz bir tarzda ortadan kaybolan Japonya İpek Kralı Hasaski Fujimura'nın verasetini tespit meselesidir.

Japonyanın en büyük ihracat firmasının sahibi olan Fujimura Nevyork açıklarında duran yatında eğlenti tertib ettiği bir gece, bakara oynarken, hava almak üzere yatın güvertesine çıkmış, bir daha kendisini gören olmamıştı. Yatta, İpek Kralının iki senedenberi metresi olan Dale Reissner ismindeki kadın da bulunuyordu.

Amerika zabıtası, bu esrarengiz gaybubet üzerine açtığı tahkikat esnasında son derece hayret verici hâdiselerle karşılaşmıştı. İlk şaşılacak vaziyet, İpek Kralının, tam manasile iflâs halinde bulunduğu keyfiyeti idi. Tahkikat, milyarder zannedilen bu adamın, bankada yüz dolardan başka parası kalmadığını ve yat mürettebatının üç aydanberi maaş almadığını meydana çıkarmıştı.

Tahkikat ilerledikçe, Fujimura'nın hayatına aid birtakım sırlar da ortaya çıkmağa başlamıştır. Gündüzleri, iş hayatının icab ettirdiği faaliyetleri hiç ihmal etmiyen Fujimura, geceleri, sahte isimlerle, haydudların devam ettiği batakhanemsi barlarda ve soygunculukla para kazanılan kumarhanelerde vakit geçiriyordu. Eski bir bar artisti olan Dale Reissner'le münasebeti, bütün yüksek muhitlerde malûmdu. Fakat, Fujimuranın, o zamana kadar hiç şüphe edilmiyen daha bir sürü aşk maceraları olduğu, içtimaî seviyeleri düşük kadınlarla âşıkane münasebetler idame ettiği anlaşıldı.

Birçok gizli hakikatleri meydana çıkaran tahkikat, Japon İpek Kralının âkıbeti hakkında en ufak bir emare bile meydana koyamamış, nihayet Fujimura'nın hayatını sigorta eden şirket, tahkikatın bu neticesizliğinden istifade için, onun, kendisini öldürdüğü iddiasını ileri sürmüştü. Dava, bu iddia etrafında, sigorta şirketile, İpek Kralının karısı arasında cereyan ediyordu. Nihayet mahkeme, sigorta şirketini, iddiasını ispata davet etmiş, şirket buna muvaffak olamadığı için davayı kaybetmiştir.

Ancak, Fujimura'nın karısı, bu sefer de bir başka iddia karşısında kalmıştır. Bu iddia, sigorta şirketinin iddiasından daha kuvvetli ve vesaike müsteniddir. Mahkeme heyeti, intihar iddiasının varid görülemediğini, sigorta şirketinin, sigorta bedeli olan yirmi milyon frangı, müteveffanın ailesine vermesi icab ettiğini, karar halinde tebliğ eder etmez, İpek Kralının sabık metresinin avukatı ayağa kalkarak:

— Müvekkilem, bu vasiyetnameyi mahkemeye ibraz etmiştir. Vasiyetname, bizzat Fujimura tarafından yazılmış olup müteveffa, bütün parasını ve sigorta bedelini Dale Reissner'e bırakmaktadır.

Bu hiç beklenilmiyen hâdise müthiş bir dedikodu tufanına sebeb olmuş, sabık bar artistini, Japon milyonerinin katili olmakla itham edenler çıkmıştır. Sekiz senedenberi devam eden dava, şimdi, daha başka davalarla birleşmiş bulunuyor.

Kayak müsabakalarını kazananlara mükâfat veriliyor

Ankara 12 (a.a.) — Bu kış mevsimi içinde Ankara Halkevi tarafından Uludağda ve Elma dağında tertib edilen kayak teşvik müsabakalarını kazananların mükâfatları yarın saat 18 de Halkevinde merasimle verilecektir. Sayı hesabile birinciliği kazanan kulüb mükâfat olarak bir kayakçı heykeli alacaktır. Halkevi spor şubesi bu münasebetle saat 18 de bir çay tertib etmiştir. Merasime birçok davetliler iştirak edecektir.

Halkevi Ar şubesi tarafından Belediyeler Bankası altındaki salonda tertib edilen resim ve heykel galerisi, teşhir ettiği eserleri üç gündenberi değiştirmiş bulunmaktadır. Galeri, Partinin beklediği güzel neticeyi vermiş ve halk tarafından ümidin fevkinde bir rağbete mazhar olmuştur. Hergün yüzlerce ziyaretçi galeriyi gezmekte ve mubayaatta bulunmaktadır.

YENİ BULUŞLAR:

Çocuklar için zehirli gaz maskeleri

Anne, çocuğunu uyutmıya çalışıyor

Minimini, maskesile arabaya yerleştiriliyor

Bu maskeler kundağa benzemektedir ve bir el hareketile çarçabuk açılıp kapanmaktadır. Kullanılması çok kolaydır

Yeryüzünün muhtelif memleketlerinde muhtemel bir hava hücumunda zehirli gazlerden korunmak için ahali tarafından gaz maskeleri tedarik edilmesi, hayli zamandanberi devam ediyor. Gaz maskelerinin şekilleri, aşağı yukarı her yerde birbirine benzemektedir. Ancak, son zamanlarda çocuklara mahsus olmak üzere bir takım maskeler yapılmıştır. Bunların görünüşü, diğer maskelerin «umacı korkunculuğu» nu gözönüne getiren biçimlerinden çok farklıdır. Çocuk maskeleri, şeklen ürkütücü olmadığı gibi, kullanışlıdır da... Geçirilmesi, çıkarılması çok daha kolaydır.

Memedeki çocuklar da dahil olmak üzere küçük yaştakilere mahsus olan yeni gaz maskeleri, kundağı hatırlatmaktadır. Gaz geçmez kumaştan yapılan kundak tarzındaki bu maskelerin yüz üstüne rasgelen kısmı, şeffaftır. Bu suretle, anne, çocuğunun yüzünü görebilmektedir. Emzikteki çocuk, bu kunmak tarzındaki maske içerisine bütün vücudile yerleştirilmekte, yaşça daha büyük olan çocukların maskeleri yarıbellerine kadar inmekte, yarım kunmak biçimini almaktadır. Çocuk maskelerini bir el hareketile çarçabuk açıp kapamak mümkündür. Çocuğun süt şişesi ve oyuncağı konulmak üzere, kundağın yan kısmında yer ayrılmıştır. Hususî eldivenli bir el, zehirli gazın etrafa yayıldığı zamanda bile, yandan ve içeriden uzanmak suretile, bunları mahfuz yerdeki çocuğa uzatabiliyor. Bir teneffüs filitresile tertemiz, musaffa hale getirilmiş olan hava, annenin ayakla veya elle harekete getirdiği dış taraftaki bir körüklü alet vasıtasile, buna merbut bir lâstik borudan içeriye yollanmaktadır. Çocuk nakline mahsus arabalara da zehirli gaza karşı bir takım tertibat ilâve olunmuştur.

Bluze benziyen yarım kundak biçimindeki çocuk maskeleri, bir yaşından büyük ve dört yaşından küçük çocuklar içindir. Çocuk maskelerinin kullanılmasında, anneler, devamlı surette bu işle meşgul olarak, bir lâstiğe basmak suretile verilen havayı, bozulunca dışarıya salıverecekler-dir. Yapılan tecrübelerde ,çocukların bu vasıtalarla teneffüs etmek hususunda hiç bir sıkıntı çekmedikleri anlaşılmıştır.

Tereddüd

[Başmakaleden devam]

İtalya, Habeş harbine hazırlandığı sıralarda bunu önlemek mümkündü. Fakat hayalî ambargolar, zecrî tedbirlerle bir neticeye varılamıyacağını herkes biliyordu. Habeşi, dolayısile eski nizamı korumak için Süveyşi kapamak, yani harbi göze almak lâzımdı. Yapılamadı.

Ren'in sol sahilinin işgali esnasında gösterilen müsamaha bu defa da mazur görülebilir miydi? Büyük demokrasiler hesabına düşünürsek bunu kabul etmek biraz güçtür. Çünkü artık bir nizamın değişen kısımları hayli kabarıyor, Avrupadaki kuvvetler muvazenesi bambaşka bir şekil almaya başlıyordu.

Ve bu böylece, bildiğimiz gibi bugüne kadar devam etti. Denebilir ki, totaliter devletlerin mümeyyiz vasfı sür'at ve tereddüdsüzlükse, demokrasilerinki de bunun tam zıddına olarak yavaşlık ve tereddüddür.

Şimdi, ateş onların eteğine sarmış bulunuyor. Almanyanın merkezî ve şarkî Avrupadaki hareketleri karşısında Sovyet Rusya bir kaplumbağa gibi kendi kendinin içine girdi. Üç dört sene evvel Fransaya ve İngiltereye vermekten çekinmediği taahhüdleri bugün haklı olarak esirgiyor. Balkan devletleri, geçen seneye kadar büyük demokrasilerle beraber yürüyen bir politika takib edebilirlerdi. Bugün onlar da haklı olarak taahhüd altına girmek istemiyorlar. Ağır yürümeğe alışmış, müteredddid bir siyasete karşı emniyetleri azalmıştır. Millî istiklâllerini doğrudan doğruya zorlayan bir istilâ teşebbüsü olmadıkça kendilerini ateşe atmaktan kaçınıyorlar.

İşte, eski nizamın muhafazası uğrunda bazı ihtimalleri göze almak fedakârlığına katalanamıyan demokrasiler, şimdi çok daha büyük tehlikelerle ve fedakârlıklarla karşı karşıya bulunuyorlar.

Eski nizam, yavaş yavaş sızan bir havuzun suyu gibi, kimse farkına varmadan uçmuş, yok olmuştur. Nizamsız bir Avrupa tasavvur edilemiyeceğine göre şimdi, yeni bir nizamın doğum sancıları içinde kıvranıyoruz demektir.

Acaba bu yeni nizam kimin çocuğu olacak?

Onu gene demokrasiler mi doğuracak? Yoksa bu sefer analık şerefi totaliterlere mi aid?

Ren'in işgalindenberi tedavisi mümkün olmıyan bir hastalık halinde Fransayı ve İngiltereyi kemiren tereddüd, bugün bu suali, cevabı bulunamıyacak kadar karıştırmış, muammalaştırmıştır.

Tereddüd hastalığının büyük demokrasilere vurduğu en büyük darbe şimdilik bundan ibarettir.

NADİR NADİ

İtalya, İspanyadaki askerini geri alacak mı?

[Bastarafı 1 inci sahifede]

İngiliz gazeteleri ısrar ediyor

Londra 12 (a.a.) — Gazeteler, İtalyan kıtaatının yeniden İspanyaya çıkarılmış olduğunda ısra retmektedir.

Deyli Telgraf, Deyli Herald, Deyli Ekspres, bu gazeteler arasındadır.

Deyli Herald, son İtalyan kuvvetlerinin daha geçen pazar günü Kadiks'e çıkarılmış olduğunu yazıyor.

Mussolini'nin dünkü temasları

Roma 12 (Hususî) — Başvekil Mussolini, bugün İspanyadaki İtalyan kuvvetleri kumandanı General Gambara'yı kabul etmiştir. Mülâkat, İspanyadaki İtalyan askerlerinin geri çekilmesi etrafında cereyan etmiştir.

Madrid yeniden hükûmet merkezi oluyor

Madrid 12 (a.a.) — Haber verildiğine göre, İspanyol hükûmeti, yakında Madride nakledilecektir. Madrid, İspanyanın hükûmet merkezi olarak kalmaktadır.

Trakyada şarbon aşısı yapılıyor

Edirne 12 (a.a.) — Trakyada şimdiye kadar 850,000 şarbon aşısı yapılmıştır. 1940 sonunda bütün aşılar bitmiş olacaktır.

Ziraat Vekâletinin bu programı köylüyü rejime bağlıyan amiller arasındadır. Deneme işleri de iyi bir durumdadır. Bu sene dahi Trakyanın dört mıntakasında yapılan deneme işlerinden iyi neticeler alınmıştır. Bu bölgeler içine giren her cins hayvanların seleksiyonu yapılmıştır. Bir çokları ise yeni damızlıklarla takviye olunacak ve bu yerler yetiştirme köyleri haline getirilecektir.

Romanya Kralı Belgrada gidiyor

[Bastarafı 1 inci sahifede]

ren Romanya Kralı Karol Bükreşe dönmüştür.

Kral Karol bugünlerde Belgrada giderek, Balkanların umumî vaziyeti hakkında Yugoslavya Naibi Prens Pol'la görüşecektir. Bu mülâkat esnasında Bulgaristan meselesinin de görüşüleceği haber verilmektedir.

Diğer taraftan, Romanya Hariciye Nazırı Gafenko Berlinde ikametini temdid ederek, Hitler'in 50 nci yıldönümü münasebetile Berline gidecek olan Bulgar heyetini bekliyecek ve onlarla birlikte Dobrice meselesini müzakere edecektir. Bu meselede, Bulgarlar Almanyanın hakemliğini teklif etmişlerdir.

Bulgaristan Nazi fırkası feshedildi

Sofya 12 (Hususî) — Bugün neşredilen bir tebliğ Bulgar nazi fırkasının hükûmeti devirmek teşebbüsünde bulunduğu için feshedildiğini beyan etmektedir. Feshedilen fırkanın lideri tevkif edilmiştir.

Alman - Bulgar dostluk tezahürü

Berlin 12 (a.a.) — Alman - Bulgar cemiyeti, Avrupadaki Bulgar talebesinin Berlin Üniversitesinde akdettiği kongre münasebetile «Kaiserhof» ta dün akşam bir kabul resmi tertib etmiştir.

General von Maşşov, iki millet arasındaki samimî münasebetlerden bahsetmiş ve Bulgarların millî emellerinin tahakkukunu temenni eylemiştir.

Hırvatlarla yapılan müzakere

Belgrad 12 (a.a.) — Hırvat partisi lideri Maçek'in arkadaşı Koşotiç, bugün Belgrada gelerek müttehid muhalefet partisi reislerini hükûmetle Hırvatlar arasında cereyan etmekte olan müzakerelerin vaziyetinden haberdar etmiştir.

Muhalefet liderleri, bu müzakerelerin cereyanına hâkim olan zihniyet hususunda Hırvatlarla tamamiyle mutabık bulunduklarını beyan etmişlerdir. Bu müzakerelere yakında devam olunacaktır.

Sıra Transilvanya'ya gelmiş!

Budapeşte 12 (a.a.) — Macarsag gazetesi «Şimdi sıra Transilvanyanındır» başlıklı makalesinde Transilvanyanın Macaristana iadesini istemekte ve bütün Macar vatanperverlerinin bunun için mal ve canını fedaya karar vermiş olduğunu bildirmektedir.

Taramvaya çarpan otobüs

Dün sabah Sultanahmedde bir otobüs tramvaya çarpmıştır. Beyazıd - Maçka seferini yapmak üzere Beyazıddan kalkarak Sultanahmede gelen şoför Kemalin idaresindeki otobüs, tramvay durak yerinin biraz ilerisinde Sirkeci - Topkapı tramvayına çarparak tramvay arabasının bazı yerlerinin ezilmesine sebebiyet vermiştir. Vak'ayı müteakib suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir idam kararı

Gümüşane 12 (a.a.) — Ağırceza mahkemesi Keltikin Kösedağı hududunda beş kişiyi feci bir surette öldüren Kelkitin Şen köyünden Ahmed ve Siranın Tersin köyünden Celilin ölüm cezasına çarptırılmalarına ittifakla karar vermiştir.

BÜYÜKLERE VE KÜÇÜKLERE;

İtimad ile verilen ve azamî yirmi dört saat içinde solucanları düşürmeğe kat'î tesirini gösteren Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haiz

(İSMET SOLUCAN BİSKÜVİT)

lerinin piyasaya taklidleri çıkmıştır. Sayın vatandaşlarımızın kutuların üzerinde daima (İSMET) markasını aramaları ve istemeleri menfaatleri icabıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 20 kuruştur.

Siird Belediyesinden:

Evvelce vaki ilânın gazetede yanlış neşredildiği görüldüğünden tashih olunur. Yetmiş beş ile yüz beygirlik bir motör veya lokomobil ile buna muktazi iki yüz yirmi ile beş yüz voltluk bir dinamo jeneratör ve transformatör ve otuz bir bin metre 10 m/m lik bakır tel ve 750 izalâtör alınacaktır. Talib olanların 24 nisan 939 gününe kadar şartlarını Siird Belediyesine bildirmeleri. (2481)

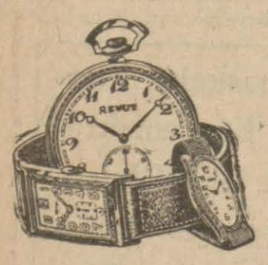

REVUE saatini isteyiniz.

Cins, model ve fiat hususunda diğer yüksek narka saatlerle MUKAYESE EDİNİZ. Kullananlardan BİR FİKİR EDİNİNİZ. İşte o vakit niçin herkesin

R E V U E

Saatini tercih etiğini **Anlıyacaksınız. Revue saatleri tanınmış saatçilerde satılmaktadır.**

DEPOSU: İstanbul, Galata, Kürekçiler, Manhaym han 1 inci kat No. 6. Posta kutusu: 1248.

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

İkinci eksiltmesinde de istekli çıkmıyan yeniden inşa edilecek istrotipi atölyemiz 18 nisan 1939 salı günü saat 15 te Basımevimizde pazarlıkla ihale edilecektir.

Şartname ve diğer eksiltme evrakı Direktörlüğümüzde görülebilir. İsteklilerin gerekli vesikalarla o gün eksiltme saatinden önce Komisyonda bulunmaları ve ihaleyi müteakib yatıracakları % 15 kat'i teminatı beraberlerinde bulundurmaları ilân olunur. (2496)

ETİ BANKDAN:

Mühendis ve Fen Memuru Aranıyor

Bankamızın muhtelif madenlerindeki inşaatta şantiye şefi olarak çalışmak üzere tecrübeli mühendislere ve bunların yanında çalışacak tecrübeli inşaat fen memurlarına ihtiyacımız vardır. Talib olanların Ankarada Eti Bank Genel Direktörlüğüne müracaatleri. «1250» (2419)

Almanca, İngilizce, Fransızca ve Musiki

bilen Üniversiteli bir Alman kızı bir mekteb veya aile nezdinde mürebbiye olarak çok uygun şartla çalışmak istiyor. Talibin şartları havi mektubunu türkçe olarak, aşağıdaki adrese bildirmesi.

Mme. Rouge Avenue Secrétan, 7 Lausanne - İsviçre

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Gümüşane Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: 40860 lira 83 kuruş keşif bedelli Kelkit Hükûmet konağı inşaatı olup ihale bedelinin 10 bin lirası 938 senesinde mütebakisi 939 senesinde tediye olunacaktır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Yapı işleri fennî, umumî şartnamesi,
E — Hususî şartname,
F — Keşif cetveli ve tahlili fiat,
G — Proje.

İstekliler bu şartnameleri ve evrakı Gümüşane Nafıa Müdürlüğünden 210 kurus mukabilinde alabilirler.

3 — Bu işin ihalesi 28/4/939 cuma günü saat 14 te Nafıa Müdürlüğü binasında toplanacak Komisyon huzurunda kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Bu işe girebilmek için isteklilerin 3065 lira muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden nihayet sekiz gün evveline kadar Gümüşane Valiliğine müracaatle alacakları ehlivet vesikalarile beraber 939 yılına aid Ticaret Odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır. (2503)

Ankara Hukuk Fakültesinden:

1) Maliye ve İktisad, 2) Âmme Hukuku, 3) Hususî Hukuk grupları doçentlikleri için müracaat müddeti on gün uzatılmıştır. Talib olanların imtihan mevzularını almak için Fakülte Dekanlığına müracaatleri ilân olunur. «1305» (2460)

Tekirdağ Şarbaylığından:

Şehrimiz müstakbel imar plânının tanzimi işi pazarlık suretile verileceğinden talib olan mütehassısların 27 nisan 939 tarihine kadar Tekirdağ Belediye Reisliğine müracaat eylemeleri ilân olunur. (2452)

Saç dökülmesi mi?
Buna karşı yegâne ilâç

GÜR SAÇ

Kiralık kat ve odalar

Her türlü konforu havi avukat ve tüccar, komisyoncular için elverişli kat veya odalar kiralıktır. Yenipostane civarında 7 - 9 numaraya müracaat. Telefon: 21434

Dr. İHSAN SAMİ
GONOKOK AŞISI
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

işte buna talihli gişe derler..

Her keşidede sayın müşterilerinden bir çoğunu zengin ve bahtiyar eden **istanbulda Yenicami, iş Bankası karşısında 17 No. lu**

YURT KİŞESİ

Bu son keşidede dahi 4 Büyük ikramiyeyi birden verdi:

1 — 200.000 lirayı 24675 No. lu biletle Bay Tahsine
2 — 40.000 lirayı 30342 No. lu biletele Kumkapıda bakkal Valsamidise
3 — 20.000 lirayı 4890 No. lu biletle Tahtakalede Bay Yılmaz Güne
4 — 10.000 lirayı 2979 No. lu biletle Bolulu Bay Mehmede

kazandırdı ve paratarını tamamen verdi.

Taşra siparişleri seri ve muntazam gönderilir. Sahibi: MEHMED KIVANC

Elektrik tesisatı için müteahhid aranıyor

Bodrum Belediyesinin «otuz bin sekiz yüz yetmiş dört» lira bedeli keşifli elektrik tesisatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş ise de talib zuhur etmediğinden 25/3/939 dan 25/4/939 salı gününe kadar ayni şerait dahilinde bir ay zarfında pazarlıkla neticelendirilecektir. Makine ve malzemeleri muafiyete tâbi resimler Belediyeye aiddir. İstekliler proje ve şartnameleri Bodrum Belediyesinde görebilir ve İstanbulda Minerva han No. 19/2 de Rodolf Partenoğlundan alır. (2233)

DENİZBANK

YALOVA KAPLICALARINDA

Mevcud hurda kurşun. demir, bakır ve teferrüatile dinamo, motör satılığa çıkarılmıştır. Talib olanların bu malzemeyi mahallinde görerek en geç 19 nisan 939 çarşamba gününe kadar Denizbank Yalova Kaplıcaları Müdürlüğüne müracaatleri.

Edirne Belediye Riyasetinden:

Edirne Belediye Mezbahasında yapılacak olan 71832 lira 61 kuruş bedeli keşifli soğuk hava deposu ve buz fabrikası 45 gün müddetle kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Talibler şartname, proje ve keşifnameyi İstanbul ve Edirne Belediyesinde görebilirler ve 360 kuruş bedel mukabilinde Edirne Belediyesinden tedarik edebilirler.

İhale 25 nisan 939 tarihine musadif salı günü saat 15 te Edirne Belediye Encümeninde yapılacaktır. Talibler 2490 sayılı kanuna göre hazırlamış teklif mektublarını 24 nisan 939 pazartesi günü saat 17 ye kadar Belediye Encümenine makbuz mukabili tevdi etmiş olacaklardır. Bu saatten sonraki teklifler ve posta gecikmeleri muteber değildir. (2390)

İstanbul Belediyesi İlânları

Yedek Subay okulu duvarının geri çekilerek yolun tevsii inşaatı 12330 lira 91 kuruş tahmin bedelile ve kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 28/4/939 cuma günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Şartname ve projesi 62 kuruş mukabilinde alınabilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesika ile Yollar Şubesi Müdürlüğünden bu işi yapabilecek - lerine dair alınacak vesikayı Fen İşleri Müdürlüğüne tasdik ettirdikten sonra 939 yılı Ticaret Odası vesikasile 924 lira 82 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber teklif mektublarını havi kapalı zarflarını yukarıda yazılı günde saat 14 e kadar Daimî Encümene vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul olunmaz. «B.» (2505)

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

1 — Güzel San'atlar Akademisine bağlı - Dolmabahçe Sarayının eski veliahd dairesindeki - Resim ve Heykel müzesinin çatı ve kurşun tamiri işleri açık eksiltmiye konulmuştur. Bu işin keşif bedeli (4047) lira (95), muvakkat teminatı da (303) lira (60) kuruştur.

2 — Açık eksiltme 17/4/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 te Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.

3 — Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel ve hususî şartname ile proje, keşif hulâsası ve buna müteferri plân vesaire Güzel San'atlar Akademisi idaresinden bedelsiz olarak alınabilir.

4 — İsteklilerin evvelce bir taahhüd isini yapmış olduklarına dair Nafıa Müdürlüğünden ve Evkaf Heyeti Fenniyesinden alacakları bir vesika ile muayyen gün ve saatte hazır bulunarak eksiltmeye iştirak eylemeleri. (2484)

AÇIK ARTTIRMA İLE EMSALSİZ SATIŞ

Nisanın 16 ncı pazar günü sabah saat 10 da Teşvikiyede Kâğıdhane caddesi 69 No.lı Gözem apartımanın 2 No.lı dairesinde Bizanten, Romen vesair mermer ve toprak heykeller. XIII den XVIII asra aid hayli Türk çinileri ve nadide epok eşyaların ikinci satışı olacaktır.

Mevzuubahs eşyaları evvelce görmek için arzu edenler 15 nisan cumartesi günü sabah saat 10 dan akşam 5 e kadar ziyaret edebilirler.

Aydın Belediye Reisliğinden:

35 lira aslî maaşlı Belediye Hesab İşleri Müdürlüğü münhaldir. Belediye memur ve müstahdemleri nizamnamesinde yazılı vasıfları haiz ve bu işe ehliyetli bulunanların fotoğraf, kısa tercümeihal ve vesikalarile Belediyemize müracaat etmeleri ilân olunur. (2486)

Tunceli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tunceli vilâyeti Ovacık kazasında Munzur betonarme köprüsü inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli 31,000 liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Keşif hulâsa cetveli,
E — Köprüler fennî şartnamesi,
F — Hususî şartname,
G — Fennî şartname,
H — Proje,
İ — İstiyenler bu işe aid şartname ve evrakı 2 lira mukabilinde Tunceli Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 2/5/939 salı günü saat 15 te Tunceli Nafıa Müdürlüğü binasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 2325 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
A — İhaleden en az 8 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası,
B — Ticaret ve Sanayi Odası sicil vesikası.

5 — Teklifler, üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli Nafıa dairesindeki eksiltme komisyonu reisilğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve arttırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2339)

San'atkâr Aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Eskişehir şimendifer fabrikasında çalıştırılmak üzere tesviyeci, tornacı ve kazancılıktaki bilgileri yüksek derecede olan san'at erbabı işe alınacaktır. Ücretleri imtihanda gösterecekleri ehliyet ve liyakate göre tespit edilecektir. İmtihanlar Ankara deposunda, Eskişehir Cer atölyesinde, Alsancak Cer atölyesinde. Yedikule Cer atölyecinde yapılacak ve matlûb evsafta görülenler tavzif edilecektir. Taliblerden Ankarada bulunanlar Cer dairesine, Eskişehirdekiler Cer atölyesine, İstanbulda bulunanlar Sirkecide 9 uncu İşletme Müdürlüğüne, İzmirde bulunanlar da Alsancak atölyesine müracaat etsinler. «1247» (2417)

Yapı İşleri İlânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Erzurum Vilâyetinde yaptırılacak Üçüncü Umumî Müfettişlik grup inşaatı müştemilâtından müşterek işler, otel, iki komutan evi ve iki memur evi ikmali inşaatıdır.
Keşif bedeli: 267,236 lira 45 kuruştur.

2 — Eksiltme 2/5/939 salı günü saat 16 da Nafıa Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak «13» lira «37» kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 14439 lira 46 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa Vekâletinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile isteklilerin Nafıa Vekâletine müracaatleri ve istidalarına en az bir kalemde 150 bin liralık bu işe benzer bir iş yaptıklarına dair işi yaptıran idarelerden alınmış vesika raptetmeleri muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremiyeceklerdir.

5 — İstekliler teklif mektublarını ihale günü olan 2/5/939 salı günü saat 15 e kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.
Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2385)

Karacabey Belediyesinden:

1 — Karacabey kasabasında Belediye tarafından yaptırılacak elektrik tesisatına aid santral binasile makine temelleri ve buna aid müteferrik inşaat açık eksiltme usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — İhale 21 nisan 939 tarihine müsadif cuma günü saat 15 te Karacabey Belediyesi binasında yapılacaktır.

3 — Keşif bedeli: «7,523» lira «87» kuruştur.

4 — Muvakkat teminat: «565» liradır.

5 — İstekliler, ekslitme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname, tahlili fiat ve hulâsai keşif cetvellerile projeler ve teferrüatını Karacabey Belediyesinden alabilirler.

6 — İsteklilerin «2490» sayılı kanun mucibince bu işi yapabileceklerine dair kanunî vesaikle birlikte ihale gününde Karacabey Belediyesine mürcaatleri ilân olunur. (2328)

KADIN SEVERSE...

Yazan: *ESAD MAHMUD KARAKURD*

— 39 —

İşte Nevin, mektubu, şimdi bu kıza yazıyor.

Yan gözle bakıyoruz. Okuya bildiğimiz ve görebildiğimiz satırlar şunlar:

«... İmkânı yok Rayınhart; bu adamı unutamıyorum. Bütün o sarfettiğimiz emekler beyhude imiş! Derimin içine, ruhumun derinliğine nüfuz etmiş bu adam, silinmiyor bir türlü. Daha memleketime ayak basar basmaz, içimde birşeyin acı acı burkulduğunu duydum. Ne zaman ki, trenimiz, Marmara sahillerine yaklaştı, ne zaman ki başımı pencereden çıkardığım vakit, uzaktan sisler içinde Uludağın karlı tepelerini gördüm; birdenbire çıldırıyorum zannettim!

Haykırmamak, bağıra bağıra, sarsıla sarsıla ağlamamak için zor tuttum kendimi!... Bir anda bütün mazi, gözlerimin önünde canlandı. Issız geceyi, karlı dağları, petrol lâmbasile aydınlanan döşemeleri beton taş odayı, en kuytu köşelerine varıncaya kadar görmeğe başladım. Sesler kulaklarımda çınlıyor, ışıklar önümde pırıldıyor, fırtına kafamın içinde uğulduyordu. Onun kara gözlerile, gözlerimin içine baktığını görüyordum. Siyah kıvırcık saçları, geniş omuzları, esmer yüzü, en küçük çizgilerine varıncaya kadar karşımda yaşıyordu. Her şeyi, her şeyi bütün teferrüatile hatırlıyordum. Hatta konuştuklarımızı bile cümle cümle, kelime kelime tekrarlıyordum: «Bu benim tanımadığım bir odada, yalnız geçen ilk gecem diyordum. Annemin baş ucumdaki yerini, ilk defa yabancı bir adam alıyor bu gece!.. Parmaklarım, daha ilk defa ışıkları sönmeğe başlayan, ıssız, tenha bir odada, babamdan gayrı bir erkeğin eline temas ediyor. Bu gece ilk defa çocukluğumu unutuyorum. Başım dönüyor. Manasını anlayamadığım garib bir ürperiş, heyecan duyuyorum içimde!... Birşeyler oluyor bana diyorum Ferid Bey!...» Rayinhart; o an, bütün hüznile, bütün acısile gözlerimin önünde canlanıyordu. Kalın kemikli parmaklarile, birdenbire çıplak kollarıma sarıldığını bile görüyordum. Beni kendisine doğru çekiyor, dudaklarını dudaklarımın üstüne kokuyordu. Son bir gayretle çırpınıyor, haykırıyordum. «Ferid Bey, ne yapıyorsunuz, çıldırdınız mı, bırakın beni, Allah aşkına bırakn, günahtr, yapmayın, acıyın, acıyın bana!...» O vücudümü kollarının arasında sıkıyor, «çok geç, çok güç Nevin!...» diye inliyordu. Bu iniltileri bile işitiyordum. Kendimi deli gibi kompartımanın peykeleri üzerine atarak, bağıra bağıra, sarsıla sarsıla ağlamağa başladım Sesim, tekerleklerin raylardan çıkardığı madenî gürültülere karışıyor, boğulup gidiyordu. Anneme, babama ıstırabımı hissettirmemek için, o gün garda neler çektiğimi tasavvur edemezsin!... İşte böyle Raynhart; daha memleketime ayak bastı ğım dakikadan itibaren, durup dinmek bilmiyen, ölümden beter bir ıstırab ve işkence içinde yaşıyorum.

Raynhart; bilmiyorum, acaba her genc kız da benim gibi midir?... Her genc kız da, daha böyle günahsız, bilgisiz bir çocukken, daha dünya onun tecrübesiz yaşında bir muamma halinde yaşarken, tesadüfün karşısına çıkardığı ilk erkeğe, benim gibi maddî, manevî bütün varlıklarile bağlanıyor mu?... Eğer böyle ise, inan Raynhart; kendimden çok onlara acırım. Çünkü bilirim ki bu ıstırab, dünyada eşi olmıyan bir ıstırabdır.

Söyledim sana; unutmağa imkân yok. Buraya geldiğim gündenberi bir dakika onsuz değilim... Her an gözlerimde yaşıyor, hep beraberim!... Oh Yarabbi!... Ne acı, ne tahammül edilmez bir hayat bu!...

Ara diyorsun!... Hayır aramıyacağım, ebediyete kadar aramıyacağım onu. Hem niçin arayayım?... Maceralarını, saadetini görmek için mi Raynhart?... Yoksa, kollarında, benim alamadığım yere bugün sahib olan, o meçhul ve mes'ud kadının heyecanını duymak için mi?... Allah göstermesin, Allah hissettirmesin bu ıstırabı bana Raynhart!... Herşeye tahammül ederim, fakat onun kollarında, bir kadının mes'ud yaşamasına asla tahammül edemem!... Çünkü hâlâ o yere sahib telâkki ediyorum kendimi!... Aşkımla, içimle, sadakatimle sahibi bulunuyorum o yerin!...

Hayır, aramıyacağım Raynhart!... Onun da benim gibi azab çekmesini, onun da benim gibi ağlamasını istiyorum... İstiyorum ki; 15 yaşında tecrübesiz bir çocuğun günahını, dünyanın en büyük ıstırabı halinde, kalbinin içinde, dimağında, kemiklerinin derinliğinde duysun!... Eğer insansa, eğer göğsünde taşıdığı kalb, bir et ve sinir parçası değilse, bu sızıyı, bu vicdan azabının öldürücü acısını ta ömrünün sonuna kadar yudum yudum hissederek yaşayacaktır!... Neler söylüyorum, ne saçmalarla başını şişiriyorum. Görüyorsun ya, yazılarım sana ne kadar perişan, ne kadar bitkin olduğumu gösteriyor... Ne yapayım, kime derd yanayım, senden başka içimi dökecek kimsem yok ki.. Beni affet, kıymetli vakitlerini alıyorum.

İşte böyle Raynhart'cığım; hayatım bir cehennem azabı içinde geçiyor...»

Mektubun son kısmını okuyamıyoruz. Çünkü Nevin parmaklarının tersile, kirpiklerinin ucunda pırıldayan küçük yaş damlacıklarını silerek kâğıdı kapatıyor... Sendeliye sendeliye ayağa kalkıyor. Pencerenin önüne doğru yürüyor. Dışarda hafif bir yağmur... Alnını ıslak camların üzerine yapıştırıyor. Gözlerini karşıda bir noktaya dikiyor. Bakıyor, bakıyor... Sarı çıplak bir tepe, - dalgalı bir deniz - üstü dumanlı ufuklar... Sonra birdenbire kendini yan taraftaki şezlongun üzerine atarak, başlıyor hıçkıra hıçkıra ağlamağa!...

* * *

Beklenmiyen bir hâdise

Yağmurlu bir teşrinisani akşamı... Islak ve rutubetli bir gece başlıyor... Sıkıntılı, sinirli bir günün son ışıkları da sönmüştür şimdi...

Gene Kemal Enginin Maçkadaki evindeyiz... Saat akşamın dokuzudur... Leyla odasında, sonbahar çiçeklerinden yapılmış bir demeti, vazonun içine yerleştirmekle meşgul. Üzerinde gayet şık, siyah bir kostüm var... Muntazam taranmış kır saçları, başının her hareketinde, rüzgâra tutulmuş bir papatya tarlası gibi dalgalanıyor... Soyunmak için oda hizmetçisini çağırdığına bakılırsa, henüz yeni sokaktan gelmiş olacak...

— Ayşe; «rob de şambr'ımı» getir!.

Diyerek ağır ağır aynanın önüne doğru yürüyor. Parmaklarile, şakaklarının üstüne düşen saçlarını düzeltiyor...

— Bey geldi mi Ayşe?
— Hayır hanımefendi,
— Beni kimse arayan oldu mu?
— Hayır efendim.

(Arkası var)

Türkiye ve bazı italyan gazeteleri

İngiliz garantisi Balkanlara da verilirse, İtalyanlar Eğe denizine yayılacaklarmış!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

geye ve Karadenize doğru yeni bir İtalyan yayılmasının takib edeceğini ilâve etmektedir.

Bütün gazeteler, İngiliz sistemine girmemeleri için Atina, Ankara, Bükreş ve Belgrada bir ihtar mahiyetinde telâkki ettikleri vaziyeti uzun uzadıya işaret ediyorlar.

Bütün gazeteler İtalyanın, Türkiye ile Yunanistanın kendi limanlarını yabancı filoların emrine vermelerini müsamaha ile karşılayamıyacağını bildiriyorlar.

«Corriere Padano» gazetesi, Bükreş, Ankara ve Atinanın İtalyan emelleri karşısında Belgradın gösterdiği anlayışı göstereceklerini ümid etmekte, aksi takdirde «bugün bir İtalyan toprağı olan Arnavudluğun Egeye ve Karadenize doğru bir sıçrama tahtası olabileceğini» bildirmektedir.

İtalyan gazeteleri telâşa mahal görmüyorlar!

Roma 12 (a.a.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Popolo di Roma gazetesinin Paris muhabiri yazıyor:

Londra ve Paris tarafından Balkanlarda Arnavudluk meselesi münasebetile ihdas edilen telâş verici manzaranın Atina, Ankara ve Bükreşi antitotaliter bir kovalisyona sürüklemek için en iyi çare olup olmadığı yakında anlaşılacaktır. Bu kovalisyonda İngilterenin kârı açık bir surette görülmekte, fakat İtalyanın hiçbir zaman tehdid etmediği ve kendilerile daima samimî münasebetler idame ettiği doğu Akdenizi devletlerinin kârı o kadar vuzuhla sezilmemektedir. Anadoluda Yunan felâketinin mes'ulu İtalya değildir. Suriyede yerleşen İtalya değildir. Filistinde kanlı hâdiseler çıkaran İtalya değildir. Londra ve Parisin ortalığı telâşa düşüren hiddetinde, gözden kaçması mümkün olmıyan tahrikâmiz cephelerde bir samimiyetsizlik mevcuddur. Türkiye ve Yunanistan Fransız - İngiliz tazyiklerinde bu memleketlere aid toprakları hegemonyalarına alet olarak kullanmak gibi gizli bir maksad mevcud olduğunu görmekle hata işlemiş olmıyacaklardır.

Refik Saydamın nutkunun bıraktığı akisler

Paris 12 (a.a.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Türkiye Başvekili tarafından yapılan ve memleketin ideolojik mahiyette kovalisyonlara girmesini red ve bitaraflığını teyid eden beyanatından anlaşıldığı şekilde Ankara hükûmeti tarafından alınan vaziyet Paris siyasî mahfillerinde yeni bir İngiliz - Fransız hezimeti ve Hatayın sulhan terki hakkındaki Türk - Fransız müzakerelerinin neticesizliğine bir işaret olarak telâkki edilmektedir.

İngiltereye sipariş edilen demiryolları malzemesi

Ankara 12 (Telefonla) — İngiliz kredisinden dört milyon liralık lokomotif ve sair demiryolları malzemesi siparişi verildi.

General Asım Gündüz bugün şehrimize geliyor

Ankara 12 (Telefonla) — Hitler'in 50 nci yıldönümünde bulunmak üzere Almanyaya gidecek Türk heyeti reisi Genelkurmay Asbaşkanı Orgeneral Asım Gündüz, bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

İngiliz Kralının Kanada seyahati

Londra, 12 (a.a.) — «Daily Ekspres» ve «News Chronicle» in yazdığına göre dün Kral ile Çemberlayn, Kralın Kanadaya yapacağı seyahatin enternasyonal gerginlik dolayısile tehiri meselesini görüşmüşlerdir.

«Deyli Herald» ise bilâkis, seyahat programında hiçbir değişiklik olmadığını resmî ihtihbaratına atfen bildirmektedir.

Mısırda feci bir yangın

Kahire 12 (a.a.) — Aşağı Mısırda [illegible]

İngiltere ve Fransa bugün kat'î kararlarını ilân ediyorlar

[Baştarafı 1 inci sahifede]

decektir. Başvekilin nutku resmî bir beyanname mahiyetini haiz bulunacaktır.

Londra gazetelerinin nutuk hakkındaki mütaleaları

Londra 12 (a.a.) — Gazetelere göre, Çemberlayn'in yarın Avam Kamarasında yapacağı beyanat umumî bir tarzda tespit edilmiş bir ihtardan ibaret olacaktır. Çemberlayn, İngilterenin doğu Akdenizinde her türlü yeni askerî icraatı hasmane bir hareket olarak telâkki edeceğini bildirecek ve statüko tabirinden ne anladığını tayin ve tespit edecektir.

Gazeteler, müşterek bir cephe tesisi hakkındaki gayretlerden bahse devam etmekte ve bu gayretlerin henüz bir neticeye bağlanmamış olmasından dolayı hoşnudsuzluklarını gizlememektedirler.

Gazeteler, bu itibarla, dün Sovyet büyük elçisi Maiski ile Lord Halifaks arasında cereyan eden görüşmeleri ilk plâna koyuyorlar.

Times gazetesi beynelmilel gerginliğin zevahire rağmen hiçbir suretle azalmamış olduğunu yazıyor ve diyor ki:

«Çemberlayn'in Avam Kamarasında yapacağı beyanatın metni dominyonlara ve Fransız ve Sovyet hükûmetlerine bildirilmiştir. Bu beyanat İngilterenin Akdeniz statüsü tabirinden neyi kasdettiğini çok sarih olarak bildirecektir. İngiliz hükûmeti, teminatının sahasını mümkün olduğu kadar sür'atle Romanyaya da teşmil etmek niyetindedir.»

Deyli Telgraf gazetesi, Çemberlayn'in Arnavudlukta kullanılan usulü çok şiddetle tenkid edeceğini bildirmektedir.

Bundan başka, bu gazeteye göre, Libyadan mühim miktarda İtalyan kıtaatının Tunus hududundan Mısır ve Sudan hududuna geçtiği hakkında İngiliz hükûmetine malûmat gelmiştir. Bundan dolayı askerî mahfiller, İngiliz kıtaatının icabında bu toprakları derhal müdafaa edebilmek için takviye edilmesi lüzumuna kani bulunmaktadırlar.

Endişe uyandıran uydurma haberler

Londra 12 (a.a.) — Times gazetesi, «Avrupa endişe içinde» ve Deyli Telgraf gazetesi de «Avrupada gerginlik» başlıkları altında Avrupa kıt'asında hüküm sürmekte olan büyük sıkıntıya işaret etmekte ve her ikisi de her beynelmilel gerginlikle beraber ortaya telâş uyandıracak haberler atmanın mütecaviz devletlerin yeni diplomasi tekniklerinin bir usulü olduğunu ilâve eylemektedirler.

Times gazetesi, netice olarak, bu haberlere fazla bir kıymet atfetmenin ihdas ettikleri şartları istismar etmekte menfaatleri olanların ekmeğine yağ sürmek demek olacağını yazmaktadır.

Hariciye Nezaretinde dünkü faaliyet

Londra 12 (Hususî) — Hariciye Nezaretinde bugün de büyük bir faaliyet müşahede edilmiştir. Lord Halifaks, dominyonların fevkalâde komiserlerile Türkiye, Yunanistan, Lehistan, Fransa ve Romanya elçilerini kabul etmiştir.

Londra sefirimiz Halifaks'la görüştü

Londra 12 (a.a.) — Türkiye büyük elçisi Tevfik Rüştü Aras, bu sabah İngiliz Hariciye Nezaretine gitmiştir.

Hariciye Komitesinin dün meşgul olduğu mühim meseleler

Londra 12 (a.a.) — Nazırlardan mürekkeb hariciye komitesi bugün öğleden sonra toplanmıştır.

Öğrenildiğine göre komite, bilhassa Alman - Leh gerginliği, İtalyan kıt'alarının İspanyadan geri alınması ve İspanyol Fası meselelerini tetkik etmiştir.

Maltadaki harb tedbirleri kaldırılmış

Londra 12 (a.a.) — Cebelüttarıkta istihkâmların mühim surette takviye edildiğine dair gazetelerde çıkan haberleri tekzib eden Reuter Ajansı, Maltadan da aldığı bir haberde ora resmî mahfillerinin şu mütaleasını kaydeylemektedir:

Son günlerin gerginliği zail olmuş ve vaziyet tabiî bir hal almıştır. Maltaya Warspite, Barham ve Ramillies zırhlıları gelmişse de sahil ve hava müdafaa bataryalarının harb vaziyetine getirilmesi gibi dün alınan tedbirler bugün kaldırılmıştır.

İş Allaha mı kaldı?

Londra 12 (Hususî) — Halk, sulh için dua etmek üzere kiliseleri doldurmaktadır. Halkın bu tehacümü üzerine, Westminster ve Sen Pol kiliselerinin gece gündüz açık bulundurulmalarına karar verilmiştir.

İngiltere saray halkı talim yapıyor!

Londra 12 (Hususî) — Kral, Kraliçe, Prensler ve Prensesler bugün Windsor sarayında hava hücumlarına karşı kor[illegible]

maskesi takmak suretile iştirak etmişlerdir. Talimler büyük bir muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Yunanistanın teşekkürü

Roma 12 (a.a.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Romadaki Yunan orta elçisi bugün hükûmete aşağıdaki tebligatta bulunmuştur:

Yunan hükûmeti, 10 nisanda İtalyan maslahatgüzarı tarafından İtalyan hükûmeti adına faşist hükûmetinin gerek kara hududları ve gerek deniz hududları itibarile Yunanistanın bütünlüğüne riayet edeceği hakkında kat'î teminatı ihtiva ederek yapılan tebligattan dolayı en hararetli teşekkürlerinin bildirilmesine Yunanistanın orta elçisini memur eylemiştir. Başvekil Metaksas, Başvekil Mussolini'nin bu beyantını büyük bir memnuniyetle sened ittihaz ederken, iki memleketi her zaman bağlıyan an'anevî dostluğu bozacak mahiyette hiçbir hâdisenin vuku bulamıyacağına ve bu muslihane teşriki mesainin devamı için yeni bir samimiyet devresinin başladığına kat'î surette kani bulunduğunu ilâve eylemektedir.

Fransada

Fransız kabinesi dün Cumhur Reisinin riyasetinde toplandı

Paris 12 (Hususî) — Kabine bugün Cumhur Resi Löbrön'ün riyasetinde toplanarak, Başvekil Daladye tarafından yarın parlamentoda irad edilecek nutku tasvib etmiştir.

Daladye, yarınki nutkile beynelmilel haricî vaziyette Fransanın hattı hareketini müdafaa edecek ve Fransız hükûmetinin takib edeceği siyaseti sarih bir lisanla ilân edecektir.

Fransız donanmasına «Hazırol!» emri verildi

Paris 12 (Hususî) — Fransız hükûmeti donanmaya «hazır ol» emri vermiştir. Ayni zamanda hudud muhafızlarının takviyesi için bazı yeni tedbirler alınmış, orduda ve donanmada izinler lâğvedilmiştir.

Fransız kabinesinin dünkü içtimaında görüşülen meseleler

Paris 12 (a.a.) — Nazırlar meclisi, bu sabah Löbrön'ün riyasetinde toplanmıştır.

Şimdiki Avrupa vaziyeti karşısında Fransanın ittihaz edeceği tarzı hareket hakkında Fransa hükûmeti namına yarın Daladye tarafından neşredilecek olan beyanname ittifakla tasdik edilmiştir.

Daladye, umumî vaziyet hakkında izahat vermiş ve alınmasını istediği askerî tedbirleri anlatmıştır.

Meclis, hâdiselere karşı koymak üzere alınan yeni tedbirleri kabul etmiştir.

Bone, son buhran esnasında Fransa tarafından yapılan diplomatik teşebbüsleri anlatmış ve İngiltere ile diplomasi sahasındaki teşriki mesainin ehemmiyetini tebarüz ettirmiştir. Nazır, Avrupanın halihazırdaki vaziyetinde Fransanın tarzı hareketine saik olan başlıca prensipleri anlatmıştır.

Sarraut, Fransada yaşıyan ecnebilerin kontrola ve bazı ahvalde bunlardan istifade edilmesine dair tanzim edilen üç kararnameyi meclisin tasvibine arzetmiştir.

Meclisin içtimaından evvel Bone, İngiliz sefirini kabul etmiştir.

Daladye'nin nutku radyo ile neşredilmiyecek

Paris 12 (a.a.) — Daladye'nin yarınki beyanatı radyo ile neşredilmiyecektir. Bu beyanat, Fransanın Avrupanın vaziyeti karşısındaki mevkiini tarif eden kısa bir tebliğden ibaret olacaktır.

Bu beyanat, evvelâ İngiltere hükûmetine bildirilecektir.

Fransız mehafilinde korkulan meseleler

Paris 12 (a.a.) — Fransız mehafili, İtalyan kıtaatının İspanyada bir harekete geçmesinden korkmaktadır. Bu hareket,

1 — Umumî harb halinde Cebelüttarıka,

2 — Tancaya karşı yapılabilir.

Ayni mehafil, Faslı kıtaatın Fasa iade edilmiş olduğuna ve Madridde yapılacak zafer geçidine iştirak etmiyeceklerine işaret eylemektedirler.

Diplomasi mehafili, İngiliz münakalâtı için çok mühim bir üssülhareke olan Tancaya karşı bir taarruz vukuunda İngilterenin mukabil harekete geçeceğinin muhakkak olduğunu beyan etmektedirler.

Arnavudlukta

Askerî işgaller tamamlandı

Tiran 12 (a.a.) — İtalyan kıtaatı, dün Yunan hududuna varmadan son Arnavudluk komünü olan Biklichta'yı işgal etmişlerdir. İtalyan kıtaatı bu suretle Arnavudluğun Yunan hududundaki son nahiyesini de işgal etmiştir.

Kont Ciano Tiranda

Tirana 12 (Hususî) — Müessesan meclisi bugün toplanarak Arnavudluk tacını İtalya Kralına tevdie karar vermiştir.

Faşist büyük elçisi yarın Romada toplanarak Arnavudluk meselesini müzakere edecektir.

Arnavudluğa bir İtalyan umumî valisi tayin edileceği haber veriliyor.

Yeni Arnavud hükûmeti

Tirana 12 (a.a.) — Yeni Arnavudluk hükûmeti şu suretle teşkil edilmiştir:

Başvekil ve Nafıa Nazırı: Şefkat Verlaci.

Hariciye: Dino Cemi.

Adliye: Cafer.

Maliye: Alizoli Feyzi.

Ekonomi: Belga Andon.

Maarif: Ernest Kolici.

Yugoslavyanın tekzibi

Belgrad 12 (a.a.) — Salâhiyettar mehafil, Yugoslavya tarafından Arnavudluk hududunda veya Adriyatik sahilinde askerî bir takım tedbirler alınmış olduğuna dair haberleri tekzib etmektedir.

Arnavudluk lehine nümayişler

Paris 12 (Hususî) — Tunusun ve Cezayirin bir çok şehirlerinde Arnavudluğun işgaline karşı müteaddid protesto mitingleri akdedilmiştir.

Arnavud Kraliçesi ağır hasta

Londra 12 (Hususî) — Larisa (Yenişehir) hastanesinde tedavi edilmekte olan eski Arnavudluk Kraliçesi Jeraldin'in sıhhî vaziyeti vahamet kesbetmiştir.

Askerî tedbirler

Lehistanda askerî tedbirler

Londra 12 (Hususî) — Lehistanda ihtiyat sınıflar silâh altına çağırılmıştır. Yugoslavyada da bazı ihtiyat kıtaatı silâh altına davet edilmiştir.

Felemenk hükûmeti de bilhassa hudud muhafızlarını takviye etmiştir.

Felemenkte seferberlik hazırlığı

La Haye 12 (a.a.) — Holanda ajansının bir tebliğine göre, seferberliğe tevessül etmek icab ettiği takdirde hazır bulunmaları için bazı ihtiyat sınıflarına emirler verilmiştir.

Feyezan tedbirleri

Amsterdam 12 (a.a.) — «Nieuve Rotterdamsche Courant» gazetesi yazıyor:

«Paskalya günlerinde 8000 amele Grebbe kanalında çalıştırılmıştır. Bu kanal Holandanın feyezan husule getirmek suretile müdafaası sisteminde birinci derecede bir rol oynamaktadır. Şimdi işler gerek Amersfoort gerek Veenendaal taraflarında sür'atle ilerlemektedir.

Hudud boylarında da tahkimat hummalı bir faaliyetle devam etmektedir.»

Belçika hazırlıklarını bitirdi

Brüksel 12 (a.a.) — Neşredilen bir tebliğde, Belçikanın icab eden bütün askerî tedbirleri çok evvel almış olduğundan yeni asker sevkiyatı haberlerinin doğru olmadığını bildirmektedir.

Yunan gazetelerinin mütaleası

Atina 12 (a.a.) — Başvekil Metaksas'ın Yunan milletine hitabesini mevzuu bahseden gazeteler, enternasyonal vaziyetteki buhrana rağmen Yunan milletinin soğukkanlılığını muhafaza etmiş olduğunu ve bunun sebebi de 4 ağustos 1936 tarihindenberi milletin kendisini emniyette gördüğünü, çünkü vatan menfaatlerinin iyi ellerde bulunduğunu pekâlâ bildiğini yazıyorlar.

Katimerini diyor ki:

«Filhakika Metaksas hükûmeti memleketin silâhlı kuvvetlerini ve millî müdafaa teçhizatını tamamlamak için icab eden bütün gayretleri sarfetmiştir. Yunan milletinin gösterdiği soğukkanlılık duygusuzluğun bir neticesi değildir. Bütün dünya bilir ki, bu millet, istiklâline, tamamlılığına ve memleketinin şerefine büyük bir hassasiyetle bağlıdır. Hâdiselerin inkişafını takibde gösterdiği soğukkanlılık Yunan silâhlarının her ihtimale karşı koymağa hazır bulunduğuna ve Kralın yüksek idaresi altında müttehid Yunan milletini sevkeden hükûmet reisinin şimdiki fırtınalarda devlet gemisini vegâne kullanabilecek adam olduğuna emin olmasındandır.»

Estia gazetesi, şöyle yazıyor:

«Yunanistan daha bundan birkaç sene evvel bütün komşularına hürmet edeceğini, onlarla sağlam dostluk münasebetleri tesis ettiğinden dolayı samimî bir sulh siyaseti çizmiştir. Son üç sene içinde bu siyaset faal ve muttarid bir mesai ile sabit olmuştur. Yunanistan sulhu, yorulmuş bir milletin sığınağı suretinde değil, münhasıran faal milletlerin ve insanların lâyık bulunduğu ve çalışma ve fedakârlıklarla elde edilebilir bir nimet olarak milleti, millî müdafaasını tensik etmiş ve Yunan sulhunun sarsılmaz esaslarını koymuştur.

Şimdi Başvekil Yunan milletinin sükûnetle sulh mesaisinde çalışabileceğini temin ediyor. Yunan hükûmeti, milletin ve memleketin istiklâl ve tamamlığını kat'iyyen temin eden bütün unsurlara malik bulunduğuna dair teminat veriyor. Bu teminatın başlıcası hiç şüphe yok ki, millî müdafaa mekanizmasının mükemmel surette işlediği kanaatidir. Bundan dolayıdır ki, Başvekil Metaksas'ın tebliği, Yunan milletinin iftihar ve itimad tezahürü mahiyetini almaktadır.»

Yugoslavya, Berlin ve Romaya itimad ediyor

Belgrad 12 (a.a.) — Yugoslavya mahfilleri İngilterenin doğu Avrupası devletlerine lüzumu veçhile yardım imkân ve ihtimalini azçok tereddüd ve şüphe ile karşılamaktadırlar.

Bu mahfiller ne Yunanistanın, ne de dafüi ittifakı kabul edemiyeceklerini, zira böyle bir ittifakın büyük devletler arasında umumî bir harb vukuunda kendilerini derhal ileriye atacağını bildiriyorlar.

Siyasî mahfiller, İngilterenin de bunu anladığını ve Yugoslavyaya şimdiye kadar gerek doğrudan doğruya gerekse bilvasıta hiçbir garantı teklifi göndermediğini kaydetmektedirler.

Bu mahfillere göre Yugoslavya Berline ve Romaya itimad etmektedir. Pek tabiî olarak bir gün bu itimad bozulduğu takdirde Yugoslavya bütün kuvvetile kendini müdafaa edecektir.

Fakat şimdiye kadar böyle bir endişeyi haklı gösterecek hiçbir şey mevcud değildir.

Gene bu mahfillere göre Londra ve Paris Akdenizdeki menfaatlerini tehdid edecek her tehlikeye karşı münasib tedbirleri, küçük devletlerden İngilterenin

Leh-Alman münasebatı

Almanyada yüksek mevki sahibi bir zat, bir Fransız gazetecisine dikkate şayan sözler söylemiş

Pariste çıkan *Le Journal* gazetesinin Breslav'da bulunan bir muharriri, Almanyanın Polonya hakkındaki düşüncelerini anlatan yüksek mevki sahibi bir şahsiyetin beyanatını naklediyor.

Muharririn, ismini zikretmediği bu şahsiyet, Almanyanın Polonyaya karşı nasıl bir hattı hareket ittihaz edeceği sualine şöyle mukabelede bulunmuştur:

«— Evet, Polonya ile ihtilâf halindeyiz. Bu ihtilâfın başlangıcı, elçimiz Kont de Moltke'nin, Albay Beck'e yaptığı bir ziyarettir.

Bu ziyaretin sebebine gelince: Almanya, Polonyadan iki şey istiyordu. Dantzig şehrile muhitindeki arazinin tamamile Almanyaya iadesi ve Almanyanın, Polonya koridorundan geçerek Prusyayı şarkî Almanyaya bağlayan bir otomobil yolu inşa etmesine müsaade olunması. Taleblerimiz gayet mutedil şeylerdi.

Dantzig baştan başa Almandır. Alman otomobilcilerinin, Almanyadan Almanyaya gitmek için, Polonya kontroluna tâbi tutulmaları caiz değildir. Hulâsa, Moltke'nin Polonya hükûmetinin tasvibine arzettiği taleblerden daha tabiî birşey olamazdı.

Fakat cenub mizaclı olan Polonyalılar, ateşlendiler, últimatom vermeğe kalkıştılar, üç sınıf askeri silâh altına çağıracak derecede ileri giderek askerî tedbirler aldılar.

Polonya matbuatının bizim hakkımızdaki neşriyatı birdenbire şiddet kesbetti. Biz, bu heyecanı müsamaha ile görmeğe hazırız. Polonya efkârı umumiyesinin azim ekseriyeti, ötedenberi bizim aleyhimizde olduğu meçhulümüz değildir. Albay Beck, şimdiye kadar Cermen - Polonya dostluk siyasetini idame etmek hususunda büyük güçlükler çekmiştir. Alman últimatomu hakkındaki o yalan haber, daha doğrusu tahrif edilmiş haber intişar edince, bittabi bir galeyan husule geldi.

Efkârı umumiyenin bu cereyanı Albay Beck'i Londraya kadar sürükledi. Biz bundan dolayı kendisine itab etmiyoruz. Beck, kıymetini ve kadrini bildiğimiz bir dosttur. Bütün memleketine karşı duramıyacağını biliyoruz. Fakat bugünkü cereyan ne kadar şiddetli olursa olsun, herhalde fazla sürekli olmıyacaktır.

İsteklerimizin intac ettiği şiddetli Cermen aleyhtarlığı ve bütün memleketin mukavemet hususunda izhar ettiği arzu teemmülü icab ettirmiştir.

Vaziyet henüz olgun hale gelmemiştir. İşlerimizin sevk ve idaresinde şimdiye kadar çok ihtiyatkâr davrandık. Ehemmiyeti az olan talebler üzerinde derhal ısrar etmek hatalı olurdu ve bir koalisyon karşısında kalmak tehlikesi arzederdi. Bu koalisyonun teşekkülüne her ne bahasına olursa olsun mâni olmamız icab eder. Albay Beck, Londrada bulunuyor. Bu, bizim için çok vahim bir şeydir.

Hitler, başlıca zayıf noktamızın, her ikisi de Berline çok yakın bulunan Polonya ordusile Çek ordusunun çifte tehdidi altında bulunmamız olduğunu, daha 1933 te iktidar mevkiine gelir gelmez, kendisine hâs olan Napoleon'vari görüşile takdir etmişti.

Bu iki tehdid ortadan kalkmadıkça garbde hiçbir harb yapmağa imkân olmadığını anlamıştı. Binaenaleyh, millî arazimizi ikiye bölmüş ve kömür servetlerimizi zaptetmiş olmasını asla affedemiyeceğimiz Polonyaya karşı ademi tecavüz taahhüdlerine girerek bu memleketi bitaraflaştırdı.

Bunun, taleblerimizden nihaî surette sarfınazar manası tazammun etmediğini ve önce daha zayıf bir komşu olan Çeko-Slovakyadan kurtulurken, sıkıcı bir hasmı teskin etmek mecburiyetinde bulunduğumuzu bütün Alman milleti anlamıştı. Bugün, tekrar Polonya aleyhine dönmemizin vakti gelmiştir? Polonyanın Çek meselesindeki rolü dolayısile İngiliz ve Fransız efkârı umumiyesi ona pek taraftar bulunmadığı sırada bu sualin cevabı müspet olabilirdi. Maamafih, Mösyö Çemberlayn, zannettiğimizden daha iyi görmüş ve Polonya ile olan tesanüdünü ilân etmiştir.

Binaenaleyh şimdi vaziyetimizi değiştirmek icab ediyor. Başlıca nokta, aleyhimize olarak kendi kendine teşekkül eden hattın kuvvetlenmesine mâni olmaktır. Mösyö Beck'in, Londradan, hiçbir anlaşma yapmadan avdeti sureti kat'iyede şarttır.

Bu mümkün müdür? Evet. Polonyalılar, bizi durduran şeyin sadece, kuvvetlerini harekete getirmeleri olduğunu söylüyorlar. Bu kanaat, onlara, Almanyanın gerilemesini Çemberlayn'in müdahalesinden mütevellid gösteren faraziyeden ziyade iftihar vesilesi oluyor. Polonyalıları, her şeyi kendi başlarına yaptıklarına ve hiç kimseye muhtac olmadıklarına inandırmak lâzımdır. Eğer böyle düşünürlerse ve bundan başka, garbin büyük demokrasilerile açıktan açığa ittifak etmenin Çekler hakkında kayırlı olmadığını kendilerine maharetle hatırlatabilirsek, o zaman serbest, yani yalnız kalmaları imkânı vardır. Bizim de istediğimiz zaten bundan ibarettir.

Polonyalılara karşı tezimiz, taleblerimizin suitefehhümden ibaret olduğunu, Çemberlayn'in müdahalesinin, bu suitefehhümden istifade maksadına dayandığını söylemekten ibaret olacaktır. Polonyalılar Alman aleyhtarı bir cephe kurmak maksadını unuturlarsa Almanlar da, sırasız taleblerini unutacaklardır. diyeceğiz.

Bu suretle, vaziyet, buhrandan evvelki hale avdet edecektir. Sonra, demokrasiler teyakkuz bahsinde pek kuvvetli olmadıkları için, tek başına kalan Polonyaya karşı daha seri ve daha kuvvetli hareket edecek başka bir fırsat bulacaklardır. Polonyayı, şimdiden üç taraflı sıkıştırmış bulunuyoruz. Garbde, nefsi Almanya var. Şimalde şarkî Prusya var ki, Litvanya üzerinde bir himaye tesisile tahdid etmek ümidindeyiz. Slovakya üzerinde tesis ettiğimiz himaye sayesinde Polonyanın cenubuna ilerledik.

Bu cihetten, Polonyanın kömür, demir, çinko ve petrol servetlerine birkaç adım mesafede bulunuyoruz. Yani, Polonya, Çeko-Slovakyadan üç misli büyük olmakla beraber çember içine alınmış bulunuyor. Şimdi Polonyalılar bir müttefike sahib oldukları için emin ve kuvvetlerine mağrurdurlar. Onları vurmadan evvel, kendilerine, yalnızlığın ve kuşatılmış olmanın korkusunu tattırmak gerektir.»

KESKİN KAŞELERİ; Kırıklık, Nezle, Grip, Romatizma, baş ve diş ağrılarına birebirdir. Istanbul Bahçekapı **SALİH NECATİ**

TUNÇAY GİŞESİ

BU AY DA ÜÇ BÜYÜK İKRAMİYE VERMEK SURETİLE SEVGİLİ VATANDAŞLARINI ZENGİN ETTİ

No. 24675 Biletle 200.000 lirayı — İsmini vermek istemiyen bir müşterisine.

No. 30342 Biletle 40.000 lirayı — Samatya Kocamustafapaşada Karanfil sokak No. 16 da Bay Turhana

No. 38365 Biletle 15.000 lirayı — Seyyar bayimiz Ahmed vasıtasile satılan bilete.

Hiçbir ay yokturki TUNÇAY Gişesi büyük ikramiyelerden bir kaçını vererek müşterilerini sevindirmesin.

TUNÇAY gişesinden bir bilet al, zengin ol.

Yeni Tertib Biletlerimiz Gelmiştir.

Adrese dikkat: YENİCAMİ SULTANHAMAM CADDESİ MISIRÇARŞISI KAPISI KARŞISI No. 50

Serbayi Mütekaidini askeriyeden

M. HAMDİ BAKIRCIOĞLU

Aydın Belediye Reisliğinden:

1 — Aydın Belediyesi elektrik santralına ilâveten konulacak 240 - 250 beygir takatında bir motörle, jeneratör, alternatör, tevzi tablosu ve bunların teferrüatı ve montajları 22 mayıs 939 pazartesi günü saat 15 te Belediye Daimî Encümeninde ihale edilmek üzere yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.
2 — Tesisatın muhammen kıymeti 29,360 liradır.
3 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A — Fennî şartname,
B — Keşifname,
C — Eksiltme şartnamesi,
D — Plânlar.
4 — Arzu edenler bu evrakı Aydın Belediyesinde görebilirler ve parasız alabilirler.
5 — Eksiltmiye istirak edebilmek için 2202 liralık muvakkat teminat makbuzlarını 1939 senesine aid Ticaret Odası vesikası ve eksiltme tarihinden en çok bir hafta evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüğünden usulü dairesinde alınmış ehliyeti fenniye vesikası ile birlikte teklif mektublarına leffetmeleri icab eder.
6 — Tesisatın ikmal müddeti ihale tarihinden itibaren on beş aydır.
7 — Teklif mektublarının ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar Aydın Belediye Reisliğine (makbuz mukabilinde) tevdii lâzımdır. (Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.) (2041)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şartname ve nümunesi mucibince 20,000 Kg. kalın kınnap kapalı zarf usulile mubayaa olunacaktır.
II — Muhammen bedeli 17.000 ve muvakkat teminatı 1275 liradır.
III — Eksiltme 14/4/939 cuma günü saat 15 te Kabataşta Levazım şubesi Müdiriyetindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Şartname ve nümuneler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzunu ihtiva edecek kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 e kadar Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (2015)

I — Nümunesi mucibince 1258 aded tuz küreği mubayaa olunacaktır.
II — Muhammen bedeli 943,50 lira, muvakkat teminatı 70,76 liradır.
III — Eksiltme 20/4/939 perşembe günü saat 14 te Kabataşta Levazım şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Nümuneler hergün sözü geçen şubeden alınabilir.
IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (2234)

I — 11/IV/939 tarihinde ihale edildiği ilân edilen 20 kalem teknik aletlerine talib zuhur etmediğinden eksiltmesi 10 gün müddetle temdid edilmiştir.
II — Eksiltme 21/IV/939 cuma günü saat 15.30 da Kabataşta Levazım Şubesi Müdiriyetindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
III — Muhammen bedeli 1758,10 lira, muvakkat teminatı 131,85 liradır.
IV — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen günde % 7,5 güvenme paralarile Komisyona gelmeleri. (2495)

Cinsi	Miktarı		Muhammen B. Lira K.	% 7,5 teminatı Lira K.	Eksiltmenin günü	şekli	saati
Alâtı fenniye	60	kalem	1515 53	113 66	27/4/939	Açık	15,30
Yassı ve yuvarlak kayış	670	met. sif	434 —	32 50	3/5/939	»	14

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 2 kalem malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır.
II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminat paraları, eksiltme günü ve saatleri hizalarında yazılıdır.
III — Eksiltme hizalarında gösterilen günlerde Kabataşta Levazım Şubesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
IV — Kayış nümuneleri şartname ve listeler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde teminat paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (2494)

Belgrad Devlet Orman Öğretme Revir İşleri Revir Âmirliğinden:

1 — Belgrad ormanının Valide bendi ve Kürtkemeri şosesi üzerine istif edilmiş (4.000) dört bin kental karışık yakacak odun ile (10,000) on bin aded karışık fasulye sırığı açık arttırmaya çıkarılmıştır.
2 — Arttırma 14/4/939 tarihine musadif cuma günü saat 11 on birde Büyükdere Bahçeköy Orman Fakültesi binasındaki Revir Alım, Satım Komisyonu tarafından yapılacaktır.
3 — Odunların beher kentalı için tahmin edilen fiat (40) kuruş, muvakkat teminat 120 yüz yirmi lira; fasulye sırıklarının beher adedi için 1,5 kuruş muvakkat teminat 1 lira 25 kuruş olup revir veznesine yatırılacaktır.
4 — Şartnameyi görmek için tatil günlerinden maada hergün Revir idare sine, arttırmıya iştirak için de belli gün ve saatte Komisyona müracaatleri ilân olunur. (2042)

Ürgüp Belediye Reisliğinden:

Kazamızda faal bir genç doktorumuz vardır. Sermayeli bir eczacıya ihtiyacımız bulunduğundan ticareti kendisine aid olmak üzere meccanen eczane ve dolablar verileceği gibi Belediyemiz bütçesinden de mahiye elli lira ücret verilmek şartile taliblerin şimdiden Ürgüp Belediye Reisliğine müracaatleri. (2485)

Fatih sulh ikinci hukuk hâkimliğinden:

Reşid Mümtaz Paşaya verilen Dersaadette Yün ve Pamuk ipliği ve Ekmişe ve saire imaline mahsus Anonim Osmanlı şirketinin hâmiline mahsus müessis hisse senedlerinden (2) No. lusu zayi edildiğinden dolayı hisse senedi ve kuponlarına karşı evvelce men'i tediye talebini havi 36/339 No. lı dilekçe ile yapılan duruşması sonunda,

Üç sene zarfında müstehik zuhur etmediği takdirde davacı Ayni Hayat müracaatle tarifatı kanuniye dairesinde merasimi ikmal etmek üzere men'i tediyesine 16/3/936 tarihinde karar istihsal ederek ilân edildiği ve bu kere bu karara istinaden mezkûr şirket aleyhine davacı tarafından açılan davanın icra kılınan muhakemeleri sonunda üzerinden üç sene mürur ettiği halde bir müstehlik zuhur etmediği gibi davacı dahi tevcih olunan yemini usulen eda ederek iddiasını teyid eylemiş olduğundan T.K. 436 ncı maddesi mucibince müddeaaleyh şirketin yukarıda sözü geçen (2) No. lı hisse senedine aid faiz ve temettüün müddeiye tediyesine 3/4/939 tarihinde kabili temyiz ve itiraz olmamak üzere karar verildiği ilân olunur. (16866)

İstanbul Komutanlığı ilânları

Muhtelif kuturda 4669 kilo yumuşak çelik yuvarlak çubuk demir satın alınacaktır. Açık eksiltme ihalesi 25 nisan 939 salı günü saat 14,30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 4797 lira 45 kuruştur. İlk teminatı 360 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2398)

***

Komutanlık birlikleri için 7000 kilo pilâvlık pirinç şerait ve evsafı dahilinde satın alınacaktır. Pazarlığı 17 nisan 939 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2497)

***

Komutanlık birlikleri için 2500 kilo çorbalık pirinç şerait ve evsafı dahilinde satın alınacaktır. Pazarlığı 18 nisan 939 salı günü saat 14 te yapılacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2498)

***

Askerî Müzenin dahilî sıvası şartname ve keşif cetveline göre yapılacaktır. Pazarlığı 20 nisan 939 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. İsteklilerinin 71 liralık teminat makbuzu ve mektublarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile ve Vilâyet Nafıa Fen müdürlüklerinden sekiz gün evvel alacakları vesikalarile beraber belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (2499)

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu ilânları

1 — Tamir edilecek (6) aded şamandıraya aid açık eksiltme 29 nisan 939 tarihine raslıyan cumartesi günü saat 11 de Kasımpaşada bulunan komisyon binasında yapılacaktır.
2 — Keşif bedeli 3177 lira 30 kuruş olup ilk teminatı (238) lira (30) kuruştur.
3 — İsteklilerin belli gün ve saatte 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyona müracaatleri (2478)

Sahib ve Başmuharriri: **Yunus Nadi**
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **Hikmet Münif Ülgen**
Cumhuriyet matbaası

Gümrük ve Tahliye İşleri Yaptırılacak

SÜMERBANK

UMUMÎ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

1) Sivasta tesis edilecek çimento fabrikası için haricden gelecek takriben 5,000 ton sıkletindeki makinelerin Samsunda tahliye, gümrükleme ve Sıvasa sevki işleri bir müteahhide ihale edilecektir.
2) İsteklilerin Ankarada Sümerbank Umumî Müdürlük Ticaret Servisine ve İstanbulda Sümerbank İstanbul Şubesine müracaat ederek şartnameyi almaları lâzımdır.
3) Kapalı zarf içinde verilecek tekliflerin nihayet 6 mayıs 1939 tarihine kadar Bankaya tevdii lâzımdır.

Gerze Belediyesinden:

Elektrik Tesisatı

1 — Gerze Belediyesinin Nafıa Vekâletinden musaddak projeleri muci bince elektrik tesisatı kırk beş gün müddetle ve kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İş iki kısım üzerinedir.
2 — Bu işe aid münakasa şartnamesi, projeler ve evrakı sair Gerze Belediyesinde ve İstanbul Galata Karaköy Palas altıncı kat (13) numarada elektrik mühendisi R. Sönmandan (250) kuruş bedel mukabilinde görülüp alınır.
Muvakkat teminat birinci kısım için (1311) lira (22) kuruş, ikinci kısım için (292) lira (50) kuruştur.
3 — Eksiltme 4/4/939 tarihinden 18/5/939 tarihine musadif perşembe günü saat on beşte Gerze Belediye Encümeninde yapılacaktır.
Taliblerin teklif mektubları muayyen saatten bir saat evvel Encümene gelmesi şarttır.
4 — Birinci kısmı teşkil eden makine, ve elektrik kısmı (17483) liradır. İkinci kısmını teşkil eden santral binası, inşaat ve makine temeli, ahşab direkler ise (3900) liradır.
5 — Eksiltmiye girecekler (2490) sayılı kanunun tayin ettiği ve münakasa şartnamesinin (6 ve 7) nci maddesindeki şeraiti haiz olmaları şarttır. (2365)

Orman Fakültesi Mubayaat Komsiyonu Başkanlığından:

AÇIK EKSİLTME

Cinsi	Heyeti umumiyesinin muhammen tutarı
Dekorasiyon işi (Yeni binanın nümune ve resimlerine - göre perde, stor, korniş - vesair dekorasiyonuna aid bilcümle işin imali, yerlerine vaz'ı)	2586 liradır.

İlk teminat: 194 liradır.
İhale: 15/4/1939 Cumartesi Saat: 10,30 da

1 — Büyükdere Bahçeköyde bulunan Orman Fakültesi yeni binasının yukarıda izahati yazılı dekorasiyon işi (1) şartname ile eksiltmiye çıkarılmıştır.
2 — Eksiltme İstanbul Vilâyeti Defterdarlığı Muhasebe Müdürlüğü Dairesinde 15/4/1939 cumartesi günü yukarıda yazılı saatte toplanacak olan Fakülte Mubayaat Komisyonu huzurunda yapılacaktır.
3 — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenler muvakkat teminatlarını Maliye veznesine yatırdıklarına dair makbuzla şimdiye kadar resmî bir müesseseye dekorasiyon işi yaptıklarına dair tasdikli vesikayı hâmil olmaları ve 2490 sayılı kanunda yazılı evsafı haiz bulunmaları.
4 — Şartnameyi ve yapılacak işin nümune ve resimlerini ve Fakültedeki yerlerini görmek istiyenler tatil günleri haric hergün Büyükdere Bahçeköydeki Orman Fakültesi Muhasebesine müracaatleri. (2081)

İzmir Belediyesinden:

1 — İnönü caddesi Umumî Cezaevi önünden itibaren 1300 metreye kadar olan caddenin döşemesi sökülerek 6 metre genişliğindeki kısmının paket taşlarile ve diğer kısmının da işlettirilecek kesme taşlarla döşettirilmesi işi Başmühendislikten 1 lira 10 kuruş mukabilinde tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile kapalı zarflı eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli 42612 lira 50 kuruş olup ihalesi 21/4/939 cuma günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü azamî saat 16 ya kadar Encümende Riyasete verilir. Muvakkat teminat 3196 liradır.
2 — Belediye havagazi fabrikasına lüzumu olan 5250 ton Zonguldak 0,10 zerodis lâve maden kömürü; Havagazi Direktörlüğünden 1 lira 25 kuruş mukabilinde tedarik edilecek şartnamesi veçhile kapalı zarflı eksiltme sür'atile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 55387 lira 50 kuruş olup ihalesi 21/4/939 cuma günü saat 17 dedir. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanacak teklif mektubları ihale günü azami saat 16 ya kadar Encümende Riyasete verilir. Muvakkat teminatı 4019 lira 50 kuruştur. «1168» (2366)

Prevantoryom - Sanatoryum Direktörlüğünden:

Muvakkat teminat Lira Kuruş	Cinsi	Aded	Pi. Lira	Müessese teslimi tahmin olunan fiat Lira Kuruş
	) Komodin	20	8	160
	) Dolab	7	Muhtelif	300
74 25	) Masa	6	»	230
	) Sandalye	50	6	300
				990

Müessesemiz için müfredatı yukarıda yazılı eşya pazarlıkla satın alınacaktır.
Pazarlık 14/4/1939 tarihinde saat 14 te Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasebeciliği binasında toplanacak Komisyonda yapılacaktır.
İsteklilerin eksiltme saatinden bir saat evveline kadar muvakkat teminatlarını sözü geçen muhasiblik veznesine yatırarak alacakları makbuz ve Ticaret Odası vesikalarile birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte Komisyona, evsaf ve şeraiti görmek istiyenlerin de Müessese Direktörlüğüne baş vurmaları. (2462)

Açık Eksiltme İlânı

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü Direktörlüğünden:

Muvakkat Teminat Miktarı	Lira K.	Azamî Kıymet	Tahminî Lira K.	Azamî Kilo	Azamî Baş	Cinsi
	219 37		2925 00	11,700	26	Olbabdaki şeraiti veçhile Öküz.
	11 25		150 00	—	2	Beygir veya kısrak olbabdaki şeraiti veçhile

1» Yukarıda gösterildiği üzere öküzler ve beygir veya kısraklar açık eksiltmiye konulmuştur.
2» Açık eksiltme 19 nisan 1939 çarşamba günü saat 14 te İstanbulda Cağaloğlunda eski Düyunu Umumiye yanındaki Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.
3» İşbu açık eksiltmiye girmek istiyenler hergün Pendikte Müessese Müdiriyetine müracaatle şartnamesini görebilirler. Ve eksiltme gününde 2490 numaralı kanunla yazılı şartlar dahilinde ve muayyen olan gün ve saatte teminatlarile sözü geçen Muhasebecilikte teşekkül eden Pendik Bakteriyoliji Enstitüsü Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (2193)

Güzelliğiniz için

KREM BALSAMİN KANZUK

Bütün dünyada takdir edilmiş sıhhî güzellik kremleridir. Gece için yağlı, gündüz için yağsız ve halis acıbadem çeşidleri, hususî vazo ve tüblerde satılır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İstanbul asliye 3 üncü hukuk mahkemesinden:

Hakkı Karayağız tarafından mahkemenin 939/556 No. lı dosyasile Ortaköy Portakaloğlu Enver Paşa köşkü yanında Park kazinosu üstünde mukim Nadide aleyhine açılan boşanma davasında müddeaaleyhanın gösterilen adresine gönderilen dava arzuhaline mübaşir tarafından verilen meşruhatta müddeaaleyhanın ikametgâhını terk eylediği ve yenisi belirsiz olduğu mübaşirin tasdikli meşruhatından anlaşıldığı cihetle hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 ve 142 nci maddeleri mucibince tebliğ olunacak evrakın mahkeme divanhanesine talikı ve hulâsai muhteviyatının bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren on gün zarfında müddeaaleyha Nadidenin müracaatle dava arzuhalini tebellûğ etmesi ve cevab vermesi lüzumu ilânen tebliğ olunur.

AİLELERE

Bütün mündericatı tecrübe edilerek yazılmış iyi bir yemek kitabı, bir aile mutfağı için, tasarruf, lezzet ve hayat kaynağıdır. Rasgele bir yemek kitabı almadan önce, Fatma Fuad Gücüyenerin yazdığı: (Kolay Yemek Kitabı) nı görünüz. Bilhassa pasta kısmına 30 kadar ilâve yapılan 6 ncı kitabı çıktı. 224 sahife, pazarlıksız 32 kuruştur. Toptan satış merkezi: Anadolu Türk Kitab deposu. Yenipostane karşısında Meydancık hanı 2 nci kat No. 10, 11, 12, 13, 14. Perakende satış yeri: Yenipostane caddesinde No. 17 Ali Aldatmaz Kitab ve Kırtasiye evidir.

Zayi — Fener iskelesine merbut 4803 No. lı sandalımın plâkasını kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Ahmed Şahin

Dr. M. Osman Saka
Göğüs ve dahilî hastalıklar Mütehassısı
İstanbul Belediyesi karşısında Sinan Ağa daireleri. Telefon: 23565

Türkiyenin her tarafında tanılmış olan ve en çok satılan **SÜT Makinası VİKİNG** markalıdır.

Türk-Avrupa Ltd. Ş.
Galata Perşembepazar 61

Askerî fabrikalar satın alma komisyonu ilânları

377 ton kuvarsit kumu alınacak

Tahmin edilen bedeli 16,000 lira olan 377 ton kuvarsit kumu Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü merkez Satınalma komisyonunca 26/4/939 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şrtname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan 1200 lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. (2333)

***

25 ton nikel alınacak

Tahmin edilen bedeli (62.500) lira olan 25 ton nikel Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 29/5/939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname (3) lira (13) kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan (4375) lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatleri (2387)

Teneke kutularda

Nemlenmez

25 Adet Sipahi 50 Kuruş
25 Adet Samsun 45 Kuruş

Istanbul, iş Bankası karşısında 15 numarada

MALUL CEMAL GİŞESİ

Bu defa da ugurlu adı, 2 büyük ikramiyeyi vermekle bahtiyardır.

200.000 Liralık

En Büyük ikramiyeyi

Fatihte Sinanağa mahallesinde 114 numarada Bay Halide

25.000 Liralık

ikinci ikramiyeyi

Ankarada Bay Fahriye

KAZANDIRDI

Taşra siparişleri serian ve muntazaman gönderilir.

Muhterem müşterilerinin arzuları üzerine çıkan ikramiyeler teşhir edilmez.

Tayyare piyangosu ser bayii

UGUR GİŞESİ

sizleri yüksek sevgi ile selâmlar.

UĞUR GİŞESİ

son altı ay zarfında her keşidede en büyük ikramiyeyi verdiğini asla hatırınızdan çıkarmayınız.

1 nci keşide de	33665 No. ya	40.000 Lira
2 nci keşide de	3441 No. ya	45.000 Lira
3 ncü keşide de	3631 No. ya	50.000 Lira
4 ncü keşide de	29714 No. ya	50.000 Lira
5 inci keşide de	8531 No. ya	15,000 Lira
6 ncı keşide de	30342 No. ya	40.000 Lira
„ „	26003 No. ya	25.000 Lira
„ „	38365 No. ya	15.000 lira

Hisarda Bayan Şükrüye kazandı.

Taşra müşterilerimizden Sıvaslı B. Ali kazandı.

Karaköyde Seyyar kundura boyacısı Hakkı kazandı.

İsim ve adresinin ilânını istemiyen bir müşteri kazandı.

Kadıköyünde Altıyolağzı No. 47 terzi B. Niko kazandı.

Beşiktasta Serencebey yokusunda B. Erik.

Balatta seyyar manifaturacı B. David kazandı.

Tahsildar Bay Şükrü kazandı.

UĞUR GİŞESİ
ÖMER R.UĞUR

Yeni Tertib biletlerimiz gelmiştir.

Taşradan yapılan sipariş'er şimdiye kadar hiçbir gişede görmediğiniz sür'at ve emniyeti ancak UĞUR GİŞESİNDE bulacaksınız.

Adres: Karaköyde postane karşısında No. 33

UĞUR GİŞESİ

Sahibi **ÖMER. R. UGUR** Tel : 40021. Hiçbir yerde şubesi yoktur.